

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

004666

Nr. 40 (197)

TORONTO, Ontario, 1953 m. spalio (October) mėn. 8 d.

Kaina 10c

**The Lights of
Homeland**
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
*
SAVAITRASTIS
Leidžia
Kanosas Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nežinomo Politinio Kalinio Diena

Subarbarėjo pasaulis. Kiek daug paskutiniiais laikais pralėta nekaltų kraujo, kiek daug išspausa ašarų. Žmogus pasirodė baimesnis už žvėrį. Nes žvėris tik pasotina alkį, žudydamas nesistūčioja, savo malonumui nekankina. O žmogus vienoje pasaulio dalyje jau kelios dešimtys metų kankina ir žudo nieko nenusiikaltusius, kankindamas, vien dėl to, kad jie kitaip jaučia, kitaip vertina pasaulį ar myli savo tautą. Tik ką praėjusio karo metu tokis žmogaus kankinimas buvo išplėstas veik visoje Europoje, nes prie bolševikinių kankintojų, dirbančių jau nuo 1917 m., buvo prisidėjęsi hitleriniai Vokietija.

Per tarybų kankinimus ir kacetų pragarą praėjo ir šiandienė tebeina milijonai. Jų tarpe ir šimtai tūkstančių mūsų brolių lietuvių žuvo ar tebekencija bolševikų kėlimuose ir darbo stovyklose.

Kaceto pragaro vaizdų jau daugelį turime atidengti aprašymuose žmonių, kuriems pasisekė vienu ar kitu būdu iš jų pasprukti. Iš vokiškųjų kacetų turime ir lietuvių buv. kalinių atsiminimų. Siurpas krečia juos skaitant ir negali suprasti, kaip žmogus gali taip kankinti žmogų. O kiek yra žuvę ir dar tebekencija nežinomų kalinių! Kas juos atmins, kas atliks jiems arimo meilės pareigą ir iškels jų kanciją!

Juos prisimena žmonės, kurie patys perėjo tą mūsų gyvenamajam metui gėdą daranti pragara. Buvusių Politinių Kalinių Laisvoji Tarptautinė Federacija, prie kurios priklauso Cekoslovakijos, Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Rumunijos, Vengrijos ir Žydų buv. politinių kalinių sąjungos, su kuria bendradarbiauja taip pat Prancūzijoje veikianti Tarptautinė deportuotųjų ir internuotųjų Federacija, Rusų buv. Politinių Kalinių Sąj. ir buv. Sovietų Persekutųjų Ukrainiečių Demokr. Organizacija — DOBRUS, nutarė dar šiais metais pradėti švesti Nežinomą Politinio Kalinio Dieną. Tam parinkta lapkričio 7 d., t. y. metinės bolševikinės Rusijos revoliucijos, kuri įvedė į gyvenimą teroro ir persekiojimų, žmogaus paniekimo, kankinimų ir žudymų sistemą, nuo kurios milijonai jau žuvo, milijonai dar kencia. Milijonai žinomų ir nežinomų kalinių. Siemet tai iš-

puola šeštadienį. Tai tiksliai parinkta diena. Kai Maskvos Raudonojoje aikštėje žygiuos suskurdusių vergų kolonos, kolonos kandidatų į kacetus, kai bolševikinė propaganda per radiją, ir spaudą visam pasauliui šauks apie „revoliucijos laimėjimus“, kai bus demonstruojami žmonių gyvybių ir ašarų kaina nukalti ginklai ir pagaminti motorai, o frakuoti diplomatai spaus po baltom pirštinėm kraujuotas buldelių rankas, buvusieji politiniai kaliniai nori priminti pasauliui, kiek visi totalitariniai režimai ir pirmiausia bolševizmas atnešė žmonėms kancijų, kaip paniekino žmogų, kaip jį kankino ir kankina kacetų pragare ir kalėjimų kankinimų kamerosse. Beabejo tai bus disonanšas Maskvos fanfarų triukšmui, tačiau kitko ji neužsitaravo.

Neabejojame, sostinių visuomenės grėtinėlė ir oficialieji pareigūnai tą dieną susirinks sovietinės ambasadosse paraguoti sovietinės vėdos, kaukaziškojo vyno ir Kaspijos kaviero, bet savo dvasia jie bus su milijonais, kurie prisimins Nežinomą Politinį Kalinį, kaip auką ateities žmonių laisvei. Pasaulis jau įvertino Nežinomą Kareivio pagerbimo prasmę, įvertins taip pat nežinomą kalinį, kuris kencioje ir kencia dėl tikėjimo ir geresnį rytojų, kuris aukojasi gindamas žmogiškąją vertę, laisvę ir kilnumą, nenusilenkę blogiui net prievartaujamam.

Nežinomo Politinio Kalinio Diena bus perspėjimas ir nuolatinis priminimas laisvajam pasauliui, kas jam grėsia, jei tobulinėsi sistemai, šiuo metu — bolševizmui, būtų leista užvaldyti pasaulį.

Než. P. Kal. Dieną visur pritikti pravesti visų tautybių jėgomis ir kuo įspūdingiau. Iniciatyva čia priklauso pirmiausia patiems polit. kaliniams, o kur tokių nėra arba nedaug tėra, turėtų organizavimosi imtis kuri nors arčiau to reikalo stovinti organizacija arba apylinkės valdybos, užmezgę ryšius su atitinkamomis kitų tautų organizacijomis. Mes turime parodyti, kad įvertiname politinių kalinių kanciją, kad suprantame, kiek daug jie paaukojo didiesiems žmonių idealams, kuriems ir mes turime pasitarnauti nors palyginus, nuo kurios milijonai jau žuvo, milijonai dar kencia. Milijonai žinomų ir nežinomų kalinių. Siemet tai iš-

Kerstenas iš Vokietijos išlydėtas iškilmingai

VLIKo Vykd. Tarybos pirmininkas K. Zalkauskas, Finansų Tarybos bei Tautos Fondo valdytojas T. Sidiškis, Užsienio Reikalų valdytojas dr. P. Karvelis, taip pat latvių min. R. Liepinš buvo nuvykę į Bonną, kur su JAV atstovų rūmų nariu Kerstenu ir jį lydinčiais ALT atstovais inž. A. Rudžiu ir LAIC dir. M. Kižyte aptarė visus reikalus ir pasitarė momento aktualijoms. Paskum visi jie buvo priimti JAV augštojo komisaro Vokietijoje Conanto. Su komisaru visi drauge nusifotografavo. Nuotrauką didžiosios žinių tarnybos išsiuntinėjo spaudoai.

Be JAV augštojo komisaro Conanto, VT pirm. K. Zalkauskas, VT nariai dr. P. Karvelis ir T. Sidiškis, taip pat A. Rudis ir M. Kižyte, o iš latvių — min. R. Liepinš buvo Valstybės Departamento automobiliu nuvežti į Vokietijos užsienio reikalų ministeriją ir ten Kersteną pristatytį atitinkamiems to ministerijos pareigūnams. Brautigaunui ir von Seidelniui. VT nariai buvo ta proga patikinti kad vokiečių užsienio reikalų ministerija VLIKo atstovą priims ir su juo bendradarbiaus. Pasibaigus oficialiems vizitams, Kerstenas tarėsi su kai kuriais baltų veiksmų atstovais ir Vokietijos krašto valdybos pirmininku Pr. Zunde. Nemaža reikalingų informacijų Kerstenas yra taip pat gavęs iš estų ir latvių Stockholm. Bonnoje Kerstenas suruošė spaudos konferenciją didžiųjų užsien-

nio žinių agentūrų ir pasaulinių spaudos organų atstovams, kuriuos painformavo apie savo kelionės Europoje tikslus ir pasiekimus rezultatus. Inž. Rudis rugsėjo 22 d. svečiams suruošė vakarienę.

Iš Bonnos visi svečiai nuvyko į Kaiserslauterną, kur Kerstenui pagerbti buvo suruoštas iškilmingas pabalietis kuopų paradas. Paradi vadovavo lietuvių karininkai. Jame dalyvavo po būrį iš visų baltų tautybių, taip pat būrys Labor Service karo policijos ir karių orkestras. Parada priėmė pats Kerstenas, asistuojamas baltų dalinių viršininkų, iš lietuvių — inž. Augustaičio. Į parada buvo atvykęs iš Heidelbergo vyr. būstinės amerikiečių pulk. Smith, vietos dalinių viršininkas lenkų kilmės amerikietis maj. Kviatowski ir daugelis augstesnio rango amerikiečių karių. Paradas truko apie 40 minučių, buvo nufilmuotas ir įregistruotas į magnetofono juosteles. Paskum lietuvių kuopų, vadovaujamų kap. R. Berento, buvo suruoštos kuklios vaivšės. Jose dalyvavo Kerstenas su palydovais, VT nariai, augstesnieji amerikiečių kariniai ir lietuvių, latvių bei estų karininkai. Vaisių metu buvo pasakyta visa eilė kalbų. Iš lietuvių kalbėjo inž. Augustaitis ir kpt. Berentas.

Išvykstančiam lėktuvui į Paryžių, Kerstenui pabalietiečiai įteikė garbės diplomą ir savo dalinių bendrą žymenį su lietuvių,

Pavergtųjų tautų išlaisvinimo pasaulis ir seniau daug kartų yra svarstęs. 1863 m. Lietuvos Lenkijos sukilimo metu dėl tų kraštų išlaisvinimo Belgijos vyriausybė rašė karalienei Viktorijai, jog caras niekad tų kraštų geruoju neatiduos, tad reikią būti išmintingiems. Ir dabar šis momentas — kad neatiduos — yra lemiantis.

Mr. Menon (jam atiteko garbės paskutiniam iš svetimsalių kalbėtis su Stailnu), JT reikalaujamas Keturių konferencijos „taikai“ atstatyti, kartodamas Mr. Dulles-patiektą programą sąmoningai praleido 5 ir 6 kalbos straipsnius: „grąžinti nepriklausomybę Rusijos kaimynams ir uždrausti kompartijoms griauti kitas valstybes“. Britų „darbiečiai“ — socialistai savo nenusisekusiame kongrese praėjusią savaitę, net drįso kaltinti Mr. Dulles planuojant Rytų Vokietijos išlaisvinimą, nes to noris „Wall Street“. Neapsileido ir Mrs. Roosevelt, be jokių rezervų reikalaujanti tartis su sovietais, nes tai geriausias būdas išspręsti ginčams (kitų tautų sąskaita).

Buvo ir nuosakiški. Apibėsus birželinei gėdai, kada į Churhillio siūlymą tartis su sovietais, pavertę tie Vokietijoje atsakė protesto sukilimu, britai vėl ėmė reikalauti konferencijos. Esą, Maskva, kamuojama vidaus suiručiu, kalbėtis tik jau nelinkusi. Kiti teigė priešingai: TSRS ūkinė padėtis esanti katastrofiška ir Malenkovas mielai sutiktų kalboms užtikrinti. Vakarams taika (kaip ilgai) jei jam bus palikta, tai, ką jau virškina.

Liberalams prancūzams britų indų noras plepėtis su Maskvos budeliais irgi patiko. Svetima žaidza neskauda — juo labiau, jei tikra, kad vokiečiai juos nuo rusų puolimo apsaugos. Labiausiai vyšlė, jog kalbomis bus uždeštas ir Europ. kariuomenės formavimas, prie kurios prisidėti jie neturi nei energijos, nei noro, nei valios. Prancūzų politikas Herriot saldižiai priminė Maskvą, jog tai jų generolas de Gaulle vienas iš pirmųjų pasirašė nepuolimo sutartį su Maskva 1945 m. Jis netikis, jog Maskva to neprisimintų ir į projektuojamas konferencijas nepakviestų Prancūzijos. Prancūzų kabinetas g. pagal NYTimes „spaudžiamas užkulisuose“, pareiškė vilties, kad jie gal kaip nors ir „priprasyti“ parlamentą Europos ka-

Ir Adenaueris prievartaujamam

Uolai nuo išrinkimo dienos naudojosi žodžius „išlaisvinimas“ ir „laisvę“ ir — Mes negalime praleisti ir minutes nedarant ko nors išvadavimui mūsų tautiečių Rytų Vokietijoje iš baisios vergijos“, jau bestiegiąs „Informacijos ministeriją“ (žurnalisti protestai jos šėlavimą sulaukė kaip pavojingą spaudos laisvei), kurio vyriausybę partijų buvo užtikrinta, jog parlamentas kiekvieno momento ratifikuotų Europos kariuomenės įstatymą. Adenaueris praėjusią savaitę sąvųjų buvo spiriamas keturių konferencijos atveju užimti vieną politiką su Prancūzija. Tuo pačiu metu, neseniai įvykusioje Reicho „pramonės“ parodoje jankiai ir prancūzai buvo išgaidinti pamatė ten atominio radioktyvumo apskaičiavimo aparatų, šešeriačius lengv. artilerijos vilkikus, tankų platformas, sunkvežimius su kulkosvaizdžių lizdais, US Army tipo šalmus ir batus, pantoninius tiltus, uniformas ir tt. Paroda buvo vadinama „komercinių“ prekių, o užklausti, ar atileries vilkikų „produkcija“ kartais nėra buvusi Vokietijai uždrausta, vokiečiai mandagiai šypsodamiesi pasiteisinę, kad esąs skirtumas tarp „produkcijos“ ir „tobulinimo“.

Stevensono „nepuolimo“ strategija

Kaikurie pabėgėliai susirūpino dėl Amerikos spaudos pranešimo, jog ir Stevensonas vizito pas Eisenhowerį metu siūlęs ieškoti būdų Sovietų užtikrinti, „nepuolimo“ sutartimis. Ištikrų jų Mr. Stevenson šį klausimą iškeles, būdamas tikras, kad Maskva ir šį žaidimą nesidės, tik siekdama tam tikros psichologinės akcijos. Dar kalbėdamas rugsėjo 15 d. Čikagoje, kaip rašėme anksčiau, jis nurodė, jog nepuolimo sutartys būtų įmanomos tik tuo atveju, „jei Rusija atitrauktų į senąsias sienas“. Taigi tikrumoje Stevenson kartojo tą patį, ką ir mūsų pravardžiuojamas US prezidentas — išlaisvin-tojas.

Pabėgėlių reakcija

Pabėgėliai ir kovotojai dėl Rytų ir Centro Europos išlaisvinimo siekė vieno tikslo susiskaldę kilmis ir partijomis savose tauti-

Niuorko bendradarbio ALMAUS

riuomenės sutartį ratifikuoti kitais metais. Tuo pačiu metu Maurice Schuman JT aiškino Višinskiui, kad Vakarai garantuos dabartinės Europos sienas, nes vakariečiai nieko daugiau netrokštą, kaip tik įtikinti Maskvą, kad neturį jos atžvilgiu piktų sumanymų. Schuman tad net pralenkė britą Mr. Lloyd ir Mr. Dulles, kurie dar priminė ir šiojais tokias sąlygas („Pravda“) išjuokė britų kalbas apie naują Lokarno sutartį, nes tikrumoje, girdi, ja 1925 m. Vokietijai būvę atpalaiduotos rankos veikti Rytų Europoje).

Danijoje laimėję socialistai atstūmė S. Atlanto Sąj. prašymą leisti jų teritorijoje statyti oro bazines (artimiausias Lietuvai) ir netgi nubalsavę pripažinti Kinijos Mao. Maskvai šis „Vakary Europos protinis ir dvasinis paralyžius buvo labai pravartus. Vakariečiai vietoj prispaude bolševikus grąžinti ką užgrobė ir garantuoti pagrindines žmogaus teises visur, buvo palikti defenzivoje.

Ir Adenaueris prievartaujamam

Uolai nuo išrinkimo dienos naudojosi žodžius „išlaisvinimas“ ir „laisvę“ ir — Mes negalime praleisti ir minutes nedarant ko nors išvadavimui mūsų tautiečių Rytų Vokietijoje iš baisios vergijos“, jau bestiegiąs „Informacijos ministeriją“ (žurnalisti protestai jos šėlavimą sulaukė kaip pavojingą spaudos laisvei), kurio vyriausybę partijų buvo užtikrinta, jog parlamentas kiekvieno momento ratifikuotų Europos kariuomenės įstatymą. Adenaueris praėjusią savaitę sąvųjų buvo spiriamas keturių konferencijos atveju užimti vieną politiką su Prancūzija. Tuo pačiu metu, neseniai įvykusioje Reicho „pramonės“ parodoje jankiai ir prancūzai buvo išgaidinti pamatė ten atominio radioktyvumo apskaičiavimo aparatų, šešeriačius lengv. artilerijos vilkikus, tankų platformas, sunkvežimius su kulkosvaizdžių lizdais, US Army tipo šalmus ir batus, pantoninius tiltus, uniformas ir tt. Paroda buvo vadinama „komercinių“ prekių, o užklausti, ar atileries vilkikų „produkcija“ kartais nėra buvusi Vokietijai uždrausta, vokiečiai mandagiai šypsodamiesi pasiteisinę, kad esąs skirtumas tarp „produkcijos“ ir „tobulinimo“.

Stevensono „nepuolimo“ strategija

Kaikurie pabėgėliai susirūpino dėl Amerikos spaudos pranešimo, jog ir Stevensonas vizito pas Eisenhowerį metu siūlęs ieškoti būdų Sovietų užtikrinti, „nepuolimo“ sutartimis. Ištikrų jų Mr. Stevenson šį klausimą iškeles, būdamas tikras, kad Maskva ir šį žaidimą nesidės, tik siekdama tam tikros psichologinės akcijos. Dar kalbėdamas rugsėjo 15 d. Čikagoje, kaip rašėme anksčiau, jis nurodė, jog nepuolimo sutartys būtų įmanomos tik tuo atveju, „jei Rusija atitrauktų į senąsias sienas“. Taigi tikrumoje Stevenson kartojo tą patį, ką ir mūsų pravardžiuojamas US prezidentas — išlaisvin-tojas.

Pabėgėlių reakcija

Pabėgėliai ir kovotojai dėl Rytų ir Centro Europos išlaisvinimo siekė vieno tikslo susiskaldę kilmis ir partijomis savose tauti-

nėse bendruomenėse, kurios savo ruožtu piovėsi dėl Maskvos dabar pavergtų abiemis pusėms brangių vietų. Minint gen. Pulaski dieną 3000 Čikagos lenkų pasiuntė rezoliuciją Valstybės Departamentui, jog jie: 1) reikalauja patvirtinti, kad Lenkijos išvadavimas yra tikrosios taikos laidas; 2) TSRS turi būti apšaukta „užpuoliku“ ir Jaltos sutartys panaikintos; 3) 6.000.000 Amerikos lenkų reikalauja, jog Lenkijai būtų grąžintas Vilnius ir Lvistas, bet taip pat paliktos Oder — su Neissės sienos; 4) kad JAV vyriausybė uoliau apsisvalytų nuo komunistų (šiuo reikalu intervjencijos Vašingtone. Vyriausiam Respublikonų komitei, kaip patyrėme BALFe, padarė ir BALFo pirmininkas dr. J. Končius).

Dabartinės laisvinimo istorijos kursas pabėgėlių tebebuvo gyvai svarstomas. Jie pritarė Omahoje, Ind., įvykusiame „Congress of Freedom“ suvažiavime (Nukelta į 2 psl.)

Kanados ginklai Europai

Kanada pagal S. Atlanto Sąjungos savitarpio paramos sutartį siunčia Europon naujus ginklus ir karo reikmenų transportus. Siunčiama patrinkų bei jų dalių ir artilerijos traktorių į Prancūziją, Belgiją ir Italiją, t. y. į tuos kraštus, į kuriuos jau anksčiau buvo pasiųsta Kanados ginklai.

Prancūzija ryžtingesnė Indokinijoje

Vašingtone ir Paryžiuje bendru komunikatu paskelbtas naujas planas pašalinti komunistų pavojų Indokinijoje. Prancūzija esanti nusistatiusi sulaužyti ir sunaikinti reguliariąją komunistų kariuomenę Indokinijoje. Nemažindama savo prisidėjimo prie S. Atlanto Sąj. pajėgų, ji pasiūsianti ir Indokiniją daugiau kariuomenės, taip kad jos skaičius būtų 250.000. Prancūzija, be to, pasistengianti iki 1954 m. galo suorganizuoti dar 50.000 iš vietinių. O tam viskam įgyvendinti JAV duosią paramos \$385.000.000 — laipsniškai, kai kalbamoji kariuomenė bus sudaroma ir apginkluojama. Jau anksčiau parlantais, prieš išsiskirtydamas atostogu, buvo pasakyęs \$400.000.000 Indokinijai pirkti lėktuvams, ginklams ir amunicijai.

Indokinijos karo aukos

Prancūzų ir Vietnamo karinė vadovybė paskelbė, kad per 7 karo metus Vietnamo komunistai turėję 711.159 nuostolių žmonėms: 238.091 žuvę, 234.977 sužeisti ir 238.091 paimti nelaisvėn. Prancūzų nuostoliai tesiekia mažą komunistų nuostolių dalį, tačiau skaičiai nebuvo pateikti.

Edenas grįžo į senas pareigas

D. Britanijos užsienio r. ministeris Edenas nuo kovo mėn. sirgo ir pakėlė net 3 operacijas. Užsienio politikos vadovybė iš pradžių buvo pasiėmsė ir savo rankas pats Churchillis, o kai jis paliego, perėmė konservatorių lyderis rūmose Markizas Salisbury. Kadangi tai užtruko ilgai ir Churchillio sveikata, sakoma, taip pat nesanti gera, tai jau buvo spėliojama, kad pasveikęs Edenas į užsienio r. ministeriją nebeigrįš, bet perims Churchillio pareigas. Vis dėlto perėitą penktadienį Churchillis paskelbė, kad nuo šio pirmadienio Edenas grįžta į senąsias pareigas. Taip ir neaišku ar senjokas nenori pasitraukti, ar nesutarinama dėl ipeidilio.

Kardinolas Spellman vyks į Jugoslaviją

Jugoslavijoje kalbama, kad į Jugoslaviją aplankyti kardinolą Stepinac, atvyks kardinolas Fr. Spellman. Kadangi kardinolas Stepinac negalėjo nuvykti į Romą, tai jam dar iki šiol neįteiktį kardinoliškieji ženklai bei apranga. Sakoma, kad visa tai dabar atvešias kardinolas Spellman. Jis, žinoma, nebus valstybės svečias, bet atvyksias kaip eilinis keliauninkas.

Ir pereita savaitė praėjo neaiškiam svyravime. Europoje aiškiai reikiiasi tendencijos rasti kelią sugyventi su Maskva ir pasaulinę įtampą atpalaiduoti. Ypatinai tai reikiiasi

D. Britanijoje. Pereitą savaitę vykusio darbiųjų partijos konferencijoje dėl susitarimo su Maskva ir prieš JAV griežtą nusi-statymą buvo ne tik pasakyta karštų kalbų, bet ir priimta atitinkama rezoliucija, kurioje pasisakoma už Korėjos ir Formozos paskelbimą neutraliomis, už Kinijos išsileidimą į JT. JAV buvo smarkiai puolamos dėl sutarties su Ispanija ir dėl priešinimosi Kinijos išsileidimui į JT. Konferencijoje pernykštis partijos skilimas formaliai kaip ir likviduotas, i vykdomąjį komitetą vėl įėjo tie patys 5 Bevano šalininkai, kurių nuotaukos iš esmės nėra pasikeitusios, nors konferencijoje buvo palyginus nuolaidūs.

Vyriausybės posėdžiuose taip pat buvo iškoma kelių trincių su Maskva sušvelninti ir sakoma, kad netrukus susirenkancijoje konservatorių konferencijoje Churchillis vėl išsklįs reikala susitikti su Malenkovu.

Buvęs kandidatas į prezidentus Stevenson yra pareiškęs, kad jis pasiūlęs sudaryti nepuolimo pakta tarp Vakarų ir Rytų, kad tuo reikalu ilgai kalbėjęs su prezidentu, kuris tuo labai susidomėjęs ir reikala svarstas. Tuo tarpu betgi jokių pasikeitimų JAV politikoje neįstui.

I vakariečių siūlymą 4 užsienio r. ministerių konferencija sušaukti spalio 15 d. Lugane Maskva pagaliau atsakė, kad konferencijoje turis dalyvauti ir Kinijos užsienio r. min. ir kad joje būtų svarstomi Vokietijos, Kinijos bei viso Pabėgėlio reikalai, o Austrijos klausimą reikią ir toliau aiškintis diplomatiniais keliu. Vašingtonas tokį faktiškai dviejų konferencijų siūlymą pavadino nesamone.

Jugoslavijos užsienio r. min. Kardelij vienoje savo kalboje pareiškė, kad su Italija reikėtų pradėti tiesiogines derybas dėl Tiresto.

S. Atlanto S. pajėgos vis dar stiprinamos. Pereitą savaitę Kanada prisuntė dar 3 eskadriles Sabre naikintuvų, kurie sustojo Prancūzų zonoje prie Reino. Pasaulio nuotaukos išsidėtinias ir JAV kongreso atominės energijos komisijos siūlymas prieš atominę gynybai kasmet paskirti 10 bilionų dolerių, nes pavojus esąs realus — Sovietų Rusija turinti jau ir vandenilinę bombą ir taip pat turinti, priemonių kas atnešti i šį kontinentą. Pavojaus realumą patvirtino ir mobilizacijos skyriaus viršininkas Flemming.

Korėjos polit konferencijos reikalas tebėra kilpings. Komunistai dėl konferencijos vietos vis dar neatsako nieko ir tebe-reikalauja, kad konferencija būtų ne dviejų pusių derybų, bet „apskrito stalo“ pobūdžio ir kad

Mirė Berlyno burmistras Reuter

Rugsėjo 29 d. staiga širdies priepuoliu mirė Vakarų Berlyno burmistras Ernst Reuter, 64 metų.

Tai buvo senas socialistas. Pirmojo karo metu, būdamas belaisviu Rusijoje, jis šoko organizuoti pagalbą bolševikų revoliucijai ir buvo paskirtas Volgos vokiečių respublikos komisaru. Karui pasibaigus grįžo į Berlyną kaip Vokietijos komunistų partijos generalinis sekretorius, bet greit tą postą metė, iš partijos pasitraukė ir grįžo prie socialdemokratų. Hitlerio laikais du kartus buvo uždarytas i kacetą, bet anglų socialistams tarpininkaujant paleistas ir pagaliau išvyko i Turkiją, kur praleido karo metą. 1946 m. grįžęs i Berlyną jis pradėjo tvarkyti miesto transportą bei viešąsias tarnybas. Jis buvo išrinktas pirmuoju viso Berlyno burmistru, bet Rusai jo išrinkimo nepripažino. Rytų zonoje jam veikti nedavė. Taip Berlyno savivaldybė buvo perskirta. 1948 m. jis buvo išrinktas vien Vakarų Berlyno burmistru. 1951 m. perrinktas antrą kartą. Visą laiką Reuteris pasireiškė kaip griežtas sovietų priešas, ypatingai atkak-

lus pasirodęs 1948-49 m. blokadose metu.

Dabar V. Berlyno savivaldybės prieky stovi buvęs viceburmistras dr. W. Schreiber.

Vokiečių belaisviai dar nevisi paleisti

Vokietijos raudonasis kryžius Rusijoje tebeilaikomo belaisvių vokiečių yra surašę 102.000. Pats Sovietų Rusija rugpiūčio mėn. pripažino turinti dar 13.800 belaisvių ir pasižadėjo juos grąžinti. Šiuo metu pirmosios grupės jau grąžintos. Vienas toks grįžęs belaisvis pasakoja, kad jis buvęs vežiojamas iš vienos stovyklos i kitą daug kartų, buvęs įvairiausiose stovyklose tarp Uralo, Ukrainos, Baltijos jūros bei Murmansk. Jo nuomone belaisvių vokiečių dar turį būti bent 40 ar 60.000. Paskutinėje stovykloje, kurioje jis buvęs, buvo apie 8000 svetimsalių belaisvių bei kalinių. Be vokiečių dar būvę kiek austrų ir ispanų, net ispanų komunistų.

— Maskva — Sovietai sutiko grąžinti 600 austrų karo belaisvių, kurie esą laikomi kaip karo nusikaltėliai. Juos paleisą spalio 15 d.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katolikių Kultūros Draugija
Prenumeracija Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kūrimas: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjimui \$10 laikomai garbės prenumeratoriams
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Tel.: EM. 3-4265

KLB Šalpos Fondo C. Komiteto
ATSISAUKIMAS

Mielie Tautiečiai,

Ne vienas iš mūsų, gyvendami Vokietijos stovyklose, esame patyrę daug skurdo ir nelaimių. Visa tai dar iki šiandien, kaip baisi smėkla, vaidenasi prieš mūsų akis. Kai savo atsiminimais nulykstame į anuos nelemus laikus. Bet kartu ir saldus jausmas pagauna mūsų širdis, prisiminus, kai mūsų vargana buiti per Atlantą paliesdavo mūsų užjūrio brolių išganingą pagalbos ranką. Ak, kaip miela būdavo atidaryti maisto pakietę, ar savo pečius pridengti dovanotū rūbui!

Ir ištiko, nelemtas likimas kad nevisi mūsų broliai ir sesės galėjo išemigruoti į šalis, kur pilna duonos, aprangos ir kitų gėrybių. Tenai dar liko arti 10 tūkstančių mūsų tautiečių, kuriuos sudaro seneliai, ligoniai ir našlės su mažais vaikais. Ne vienas kraštas nesutiko ir nesutinka jų priimti, nes jie daugumoje visi yra nedarbingi.

Gi skaudžiausia yra tai, kad šių nelaimingųjų padėtis ne tik kad nepagerėjo, bet dar pablogėjo. Šiandien jų gyvenimo sąlygos yra daug sunkesnės, kaip anais stovyklų laikais. Jiems trūksta visko: ir maisto ir aprangos, o svarbiausia, ir sveikatos. Antras labai skaudus reiškinys yra tas, kad jie, gyvendami skurdų ir beviltišką gyvenimą, neturi jokios galimybės išlaikyti lietuviškas šeštadienines mokyklas. Šito pasekmėje keliams šimtams lietuviukų gresia nutaustijimo pavojus. O tai jau paliečia mūsų tautos gyvybės jėgas.

Laisvinimo istorijos

(Atkelta iš 1 pusl.)

dr. A. T. Bouscaren iš San Francisko universiteto pareiškimui, jog kvaila "mėtyti maisto pakietę ir priekį einančias sovietų armijas". Jis tęsė: "Mes visi norime taikos. Bet laisvės mes troškime daugiau nei taikos. Jei tam, kad iškovotume laisvę, turėsime kautis, mes kausimės iki paskutinio juodo žūties. Bouscaren tik jau "nediplomatiškai" atsiliepė apie JT. Tai "sancro sanct" debatai klubas, kurio 14 narių Korėjoje rėmė mus, o 17 — komunistus; laikurys iš jų rėmė abi puses. "Laisvinimo" politikos išvada įdomiai pasirodė spręsti Washingtono Universiteto mokslininkui Samueli L. Sharp, Lenkijos žydą, Varšuvoje baigęs mokslus. NYTimes korespondentas Cyrus Sulzberger recenzuodamas jo knygą pripažino jam Rytų Europos eksperto titulą ir logiką. Sharp praėjusią savaitę pasirodžiusi 338 pl. knyga "Poland: White Eagle on a red Field" iš pradžių sukelianti antikomunistų didžiausią pasipiktinimą ir lenkų neapykantą.

Pasikeitimai LTSR Ministrų kabinete ir kompartijoje

Berijos pašalinimas turėjo įtakos ir LTSR. "LTSR Augščiausios Tarybos Prezidiumo" Isaku drg. Šumauskas Motiejus, s. Juozas paskirtas LTSR Ministrų Tarybos Pirmininko pirmuoju pavaduotoju, gi drg. Vildžiūnas Jonas, s. Jono, — LTSR Vidaus reikalų ministras — perimdamas savo žinion sujungtas MVD ir MGB ministerijas.

Idomu, jog tie pakeitimai įvyko po Lietuvos KP CK plenumo, kuris "apsvarstė klausimą dėl stambiųjų trūkumų politiniame darbe ir vadovavime ūkinei bei kultūrinei statybai Lietuvos TSR". Specialiai paskelbtame komunikate buvo sakoma, jog "plenumas rado rimtas klaidas bei trūkumus Lietuvos KP CK ir Lietuvos TSR Ministrų Tarybos darbe ir, visų pirma, būvimą išskirpimų vykdančių partijos lenininė-stalininė nacionalinė politika. Šie išskirpimai ypač pasireiškė lietuviškųjų nacionalinių kadru silpnų ugdymu bei išskilimu į vadovaujanti partinį, tarybinį ir ūkinį darbą... Plenumas taip pat atskleidė stambiųjų trūkumų bei klaidas stiprinant kolūkių organizaciniu — ūkiniu LKP CK antruoju sekretoriumi drg. V. Niunka, CK sekretoriumi drg. K. Liaudį, LTSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotoja M. Šumauską, E. Ozarskį ir J. Vildžiūną... Plenumas patvirtino CK partinių,

profesjonistų ir komjaunimo organų skyriaus vedėju Lietuvos KP CK biuro nari drg. F. Bielinską, pramonės-transporto skyriaus vedėju drg. E. Ozarskį, propagandos ir agitacijos skyriaus vedėju J. Smilgevičių, žemės ūkio skyriaus vedėju drg. S. Juozapavičių, mokslo ir kultūros skyriaus vedėju drg. S. Lazutką, administracinių ir prekybinių-finansinių organų skyriaus vedėju drg. J. Jurgutį.

Alm-T2

— Londonas — Atlante Europos vakarinės pakrantės vykę jūrų ir oro laivyno manevrai pasibaigė spalio 4 d. Juose dalyvavo 300 laivų, 1000 lėktuvų ir apie 500.000 karių — amerikiečių, kanadiečių, prancūzų, britų, danų, norvegų, olandų, belgų ir portugalų.

— Niujorkas. — Pabėgęs lenkų delegacijos Korėjoje vertėjas Hajdukiewicz savo kalboje per Amerikos Balso radiją pareiškė, kad Kremliaus tarnyboje tesanti mažytė grupelė, o visa lenkų tauta esanti ištikima savo tėvų religijai ir demokratiniams laisvųjų tradicijoms.

— Neapolis — 50 mylių į vakarus prof. Piccard su sūnumi nusileido į jūrų gelmes 10.339 pėdas — 3.150 metrų. Ten esanti visiškai tamsa, kurios neapšvieta žiūra ir proektoriai. Iki šiol mogus tokių gelmių dar niekad nebuvo pasiekęs.

GEDIMINAS GALVA

Rusijos imperializmo grėsmė

Rusijos imperializmo esmė

Rusai, toji bevardė tauta, kuri pasisavino ne vien pavadinimą iš Kijivo Rus, bet ir ukrainiečių kaikiurių kultūros bruožus, pasaulio akyse liko keistulė. Dar nebandžiusi subręsti, ši tauta jau buvo paversta mongolų, kurie ten viešpatavo pustrėčio šimtmečio. Ankstesniais laikais, ne vien dėl Bizantijos nesutarimų su Roma, rusai palaipsniui ėmė neapkęsti viso, kas atneša iš vakarinio pasaulio. Ir grožėdamiesi vakarietiškomis laimėjimais, jie neapkentė vakariečių pažangos.

Vos pusei šimtmečio praslinskus nuo mongolų vergijos atsiakratyti Jonas Žiaurasis aziaitiškas būdais kovojo už savo valdžios sustiprinimą ir vidaus priešus naikino be pasigailėjimo. Rusijos valdovams palaipsniui tvirtėjant, rusų tautai esant ne žmoniškai pavergtai, prasidėjo svetimųjų pavergimas. Tat vyko ištisus šimtmečius jiems slenktant mažiausio pasipriešinimo rytu ir pietryčių linkme. Kai Petras I įkopė į sostą, jis žvelgė į vakarus. Iš vakariečių jis mokėsi laivų statybos, technikos, kad tą patirtį nukreiptų patiems vakariečiams sutriuškinti ir "prakirsti langą į vakarus", t.y. priartinti prie jūros. Nevos balose įkurdindamas Rusijos sostinę Peterburgą-Petrapiilį ir palaipsniui išgalėdamas Baltijos jūros pakrantes, pradeda naują imperializmo laikotarpį.

Bolševizmas — Azijos vaikas

Po bolševikinės revoliucijos Rusijoje buvo apversta, piramidė. Ankstesnieji valdovai, caras ir pirmenybėmis besinaudojanti aristokratija, kuri skendo idejinės priešinąybės, buvo pakasti žemėje. Jų vieton iškyla nauji valdovai, žiaurūs kovotojai, atsisakę eilės visuomeninės santvarkos pradų, tačiau pasisavinę iš carinės Rusijos ne vien rusų prisiimtą pasaulio išganą.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Rusijos imperializmo esmė

mo minti, bet ir rusišką imperializmą. Naujosios piramidės, kurios viršūnę sudaro proletariato ir ūkininkijos engėjai, o jos vidurį ir apacią sudaro visi kiti krašto gyventojai darbininkai ir kolchozninkai. Prie tos viršūnės šlidinasi komunistų partijos vadai, generalai, bolševikinės propagandos irančiai: rašytojai, aktoriai ir kairieji spaudos žmonės. Nedaugelis atsidūrusių valdžios viršūnėje, kaip tat buvo ir ankstyvesniais laikais, diktuoja ne vien vidaus, bet ir užsienio politiką. Šiandien, kaip ir ką tik išsilavinusis mongolų, vienas engėjas kovoja su kitais, kad tapus visagaliu. Klasingesnis, geresnis nervų ir mokas tiksliau žaisti su priešu, o galop į sunaikinti, patampa krašto engėju. Mes negalime tiksliai pasakyti ar toji aziatiško pobūdžio kova yra baigta Maskvoje, tačiau istorija moko, kad niekas iš esmės nepakitęs vieton vakarykščio engėjo atėjus naujam priešpaukščiui. Kinta būdai, priemonės, tačiau lieka tie patys tikslai — sustiprėti viduje ir pavergti vis daugiau laisvų kaimynių tautų.

Maskvos bolševizmas, kuriam dirva buvo ruošama šimtmečiais, vieton caro pasodina engėją Staliną ar kaip jis besivadintų, vieton pravoslavijos — stoja marksistinė filosofija, kurios išpažinėję randame milijonus vakarinėje, dar laisvoje Europoje, šimtus milijonų Azijoje, jų nemažai skaičiai, nelyg kandių, naikina ir kitur visuomenines santvarkas. Jie ypač randa pasisėkimą naujam tikėjimui, kuris žmogų prilygina gyvuliui, ypač tuose kraštuose, kurie nesugeba savųjų klausimų tinkamai išspręsti. Tas bolševikinis tikėjimas, kuriam veiklos gaires nurodo Maskva, yra tuo didžiausiu keliu skyknyje Rusijos imperializmui. Jų šūkis — viso pasaulio proletariui susijunkite pasaulinei revoliucijai įgyvendinti — yra ginklas, kokio neturėjo net carinė Rusija.

Maskviškas nacionalizmas

Tretysis veiksnys, kuriuo rėmėsi carinė Rusija, buvo rusiškasis nacionalizmas. Jei protarpiais, bent pradžioje bolševizmo, rusiškasis nacionalizmas buvo pamirštas, negalime paneigti, kad jis šiandieną sau vietos nesusarstų. Maskva jau yra sukūrusi kultą pradedant Alexander Nevskij, Ivan Groznyj, baigiant bolševikais, kovojusiems revoliucijoje, juos visus padarydama tautiniais didvyriais.

Tačiau tokius "didvyrius" rusai tepripažįsta savuosius. Kitos tautos, kurios nelinksta išjungti rusiškono srovės, lieka jų priešu. Jei Vilniaus generalinį gubernatorių M. Muravjovą, pramintą koriku, nes jis pirmutinis pradėjo neregėtai žiaurūs persekiojimus lietuvių tautos, laimino rusų tautinės bažnyčios metropolitas Maskvoje, taip šiandieną bolševikinis tikėjimas laimina kiekvieną koriką ir pavergtųjų tautų bolševikinį persekioją. Skoto inžinieriaus sūnus Marr, tapęs rusų pavidėliu, sukūrė kalbinę teoriją, kad visos ne rusų kalbos turi išnykti ir tevyntauti tik viena rusų kalba. Naujasis rusiškasis imperializmas siekia išnaikinti pavergtas tautas ne tiek kultūros priemonėmis, nes rusiškąją kultūrą visoje istorijoje buvo atsilikusi net nuo eilės pavergtų tautų, bet fiziniu išnaikinimu, žmogaus iškankinimu ir numarinimu. Ir jei rusai

yra padarę pažangą, tai tik žmogaus sunaikinimo srityje. Jie sukūrė visą vergų sistemą, kuri naudojama iš vidaus Rusiją sustiprinti ir sunaikinti priešus. Aš čia turiu galvoje rusų vergų stovyklas šiauriniame ar tropikiniam Sibire, į kurias patekusi auka turi turti: "Nustokite bet kurios vilties" — žodžius, kuriuos Dantė paskyrė jo aprašomoms aukoms pasmerktoms ir pragara.

Imperializmas užsienio politikoje

Metę žvilgsnį į Rusijos užsienio politiką, užtiksimė nuolatinę prieštaravimą. Porevoliuciniame tarpnyje rusai tapo izoliacininkais, išsijungę iš tarptautinės politikos, nors komunistai agentai visur buvo pasiūti svetur praskirti Rusijai kelią pasaulinei revoliucijai įgyvendinti. Tai darydamas Stalinas buvo ganėtinai žulus pasaulinės revoliucijos siekius apšaukti "liaudies priešais" — Trockį, Buchariną, Rikovą, vėliau Zdanovą ir galop Beriją.

Po to seka draugavimas su vokiečiais, sudariusi Rapallo sutartį, tikintis juos pajungti savims tikslams. Hitleriui atėjus valdžion, Maskva pasuka į demokratų stovyklą ir skelbia: komunistai ir kapitalistai gali puikiausiai sugyventi. Tačiau demokratiniams valstybėms pabandžius rusus sudrausti nuo užpuolimo Pabaltijo, Lenkijos ir Rumunijos, Kremlius tuojau sudaro sutartį su Hitleriu tas visas valstybes pasidalyti. Hitleriui užpuolus Sovietus, Stalinas, lyg elgeta, atsluogia pas vakariečius ir iš Rosevelto išsiera paramą veik sumušti Rusiją. Paramą gauna pat Stalinas, kuris vakar su Hitleriu sudarė sutartį ir leido užpulti vakariečius. Kraugerys, kuris milijonus išuždė savajame krašte, kuris pakurstė vokiečių karą pradėti siekdamas kapitalistinių kraštų susinaikinimo, sulaukia iš jų paramos. Ir dar daugiau, buvęs tautinis plėšikas, maršalo uniformoje tampa tarptautiniu plėšiku — karo pabaigoje išsiera iš vakariečių milžiniškas sritis, kurios tarnauja tolimesnei imperialistinei politikai įgyvendinti.

Belaisviai grįžta namo

1947 m. pavasarį grįžtančių belaisvių transportai beveik kasdieną pravažiuodavo pro Lietuvos-Brastą. Grįžimas prasidėjo pagaliau. Ką gi vežė traukiniai? Išbadėjusius žmonių skeletus. Žmogų būtybių likučius, sergančius desinterija dėl stokos maisto. Niūrios figūros su drebančiomis galūnėmis, be išraiškos pilkais veidais ir aptemusiais akimis, kuriose gyvybė su spindėdavo tik pamaušus duoną ar rūkalus. Kiekvienas iš jų buvo gyvas kaltinimas Sov. Sąj. mirtinas pasmerkimas komunistams. Sunkvežimiai mirusiųjų traukiniuose buvo atvežami į stovyklą. Privilegiuoti, seni komunistai belaisviai tada būdavo užrakinti barakuose. Jie neturėjo to matyti. Navius atsargumas. Jie viską matė. Matė kaip draugai nurengia lavonus, palikdami tik baltinius. Matė juos velkant milrusiuosius už kojų ir imantį ir dvokiantį lavonais baraką, kad vėliau nakčia būtų išvežti į bendrą duobę.

Vienas iš vargšų atsigavo dar,

Rusiško imperializmo piūtis

Veik nugalėta, Rusija, kurios kraujo aukos ir karo nuostoliai buvo didžiausi, pavergia veik pusę Europos, Tolimuose Rytuose gauna valdyti jai nepriklausančias žemes veik pirmo nepajudinus kare prieš Japoniją. Visa eilė konferencijų, o ypač Jaltos, leido užantspauduoti eilę buvusių tautų ir jas pasmerkti Rusijos pragaran. Ir ką tik po Jaltos konferencijos, kai Vokietija buvo patapus griuvėsiais, kai Japonija buvo visai nusilpusi, Roseveltas pareiškė Kongresui: "Aš esu tikras, kad Europoje, po Jaltos konferencijos politinis gyvenimas bus pastoviaušias".

Kai prezidentas kalbėjo, sovietinės barbarijos atstovai A. Višinskij, kuris talkininkavo eilė nekaltųjų pasmerkti, kuris veikliai prisidėjo Pabaltijį įgyvendinti sovietinį siaubą, privertė Rumunijoje karalių paskirti sovietinį agentą P. Grozā ministeriu pirmininku. Ir taip Pabaltijio pavyzdžių rytinės ir vidurinės Europos valstybės patenka į sovietinį bučiū. Vos koją iškėlus Tolimuose Rytuose, jau pradėtas sukilimas Kinijoje, kuri šiandien Sovietų išnaudojama ir netiesiog jų tvarkoma. Rusija — didžiausias žemės plotas suradto talkininką, turintį daugiau gyventojų. Kinijos pagalba sukurstė naują karą židini Korėjoje ypač siekiant amerikiečius nusilpninti. Šis paruošiamasis

karas, kuris tebuvo tikrojo karo pratimu, sustabdytas be laimėjimo. Rusai daug kur prakiso karuose: Lenkijoje 1920 m., nesulaukė triumfo net Suomijoje 1939 m. nei Graikijos sukilime, nei Korėjoje. Tačiau kalbėdamas apie taiką, o šiandien, kai siekia sutramdyti riaušinius už geležinės užvaros, Malenkovas nori įsitvirtinti engėjo soste, o britus dar labiau supjudyti su amerikiečiais. Jie nepamiršta savų uždavinių, žinomų ir iš Petro I testamentu, kuriame kalbama apie Rusijos įsigalėjimą Indijoje. Karas Indokinijoje, neramumai Burmoje ir Tibeto užėmimas yra pirmas mostas į tikslą. Tačiau Kremlius nepamiršta Dardanelų sąsiaurio ir Artimųjų Rytų. Padalyta Europa jiems duoda vilties vėliau įsitvirtinti Italijoje ir Prancūzijoje, kuriose apie trečdali gyventojų atiduoda balsus už komunistus. Tas viltis dar labiau sustvirtina, kai amerikiečiai toli nevisais klausimais gali sutarti su Britais ir net Prancūzais. Britai siekia sustvirtinti ir savo nors apgriuvusią imperiją išlaikyti neva tarpininkaujant tarp amerikiečių ir rusų. Prancūzų nusilpimas, komunizmo vėžys ir baimė atsisaukančių vokiečių neretai talkininkauja sovietiniam imperializmui. Pavergtos tautos tegali sudėti viltis į JAV, kurios paskelbė aiškia kovą Maskvos imperializmui ir tiesia ranką pavergtoms tautoms.

Paskutinis Kinijos imperatorius

Labai nepastovus buvo gyvenimas paskutinio Kinijos imperatoriaus Henriko Puji. Jam dabar 47 m. Dar 3 metų vaikučius 1909 m. jis buvo paskelbtas Kinijos imperatoriumi, bet 1912 m. pradžioje dinastija buvo nušalinta, Puji turėjo abdikuoti, bet jam buvo pripažinta 400.000 svarų metinė pensija ir teisė gyventi savo rūmuose Pekinge. Po penkių metų jis vėl buvo grąžintas į sostą, tačiau tik 5 dienoms, po kurių vėl liko gyventi Pekinge.

Kai Japonai užėmė Mandžiuriją ir sukūrė Mandžukuo (1912) valstybę, Puji buvo iš Pekingo išvogtas, atvežtas į Daireną ir po 2 metų paskelbtas imperatoriumi. 1945 m., prieš pat Japonijos kapituliaciją, Mandžukuo buvo užimtas rusų ir imperatorius pateko nelaisvėn, kartu su savo 37

augštais valdininkais. Iki šiol juo niekas nesidomėjo ir buvo pamirštas, bet japonai dabar atsiminė esą atsakingi dėl savo satelito likimo ir pradėjo aiškintis, kur jis yra. Tik sužinoti nebus lengva, nes Japonija su Sovietais neturi jokių diplomatinių santykių. Tokio tebesėdi sovietų kontrolės komisija, tik su ja jau niekas nesiskaito.

— Otava. — Spauda praneša, kad premjeras St. Laurent ruošiasi į senatą paskirti 12 naujų narių konservatorių. Tuo tarpu senatė yra 82 liberalai ir 8 konservatoriai. Iš viso senatė yra 102 vietos.

— Otava. — 5 Kanados gumos fabriku firmos nubaustos kiekviena po \$10.000 už sauzaugumą įstatymo, draudžiančio susitarti dėl gaminių pardavimo kainų.

Vokiečių kariai rusų nelaisvėje

(Tęsinys iš praeito nr.)

kelioms valandoms metamas iš sunkvežimio, kitas — metant į duobę, bet abu tikrai mirė, pagabenus atgal į stovyklą. Sovietų gydytojas, kuris turėjo paliudyti kiekvieno mirtį, buvo peršėtas, tikrinti mirusius aty džiau.

Gydytojas turėjo taip pat tikrinti transportus stotyje ir iš jų atrinkti tuos, kurie yra persilpnėliauti toliau. Jo pareiga buvo atrinkti ir tuos, kurie atrodė per stiprus būti grąžinti. Abi šios kategorijos po kiek laiko susitinkdavo Lietuvos-Brastos stovyklose, nes čia truko darbo rankų.

Traukinys po traukinio kiekvieną dieną atriedėdavo iš Vokietijos. Jie vežė išmontuotas fabrikų dalis, telefono reikmenis, pianinus, tualetų įrengimus, radio aparatus, medžiagos rieltimus, popierių, cukraus maišus, sviestą, drabužius — visa, ką tik pramonės kraštas gali pagaminti ir turėti.

Palaimintieji imperialistinės Versalio taikos laikai! Socialistinė taika išrodė visai kitokia. Vienaip ar kitaip galima būtų pateisinti, jei visa tai būtų protingi pravedama ir sutvarkoma. Niekas negali pasakyti, kad sovietų unija neturi teisės imti reparacijų. Tačiau kai viskas daroma be tvarkos, mažai iš to naudos.

Lietuvos Brastoje iš vakarų Europoj naudojamų vagonų viską perkraudavo ir rusiškų. Jokių kranų ar kitokių mašinų neturėta. Vertingos mašinos būdavo išstumiamos iš vagonų su luomais ir leidžiama praktiškai sudūžti ant begių. Sujungimai ir ausys nutrūkdavo, velenai ir cilindriai sulinkdavo, vamzdeliai subūdavo ir gabalus. Kartais brangios mašinos sutikdavo ir atskiras dalis, o dalys buvo išsiunčiamos į skirtingas vietas. Daug kas gulėdavo ant lauko to, kol visiškai sugėdavo. L. Brastos juodojoje rinkoje viskas iš reparacijų buvo pardavinėjama dideliais kiekiais.

Šiuo būdu didesnė reparacijų turto dalis nueidavo vėjais, neatnešdama Sovietų Sąjungai jokios naudos. Kaip absurdiška visą tai atrodė ir koki sukrečiantį įspūdį darė seniems vokiečiams komunistams vykstantiems na-

mo užimti vadovaujančias vietas, sunku ir atpasakoti.

"Gelžkelių", pervirškintie pokarinį penkių metų planą! Dirbkite dėl geresnio gyvenimo ir laimingesnės jūsų socialistinės tėvynės ateities! Pakelkime augštą socialistinio laimėjimo vėliavą! Toki posakiai buvo išlipdyti kas keli jardi darbovietose.

— Pagal planą, — šaukė senieji komunistai, karčiai juokdamiesi, kai matė stiklas dužtant ant pabėgusių ir subyrant.

Prie to pradėjo jie pasakoti istorijas apie fabrikus ir kasyklas, kuriose jie dirbo. Visur tas pat. Skaičiai, ir vėl skaičiai, statistika, sąrašai, taisyklės, įsakymai ir grąsinimai bausmėmis. Planas išpildytas 93, 105, 110, 230, 320 procentų. Didelis laimėjimas gamybos srityje. Kokybė oaktelė dvidešimt procentų, lyginant su praėjusiais metais" ir t.t. ir t.t. Niekas nesirūpino, kad 80 produkcijos procentų nuėjo per niek, kad šimtai neteko gyvybės bevykdydami planą, kad darbas buvo vykdomas labai nerūpestingai, kiek tai lietė medžiagos ir darbo jėgą. Svarbiausias dalykas buvo kaip nors sudaryti skaičius, pažymėtus plane.

Dono baseine buvo statoma viena dirbtuvė. Vokiečiai inžinierius atsisakė prisiminti atakomybę dėl duoto plane stogo konstrukcijos. Jis siūlė pakeičiant. Niekas nekrepė į jį dėmesio. Pastatas sugriuvo nuo pirmutinės audros. Rusai ir vokiečiai tapo palaidoti po griuvėsiais. Aptikimo ožys buvo iškomas. Apkaltino vokiečių inžinierių! Sabotažas! Gavo dvidešimt penkis metus sunkių darbų kalėjimo. Buvo pripasakota šimtai panašių istorijų ir visoms piršosi ta pati išvada. Sov. Sąj. didelės pastangos buvo dedamos sukurti tvirtą pramonę, pakelti gamybą, šalies ginkluotas pajėgas ir pagaliau gyvenimo lygį. Ta pati partija, ta pati valstybės varomoji jėga, kuri stovėjo už viso plano kaip iniciatorius, organizatorius, iniciatyvos ir disciplinos kūrėjas, dažnai viena ranka sunaikindavo, ką su kita buvo sukūrusi. Aklas paklūsumo reikalavimas paraližavo bet kokią žmonių iniciatyvą ir atėmė atsakominguo jausmą.

(Bus daugiau)

Paruošė P. Brakas.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

MOHAWK Furniture Co.

2448 Danforth Ave., Toronto. Tel. OX. 4444

Pilnas namų apstatymas baldais, vaikų baldai ir vežimėliai. Televizijos ir radio aparatai. Siuvamosios ir skalbimo mašinos, krosnys, vandens šildymo tankai. Linoleumas ir įvairūs kilimai.

Šią savaitę miegamųjų komplektų išpardavimas

Krašto Tarybos sesija

KLB jau baigia pirmuosius savo organizacinio gyvenimo metus. Baigiantis 1952 m. vasarai įvyko pirmasis Krašto Tarybos posėdis. Š. m. spalio 10 d. Toronte įvyksta tos pačios Tarybos antroji sesija.

Vienėri metai tokios didžiulės organizacijos gyvenime yra labai trumpas laikotarpis. Bet ir per šį laiką tarpą daug kas išryškėjo ir pasikeičio.

Pirmiausiai paaiškėjo, kad Kanados lietuvių gyvenimas nesant bendros organizacijos buvo kaip keliais atsilaisvėjęs atsiliekančių nuo kitų krašto lietuvių organizacinio susivarkymo. Buvo ir yra daug prisistigę įvairių organizacijų ir draugijų specifiniai tikslai. Mes atsivėžėm iš Lietuvos gyvus atsiminimus apie organizacinį gyvenimą, ir čia laisvam krašte stverėmės organizuotis.

Visiems yra žinomos priežastys, kodėl susikūdo ikūrimas vienos bendros visiems lietuviams organizacijos. Kada suskilo, tai nukentėjo ir bendras lietuvių reikalas. Nes kiekvienas ejo kas sau. Todėl Bendruomenė ir teko rūpintis ir savo organizaciniais ir kartu bendrais reikalais. Kai kuriose apylinkėse jau iš seniau veikė Bendruomenės organai. Kai kuriose tik LOKAI — organizacijai laikinai komitetai su siaurais uždaviniais. Tad Bendruomenės teko kurtis iš pat pamatų. Šiandien jau turime suorganizuotas 19 apylinkių. Ir tai dar ne viskas. Dar yra visa eilė smulkių, nedidelių lietuviškų kolonijų kuriose būtų galima kurti jei ne apylinkę, tai bent seniūniją.

Tomš pačioms bendruomenės apylinkėms, kaip ir visai Kanados Liet. Bendruomenė, tenka dirbti dideli darbai, toki darbai, kurių nedirba atskiros organizacijos, arba tik daliniai ir tik retose kolonijose: šalpa, švietimas plačia prasme, Tautos Fondo reikalai, lietuvių atstovavimas bei santykiai su kitomis panašaus likimo tautomis, ir pats svarbiausias darbas — Lietuvos laisvinimo darbas ir Lietuvos vardo kėlimas šiame krašte. Pagaliau didelis darbas, kuris dejas ir dabar dar mažai išjudintas, tai lėšų rinkimas taip vadinamo solidarumo mokesčio formoje. Šioje srityje, teks dar nugalėti ir tam tikrus psichologinius nuteikimus ir techninio pobūdžio kliūtis.

Taigi šalia organizacinio darbo teko rūpintis tais reikalais kuriais niekas nesirūpino, ar buvo rūpinatis daliniai. Pirmon — eilėn teko spręsti šalpos reikalus, tuos reikalus, kurie JAV-se buvo dirbami BALFo. Po visos eilės pastangų sukurtas Šalpos Fondas, kuris jau tvirtai leidžia šaknis į Kanados lietuvių tarpą. Su Tautos Fondu, kurio Kanados Atstovybė dirbo pavyzdiniais, teko aiškintis dėl solidarumo mokesčio dalinimosi, dėl jo surinkimo ir dėl pačių TF vietos atstovybių. Po gana ilgo studijinio periodo buvo susitar-ta taip, kaip kad dabar yra. Laimingai nustatytos ribos ir veikimo, ir mokesčių rinkimo ir pačių atstovybių sudarymo. TF atstovybės dabar kuriamos prie kiekvienos mūsų Bendruomenės apylinkės.

Neturime Kultūros Fondo, apie kurį tiek daug dar ir dabar rašoma. Turime Svetimo Komisiją, kuri rūpinasi mūsų visais liuanistinio auklėjimo reikalais. Yra paruošti įstatai Premijų ir Stipendijų Fondo, kuriuos svarstys Krašto Taryba ir kurio organizavimą teks atlikti būsimiems centro organams. Su šio Fondo įsteigimu Kanados lietuvių išjungs plačių mastų ir lietuviškos kūrybos pajėgų padėmimą ir naujo kūrinio prieauglio skatinimą.

Visą laiką veikė Vasario 16 Gimnazijai rėmti Komisija, suorganizuota Kanados LOKO, ku-

ri organizavo nuolatinį rėmimą pačios gimnazijos, o paskutiniui laikui pasiėmė organizuoti ir pagalbą tos gimnazijos rūmams įsigyti.

Politinė srity, tiksliau sakant Lietuvos laisvinimo darbe, nieko nepadarė, jei neskaityti pastarojo meto pastangų surinkti medžiagą, dokumentus ir liudininkus, reikalingus Kersteno Komisijai JAV-se lietuvių dar nuo pirmojo pasaulinio karo laiku turėjo praktikas, kada jie turėjo sudarę Amerikos Lietuvių Tarybą. Ją vėl atgaivino Lietuva bolševikams okupavus. Jų sudaro lietuvių politiniai junginiai. Šių politinių junginių Kanadoje lietuvių neturėjo, todėl sudaryti ką nors panašų ir nemėgino. Kanados lietuvių anksčiau dėjos prie sukurtų JAV organizacijų, čia turėdami jų skyrius.

Šiai Tarybos sesijai teks pasisakyti, kokių pavydai mes dirbsime ir tą taip pribrendusį Kanadoje darbą. Juk reikia gį informuoti Kanados visuomenę apie Lietuvos bylą, reikia išjungti ir viso pasaulio lietuvių pastangas veikti Jungtinių Tautas mums palankia prasme, reikia veikti ir Kanados Vyriausybės tam tikras įstaigas pateikiant medžiagą mums rūpimu klausimu. Tą darbą bedirbant reikia koordinuoti su mūsų vyriausiu politiniu organu — Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu, su ALTu, su LL Komitetu, su mūsų diplomatais. Taigi reikės organo, kuris tą darbą ir dirbtų. Neuzbėgant niekam už akių, vistiek tenka manyti, kad jis, kaip vienas iš daugelio mūsų Bendruomenės organų, bus tamptariai suristas su visa lietuviška visuomenė.

Tarybos sesija galutinai nustatys ir Tarybos narių rinkimo būdą. Jau tik per vienus metus išryškėjo, kad šis sudarymo būdas — per apygardas — nėra visai tobulas. Jis yra kaip ir atitrukęs nuo pačio mūsų gyvenimo. Jau šiemet Kr. Valdyba, norėdama apčiuopti gyvenimo pulsą ir bendrai užmegsti kontaktą su pačiomis apylinkėmis, buvo priversta šaukti apylinkių pirmininkų suvažiavimą, kuris mūsų statutuose nėra pramatytas. Be šio rinkimo būdo — apygardomis, yra dar du būdai, tai bendru sąrašu visai Kanadai, ir apylinkėmis. Jei norėsimės mūsų bendruomenę daugiau „supolitinti“ ir „supartinti“, tai eismė ir rinkimus bendru sąrašu visai Kanadai. Jei norėsimė prieti artčiau prie gyvenimo, prie to, kame reikiams mūsų visas veikimas, tai turėsimė imti pagrindinai dabar esamas apylinkes. Iš ten atėjusi Taryba bus daugiau gyvenimiška ir pati praktiškiausia.

Visi šie būdai yra demokratiški. Iš formalinės pusės jie yra kiekvienas priimtinas. Tektu žiūrėti, kuris būdas gali padėti sudaryti geresnę Tarybą.

Šios sesijos darbai yra gana plitūs, dideli ir atečiai reikšmingi. Nuo šios sesijos daug priklausys visas mūsų Bendruomenės tolimesnis brendimas.

Reikia atvirai pasakyti, kad

KLB Krašto Valdybos posėdis

Kaip jau spaudoje buvo pranešta, suvažiavimas įvyks spalio 10 ir 11 d.d. Toronte, Lietuvių Namų salėje 235, Ossington Ave. Posėdžių pradžia — spalio 10 d. 11 val. ryto.

Gerb. Tarybos atstovai, kurie iš anksto neturi numatę nakvynių pas gimines, draugus ar pažįstamus Toronte, prašomi kreiptis pas Kr. V-bos II-jį vicepirminį J. Jokubyną, telefonu LA 1250, kuris mielai sutiko Tarybos atstovų — svečių apnakvindinimo reikalą tvarkyti.

Krašto Valdyba posėdžiavo rugsėjo 29 d., antradienį, vėl po-

mūsų lietuviškoji visuomenė dar nėra galutinai supratusi Bendruomenės reikšmės. O jei ir yra supratusi, tai savo darbais neįrodė. Dar vis pastebima pastangų jos reikšmę mažinti, siaurinti, jos lyg ir nepripažinti, arba pripažinus, jai neatiduoti nei reikiamo kredito, nei priderančio respekto. Tai pastebima ir iš atskirų asmenų pareiškimų, tai pastebima ir iš atskirų organizacinių vienetų. Mes maišome pačią Bendruomenės idėją su asmenimis, kurie tam tikru laiku bei atstovauja. Tai yra apgalvintai faktai, bet jie yra. Jie ateity išnyks. Joks kooperatyvas, kad ir kaip jis būtų stiprus ir ekonomiškai pajėgus, negali atstoti valstybės, kuriam priklauso savaime visi piliečiai.

Viskas turi savo raciją. Taip ir čia. Bendruomenė nesikesina į jokiais paskiras organizacijas, joms visoms pripažindama teisę egzistuoti. Bet Bendruomenė,

PLB Kanados Krašto Tarybos sesijos

įvykstančios Toronte mieste, Lietuvių Namų salėje (235, Ossington Ave., Toronte) 1953 m. spalio 10 d. 11 val.,

darbu tvarka:

1. Atidarymas ir prezidiumo sudarymas;
2. Komisijų — rezoliucijų, sveikinimų ir redakcinės — sudarymas;
3. Pranešimai:
 - a. Kr. V-bos pirmininko,
 - b. Kr. V-bos išdininio,
 - c. Svet. Komis. pirmininko,
 - d. Šalpos Fondo CK pirm.,
 - e. Vasario 16 gimn. remti komisijos pirmininko,
 - f. Sporto komis. pirmininko,
 - g. Tautos Fondo Atstovybės pirmininkės,
 - h. Revizijos komisijos,
4. Diskusijos dėl visų pranešimų.
5. Kr. Kr. Tarybos rinkimų statuto pagrindų svarstymas;
6. Šalpos Fondo statusas;
7. Svet. Komisijos statusas;
8. Premijų Fondo statusas;
9. Bendruomenė ir tautos laisvinimo reikalai;
10. Biudžeto priėmimas;
11. Rezoliucijų priėmimas;
12. Kr. Kr. Valdybos ir kitų organų rinkimai;
13. Sumanymai;
14. Uždarymas.

J. Matulionis,
PLB KKr. V-bos pirmininkas.
A. Šalkauskis,
Sekretorius.

BOLŠEVIKŲ INFILTRACIJA VAK. VOKIETIJOJE

Kai buvusią Vokietijos koalicinę vyriausybę, nors ir netiesiogiai, palaikė amerikiečiai, bolševikai darė viską, kad tik ji būtų nuversta, o į valdžią ateitų nauji žmonės, žymiai palankesni jų planams.

Kur galima, veikiamą per bolševikų organizacijas ir daugybę faktiškai bolševikinių, tik prisidengusių įvairiais nekaltais varžais satelių. Tokių organizacijų Vok. Vokietijoje esą suregistruota art 100. Pagaliau ir vakarinės srities nerimo skleistis ir komunistinės propagandos vartyti būvo pasiūta šimtai gerai apmokytų Rytinėje zonoje komunistinių agentų. Paskutiniai Krepšulius patikrinimai Rytų zonos komunistinei vyriausybei ir gasdinimas, kad jei nebus atsisveigę, tai komunistų reikalavimus, tai iš Rytų zonos bus sudaryta nauja Sovietų satelinė valstybė,

buvo ne tik grąšinimas, bet ir tiesioginis įsiškisimas ir rinkimus. Kaip visur pasaulyje, taip ir Vokietijoje bolševikai visais būdais stengėsi prikišti savo žmonių kur tik galima.

Gal stipriausiai bolševikinė infiltracija jaučiama tarp socialdemokratų ir jiems artimų

organizacijų, nors to jų vadovybė nenori.

Koalicinių partijų spauda atskleidžia visą eilę atsitikimų, kaip bolševikai yra sąmoningai išpaudę nemažą savo patikėtinių tarp socialdemokratų. Tie jų patikėtiniai sugeba dažnai labai maskuoti veikti. „Rheinischer Merkur“, laikomas neoficialiu Adenauerio organu, pvz. Nr. 35/1953 (53. 8. 28.) nurodo visą eilę organizacijų, finansuojamų iš Rytų zonos. Į tą paslėptą komunistinę veiklą būvę įtraukti visa eilė ir žymių socialdemokratų veikėjų. Viena iš svarbiausių organizacijų, finansuojama iš Rytų Berlyno, stengusis užmegzti artimą sąlytį tarp socialdemokratų ir komunistų partijos, buvo vad. Socialdemokratų Akcija. Jos šefas visai Vokietijai buvo socialdemokratų veikėjas Klug iš Offenbacho ir Rytų zonos bolševikų vienybės partijos SED propagandinis A. Kuperis, kuris, iškylus visam reikalui į viešumą, pabėgo į Rytinę zoną. CDU spauda rašo, kad toje socialdemokratų vardu varomose prokomunistinėje akcijoje aktingai reikišė visa eilė pasižymėjusių socialdemokratų vadų:

B. Schwarze Münsterėje, Strautzas, Max Neiznas ir kt. Apskritai, pastebima ir daugiau socialdemokratų pereinant į komunistus, nors kiti, kadangi komunistų partija Vokietijoje nėra populiar, stengiasi įsilieti į jiems artimas nekaltais vardaais pasivažinusias organizacijas. Buvusi parlamento narė socialdemokratų veikėja Erna Brix iš Bielefeldo įstojo tiesiai į komunistų partiją, tuo tarpu kiti, kaip socialdemokratų atstovė Bavarijos parlamente H. Hildebrand, dabar vadovauja buv. kanclerio Wirtho „Bund der Deutschen“ (koalicinė spauda juos aiškiai skelbia gaunant pinigų iš Rytų) Bavarijoje.

„R. M.“ Nr. 35/53, ir neneigdamas Berlyno vyr. burmistro Reutherio nuopelnų, betgi pažymi, kad

tas žmogus, kurį laikurie amerikiečiai jau dabar savo svajonėse mato būsiant po Adenauerio naujoju Vokietijos kancleriu, kad ir parodę didelį pasipriešinimą bolševikams Berlyno oro tilto metu, vis dėlto yra seniau buvęs Volgos vokiečių respublikos komisaras

ir kaip toks tiesiogiai bendradarbiavęs su Stalinu, tuo metuėjusiu liaudies komisaro mažųjų reikalams pareigas. Paskiau ji, kaip komunistų partijos gen. sekretorių, pakeitęs W. Pieckas. „Rh. M.“ pastebi, kad vargu kuri kita nors partija būtų drįsusi buv. komunistų partijos gen. sekretorių, nors vėliau ir nuosirdžiai pakeitusi savo įsitikinimus, tačiau anksčiau taip aktyviai pasireiškusi totalinėje partijoje, siūlytų į tokias atsakin-

kuriai savaime priklauso visi lietuviai, reikalinga šito supratimo. Jei jis bus — gerai. Jei jo nebus, ji vistiek gyvuos. Bendruomenė nieko nesaukia kovon. Ji šaukia visus į save tarpą — aktyviai prisidėti prie jos augimo ir stiprinimo savo darbu, savo lėšomis, savo moraliu parėmimu.

Bendruomenės laukia didelė ateitis ir dideli darbai. Pav., kad ir labai senesniai praejus lietuvių Diena Hamiltono. Kas be Bendruomenės galėtų ką panašaus surengti? O juk tokias dienas reikės rengti kiekvienais metais ir vis kitų kolonijoj. Yra ir bus ir daug kitų panašių darbų, kur reikės talikos visos mūsų Bendruomenės mastu. Tad nemažinkim savos Bendruomenės reikšmės; ją mažindami mes patys save mažinsim.

O ateinančiai Tarybos sesijai reikia tik palinkėti geros sėkmės, darbingos nuotaikos, ir vieningo pasiryžimo nugalėti visas kliūtis, siekiant bendro mūsų Tautai gero.

J. Matulionis.

Vilniaus praradimas

(SPALIO 9 D. 1920 M.)

Pilsudskio legijonus į Ukrainą, kaip į maišą.

Greit bolševikų armijos atsirado prie Varšuvos ir jau ne daug truko ją užimti. Bet paskutiniui momentui, perėmęs lenkų Vyr. Stabo operatyvinį vadovavimą, prancūzų gen. Veygand padėti išgelbėjo. Po garsaus „Vyslos stebuklo“ bolševikai buvo iš Lenkijos išvyti.

Tuo metu Lietuva jau buvo pasirašiusi su Sov. Rusija taikos sutartį — 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje, kuria Lietuvai buvo pripažintas Vilnius su visa rytinė sritimi iki Naručio ežero. Tad Lietuvos kariuomenė 1920 m. rugpjūčio 20 d. įžygiavo į Vilnių ir į atgautą sritį, užimdama teisėtai Lietuvai priklausantį teritoriją. Spa konferencijoje Lenkijos premjeras Grabskis pripažino Lietuvos aspiracijas į Vilnių ir su lenkais buvo sudaryta Suvalkuose sutartis Vilnių paliekant Lietuvai.

Tuo tarpu Lenkija tebesvajavo apie 1772 m. sienas. Lenkai vyriausybė buvo surišta tarptautiniais pasidėjimais ir jai nepatogu buvo be preteksto Lietuvą užpulti. Tad Vilniaus pagrobimo avantiūrą sugalvojo ir ją įvykdė Lietuvos išgama Pilsudskis. Jis sausukė į Lydą sau ištikimus generolus ir jiems pareiškė, kad reikia paimti Vilnių nelegaliu keliu, neva be žinios Lenkų Vyriausybės, kurios šefu jis pats buvo. Tam žygiui vadovauti jis numatė generolą Želigovskį, kilusį, kaip ir Pilsudskis, iš Vilniaus krašto. Želigovskis apie politiką nedaug teismė. Jis buvo caro armijos karininkas, revoliucijos metu vadovavo lenkų daliniams Rusijoje, kovėsi su baltaisiais, raudonaisiais ir vokiečiais, kol savo dalinius pervedė į Lenkiją, todėl jis nenorėjo apsiimti Pilsudskio ruošiamai avantiūrai vadovauti. Jis reikalavo formalus įsakymo ir Pilsudskis turėjo vargo kol jį prikalbėjo ir įtikino.

Tuo momentu Lietuvos įstojimo kelėsi iš Kauno į Vilnių. Lietuvos Vyriausybė nenumatė šios lenkų klastos. Lietuvos kariuomenė, kuri, kad apsaugotų Lietuvos neutralumą lenkų-rusų kare, buvo išsklaidyta nuo Rytprusių iki Dauguvos — keleto šimtų kilometrų bare, negalėjo taip greit sukoncestruoti didesnių pajėgų Vilniui ginti, tai lenkams spalio 9 d. pavyko be didelio pasipriešinimo Vilnių užimti ir žygiuoti Ukmergės link.

Prie Gedraičių ir Sirvintų Lietuvos kariuomenė sulaukė lenkus, įvykdė sekmingų priešpūlių ir jau žygiavo Vilniaus link, būty, greičiausiai, ir Vilniui atsiėmusi, bet tuo momentu įsikiso Santarvės Kontrolės Komisija, vadovaujama prancūzų karininko Chardigny, kuri įsakė abiems pusėms sustabdyti ginklus. Dėl šios komisijos palankumo lenkam ir lietuviui nuolauidumo, santarvė pripažino Vilniaus pagrobimą kaip įvykų faktą (fait accompli) ir bylą perdavė spręsti Tautų Sąjungos Tarybai, kur per ilgą laiką toji byla užsimarinavo. Daug įvairių

gas pareigas. Tokių pavyzdžių esą ir daugiau. Pvz. Herbertas Wehners, fed. parlamento visų vokiečių reikalams spręsti komiteto pirmininkas, 1953 m. emigravo į Maskvą, o 1941 m. iš Sov. Sąjungos toliau „emigravo“ į Svediją — nors niekas nėra girdėjęs, kad Sovietai leistų iš viso kam emigruoti, ypač karo metu. Tas pats Wehners iš anarchisto jaunimo sąjungos po Pirmojo Pasaulinio karo perėjo į socialdemokratų, o paskiau 1927 m. — į komunistus. Gi 1945 m. nužygiavo priešingų kelių. Svedų spaudos žiniomis, jam, kaip nepageidaujamam, 1951 m. svedų užsienio reikalų ministerija atsisakė suteikti vizą, nors ten vyriausybė yra socialdemokratinė. E. Waldas 1945 m. gavo iš karinės valdžios licenziją komunistų laikraščiu „Volksstim“ leisti. Vėliau buvo paskirtas vokiečių profesinių sąjungų spaudos šefu visai Vokietijai

ir šiuo metu leidžia informacijas „Demokratijos priešai“. Vokiečių radiofono NWDR gen. direktorius dr. A. Grimme buv. aviacijos gen. prokuroro Rodeiro brošiūrų „Raudonoji koplyčia“ skelbia, kad jis vertesis aktyviu špiūnažu Sov. Sąjungai. Grimme, kuris priklauso socialdemokratams, dėl to neiškėlė net bylos.

Adolfas Ehlersas ir H. Wolters, senus komunistas. 1945 m. amerikiečių karinė valdžia pasikyrė net Bremeno miesto senatoriais, kur jie tebedirba ir dabar.

Kad galėtų geriau reikštis, Žemutinės Saksonijos komunistų partijos frakcijos pirmininkas ir Wattenstedt-Salzgitter miesto burmistras Helmutas Schmalzas 1951 m. perėjo į socialdemokratų, nors ir pasilikdamas sau komunistų partijos mandata. Tokių pavyzdžių yra ir daugiau. Seną komunistų veikėją, vėliau perėjusį į socialdemokratų, W. Birkelbachą, dabar ypač aktyviai remiantį Kogono Europos Sąjūdžio vokiečių tarmybą, amerikiečiai pasikvietė net studijinėi kelionei į JAV... Šių metų sausio mėn.

komunistai drauge su socialdemokratais, prieš kitų partijų balsus, Sollingene išsirinko komunistą burmistą. Sausio mėn. Bernerio miesto parlamentas 19:17 balsų komunistų „Neue Volkszeitung“ paskelbė oficialiu miesto savivaldybės organu. Bendru komunistų ir socialdemokratų sutarimu šių metų liepos mėn. Kruppo įmonės Essene nebuvo išrinktas nei vienas kitų pažiūrų darbininkų atstovas.

Rugpjūčio 16 d. Hamburge buvo suaukšta bendra socialdemokratų ir komunistų konferencija, kurioje dalyvavo 180 socialdemokratų veikėjų ir kp vadovybė su M. Reimannu priešakyje. Pa-

notų buvo prirašyta ir pasikeista tarp vyriausybių. Lenkų Vyriausybė užsigynė ir „pasmerkė“ Želigovskį, kaip sukilėlį ir neklaudą, bet tas pasmerkimas nesukludė įsteigti „Srodokwa Litwa“ ir ją prijungti prie Lenkijos kartu su Vilniumi.

Taip mes netekome Vilniaus ir jo krašto su virš milijono gyventojų, dėl ko mūsų valstybės politinis svoris žymiai sumažėjo, o tai turėjo įtakos ir mūsų valstybės nepriklausomybės praradimą.

Nors su lenkais buvo nutraukti visi santykiai, įsteigta Vilniui Vauduoti Sąjunga, bet visiems buvo aišku, kad be didesnio tarpvalstybinių santykių sukrėtimo ir be karo Vilniaus neatgausime.

Neturėjimas santykių su Lenkija ir dvidešimties metų izolavimasis nuo jos kultūros įtakos išėjo Lietuvai ir naudą tautinės konsolidacijos atžvilgiu. Prieš pirmąjį pasaulinį karą Lietuvos miestuose dominavusi kalba išnyko. Prieaugantis Lietuvos jaunimas, nepažinęs lenkų kultūros ir kalbos, buvo išaukletas lietuviškoje dvasioje ir dideliame savosinės ilgesyje Dauguma Lietuvoje gyvenusių lenkų ir kitokių slavų kilmės piliečių — su lietuvejo, taip, kad paskutiniu laiku lenkų įtaka Lietuvoje veik visiška buvo pranykusi, ko esant normaliems santykiams su Lenkija nebūtų buvę per toki palyginti trumpą laiką pasiekta.

Neturėjimas su jais santykių ir nuolatinis Vilniaus klausimo kėlimas lenkam nedavė ramybės, o Lietuvos laimėjimas Tarpt. Hagos Tribunaule dėl santykių su Lenkija nepalaikymo teisėtumo sudarė lenkam pasaulio opihijos moralinį pasmerkimą. 1938 m. lenkų ultimatumu užmegsti diplomatiniai santykiai lietuvių tautos nusistatymo Vilniaus klausimu nepakeitė, o tolimesnis santykių raida buvo nutraukta prasidėjusio karo.

Pagaliau Lenkijos išsidūmuri atėjo galas. 1939 m. rugsėjo 1 d. vokiečiai puolė lėktuvais Lenkijos miestus, o jų sąruvotos divizijos iš Rytprusių ir Slovakijos apjuosė, kaip geležiniu lanku, visą Vakarinę Lenkiją. Po dviejų savaičių pagrindinės lenkų armijos jėgos prie Kutno buvo apsuptos ir sunaikintos. Šiomis Lenkijos tragedijos dienomis kiekvienas lietuvis pagalvojo apie Vilnių ir apie lenkų smurtą prieš 19 metų. Atrodė, dabar vienintelis ir patogiausias momentas ir savo sostinę sugrįžti. Lietuvos miestuose ir kaimuose visa patriotiškai nusiteikusi jaunomėnė ir šauliai, sulaukė kvapą budėjo ir laukė vyriausybės ženklo žygiui į Vilnių. Visi galvojo: arba dabar arba niekuomet. Tačiau min. pirm. gen. Černiaus pasakytą per radio kalbą visas viltis išsklaidė. Jis tik pranešė kad dabar reikia laikytis ramiai ir kad bus paskauti atšarginiai kariuomenės padidinimui...

Dėl vyriausybės neryžtingumo šis palankus momentas liko neišnaudotas ir Lietuvos sostinė perėjo iš vieno priešo rankų į kito, ir tuo pagreitino Lietuvos laisvės praradimą. P. Lelis.

Olšvangas kilęs iš Lietuvos

Vokiečių laikraščiai „General Anzeiger“, „Das Bild“ ir „Der Stern“ plačiai aprašo apie buvusį sovietų karininką, dabar einantį svarbias pareigas Bonnoje, Leonidą Olšvangą. Jis yra gimęs Lietuvoje, karo metu buvo mobilizuotas ir pakeltas į karininkus. Jo motina, žydų kilmės, sunaikino nacių specialūs daliniai. Karui pasibaigus, Olšvangas, dirbęs Sovietų informacijų biure Brandenburgo krašte, turėjo gerą progą pažinti visas vokiečių Rytų zonos komunistų įkymybes ir pačių komunistų sistemą. Nuotraukose vaizduojamas raud. armijos karininko uniformoje ir vėliau laisvas Vakaruose prie Reino su savo žmona Lietuve Jozefina, išgelbėtąs dviejų rytprusių vaikais ir jų motina Anna Genatžengia vėl susitikę po tiekios metų, Reino krantu.

Iš Potsdamo Olšvangas, kaip rašo „Stern“, buvo iškvietas į Maskvą. LTRS finansų ministerija rūpinosi, kad jis būtų paskirtas dirbti joje kaip finansų specialistas. Sovietų finansų ministerio asmeniniu prašymu, p-

sitarimai praversti šūkiu: „Jei socialdemokratai ir komunistai bendrai veiks, tai Adenaueris ir reakcija bus sutriuškinti“. Kai socialdemokratų vadovybė prieš atskirus savo veikėjus, perdaug toli nuejusius su komunistais, emėsi žygių, tai kai kur visa eilė socialdemokratų, protestuodami prieš tai, išstojo iš partijos.

siųstu raud. armijos personaliam šefui gen. pulk. Golikovui, Olšvangas buvo 1945 m. atleistas iš kariuomenės. Tačiau jam neteko dirbti finansų ministerijoje: 1946 m. pavasarį jis buvo piskirtas prie Sovietų karinės misijos Vokietijoje, kur vėliau jam buvo pavesta, kaip šefui, vadovauti Brandenburgo krašto informacijos biurui Potsdamo. Maršalo Sokolovskio leidimu vėliau jam pavyko atsigabenti savo žmoną Jozefiną iš Plungės, iš kur jie vieną dieną pasuko daugelio kitų keliais — į Vakarus. Olšvangas dabar rašo satyrinį veikalą, kuriame pavaizduojami jo išgyvenimai sovietinėje aplinkoje nuo bolševikinės okupacijos pradžios. Elta.

Elta.

NAUJAS VADOVĖLIS!

A. RINKŪNO

„KREGŽDUTĖ“

I dalls.

Elementorius, skaitymai ir apilinkos pažinimas I-II skyriui. Specialiai parašyta pritaikant liuanistinėms mokykloms. Kanadoje ir Amerikoje.

Kaina \$1.50 (kanadiškais)

Užsakymus ir pinigų siųsti: Spaudos B-vė „Žiburiai“ 941 Dundas Str. West, Toronto, Ont., Canada.

Kai atsilanko draugai, pavaišink juos Coke ir užkandžiais

Pirk Coke dar šiandien!

6 butelių kartonas 36¢

„Coke“ yra registruotas ženklas. COCA-COLA LTD.

Pr. Alšenas,
PLB Kanados Kr. V-bos sekr.
inform. reikalams.

Pavergioje tėvynėje

Veda ALMUS

Susisiekimo pavergimo krasė
K. Dvylis ir T. Budavičius, Panevėžio rajono Naujamiestio miestelėnai skundžiasi, kad visos miestelis "jau kelintai metai vargsta dėl nebuvo nuolatinių susisiekimo su Panevėžiu. Kartais atsitinka pakeičiama mašina, kurios dažnai tenka laukti po kelias valandas ir taip gaišti brangų laiką. Be to, auto inspekcijos pareigūnai baudžia šoferius už keleivių vežiojamą (spekuliaciniais kainomis), dėl to tenka dažnai ir pėstiems po 16 km vaikščioti". Bet "taikiniai" Tarybų Sąjungai netrūksta tankų ir po traukų...

Drobnyb apie Valstybinę paskolą
LTSR ilgametis Finansų ministeris A. Drobnyb rašo, jog "brolisčių TSRS tautų, visa pirmą didžiosios rusų tautos dėka, komunistų partijos vadovaujama, lietuvių tauta sėkmingai vykdo socialistinę tautybą". Šių "taikinių" tautybą (iš jų atsirado ir sovietinės A bei B bombos) išlaikė esą apmokamos 80% iš socialistinio ūkio "vis augančių pajamų", gi likusiąją dalį "papildomai finansuoja gyventojų lėšos, per (privatines) valstybines įpaukas". Drobnyb kryptingai, jais, jog "paskola paskistoma griežtai laikantis laisvoriškio principo". Bet čia pat patikslina, jog po 2 kg. į dieną uždėba valstiečiai jog apsimokėti pagal norą (iš to ir tas laisvoriškio principas) pasirašydami paskolą arba išsimokėtinai iki 1954 balandžio 15 d. "Kolūkiams apmokėti kolūkiečių pasirašytą paskolą draudžiam".

Prieš dabartinę Maskvos baudžiamą P. Ruseckio aprašytą "Baudžiava" tik juokas.

Skundžiasi Kauno Popieriaus fabriko dir. Kirjakov
Del daugybės priežasčių fabriko popieriaus saviką esanti dar peraukšta. O tai dėl to, kad popieriaus žaliava — pluoštas dar perdažni pro mašinos nutekį ir nemuną. Gaminamos didelės skaidrios brok. Kainą žymiai augina ir gaunama netinkama žaliava. Dėl to jis kaltintų celulozės tiekiejus ir Lietuvos popieriaus pramonės tresto vadovus. Sovietiško lietuviško popieriaus kokybę kiekvienas gali pasitikrinti pažvelgęs į 1950 metų "Tiesos" komplektą (geltonas, kaip sūris) arba į popierių, ant kurio rašomos "gramotos" ir Ameriką iš Lietuvos.

Vilniaus Universiteto naujasis "fakultetas"
Neseniai Vilniaus Valstybinio Universiteto Vietos Komitetas Balio Sruogos gatvės 8 atidaro vaikų darželį, tarnautų ir studentų vaikams.

Katastrofiški kelių padėtis Lietuvoje
Mažoji Lietuva dirbo sunkiai, kad pataisytų po sunkių būdovų paveldus kelių. Jau 13 metų pavergtoje Lietuvoje siūta nauji ir rusų tankai, padėti visiškai sugadinti. Kokia yra Lietuva?

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.
Kontraktoriaus K. TRUMPICKAS
Irengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyvos apšildomos ir pilnai automatizacijos. Irengiami alyvos apšildymai (Oil Burner) ir senos krosnys ir toisomis seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kodangi prekes gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl įrengimai daromi žymiai pigiau nei kitur ir išsiskiria dviem metams.
Visi patarimai velti.
Užsakymai priimami:
TORONTO: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

Dr. GUNDARS DRILLIS
M.D. — L.M.C.C.
780 Main St., East, Hamilton
GIMDYMO PAGALBA
Priėmimo valandos 2-4 ir 7-8 val. vak. ir pagal telefoninį susitarimą tel. 9-6634

O. E. CARSON LTD.
Stambiausias Toronto Realtorius
90 moderniškų įstaigų 4-riose pagrindinėse miesto dalyse
490 COLLEGE STR. - PR. 3313

Mūsų firma daugiausia skelbia visuose Toronto dienraščiuose, devyniuose svetimų kalbų laikraščiuose ir per radio, todėl yra garantuotas geriausias pirkimas ir greitas pardavimas

SIŪLO:
\$1.500 įmokėti, mūrinis 7 kambarių namas. \$7.000 pilna kaina.
\$3.500 įmokėti, 7 kambarių namas Dundas-Denison rajone. \$8.000 pilna kaina.
\$2.000 įmokėti, \$11.000 pilna kaina. 8 kambariai. Dundas — Denison rajonas.
\$950 įmokėti, pilna kaina \$2.000, restoranas ant Dundos gatvės, 30 vietų, nuoma \$75 mėnesiui.

Be to, daugelis kitų namų įvairiose vietose ir įvairiomis kainomis.
Turime labai daug kitų namų, kurie keičiasi dienomis, savaitinėmis laikraščiais jų nespėjama paskelbti.

Jei nori gerą namą pirkti ar parduoti su pagėdovimu prašoma kreiptis telefonu į mūsų atstovą, kuris nemokamai patars ir suteiks visas informacijas:

STASYS PERMINAS
Telefonai: įstaigos PR. 3313, namų EM. 4-7034

HAMILTON, Ont

AV parapijos klebonas kun. dr. J. Tadarasukas spalio 23 d. švenčia savo 40 m. amžiaus su Jubilijato garbei parapijos komitetas ir Bendr. V-ba, talkininkaujant lietuviškos Hamiltono organizacijos, ruošia iškilmingą pagerbimo vakariene.

TF vajus. Spalio 1 d. pradėtas aukų vajus mūsų alisinimo kovai remti. Hamiltone ir jo apylinkėse maloniai sutiko aukas rinkti 20 lietuvių. Jų pavardės ir surinktas sumas TF vietinio sk. v-ba paskelbta spaudoje. Taip pat bus paskelbtas sąrašas tautiečių, aukojusių \$2 ir daugiau.

Lietuvius, gyvenančius į rytus nuo Hamiltono iki 15 mylių, apylankys Br. Aselskis, o į vakarus ir į pietus bei Toronto kryptimi — Edv. Gumbelevičius. Šiemet pirmą kartą aukų TF bus prašomi ir apylinkės lietuvių. Prisimindami, kad lankymas tautiečių užmiesty reikalauja daugiau susisiekimo išlaidų ir laiko, tad ir didesnės aukos iš jų pageidaujama.

Praejusiais metais šiam tikslui atsiskaitė aukoti apie 30 tautiečių. Būti tikrai gražus Hamiltoniečių solidarumo pavyzdys, jei šiemet atsiskaitė visi nebuti!

"Aukuras" rugsėjo 26 d. parapijos salėje suvaikino V. M. Putino "Valdovą" — trijų veiksmų fragmentą. Svečių buvo netoli 300. Visuomenė, ypač tėvai, pagėdauja, kad į panašius vaidinimus mokyklinio amžiaus vaikams būtų leidžiami velti. Ši kartą jie turėjo mokėti pusę kainos. Kada mokytojai aukojasi, dirbdami šeštadieninėje mokykloje be atlyginimo, turėtų prie lietuvių šiekpijo mūsų atžalynui prisidėti ir visos lietuviškos organizacijos. Yra būtina skatinti, kad lietuviškas programos ir vaidinimus pamatytų kuo didžiausias skaičius mūsų jaunimo.

Žiuronių tarpe nepasitenkinimo sukėlė visa valanda vėliau prasidėjęs vaidinimas.

Appl. Valdyba spalio 17 d. ruošia balių reprezentaciniame Royal Connaught viešbutyje.

Baliaus pradžia 7.15 val. vak. Įėjimas \$1.25. Staliukai 50 ct. asmeniui. Juos tautiečiai prašomi užsakyti pas p-lę Valentą Subatininkaitę, 11 Pearl St. N., tel. 3-4144, iš anksto.

Ši šeštadienį Hamiltono Rumunų salėje, 20 Murray St. W., išgirsime mūsų garųjų dramos atstovų Henr. Kacinską. Taip pat čia susipažinsime su mūsų rašytojais ir poetais: J. Kraliausku, Vyta. Kastyčiu, Pr. Kozuliu ir Kl. Prielgausku.

Binkio poezijos paskaitys p-lė St. Verbickaitė.

Vaikams ir jaunimui iki 16 m. įėjimas laisvas.

Nepaprastai retos progos! Ypatinai kviečiami tėvai atsiųsti mūsų jaunuosius — mūsų ateities Lietuvą! Sk. St.

Padėka
Pasibaigus puikiui pavykusiai pirmajai Lietuvių Dienai Kanadoje, KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba nuosirdžiai dėkoja Garbės Komiteto Pirmininkui Hamiltono miesto burmistrui Lloyd D. Jackson už šventės atidarymą, Garbės Komiteto J. E. vysk. J. F. Ryan, D.D., J. E. vysk. dr. V. Podolskui, kun. dr. J. Tadarasui, Thos H. Ross, MP, Gen. Konului V. Gylui, Edith Hyder, brigad. J. A. Roberts, capt. John Cannon, Stanley W. Frolick, J. Matulionui, dr. M. Kavaliui, Stp. Kaiuriui, dr. A. Sapokai, J. Kardešui, M. Arlauskaitėi už moralinę

paramą ir padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

Visiškai padėdį.

šventės globą.
Nuosirdi padėka J. E. vysk. dr. V. Podolskui už atliktą iškilmingą padėdį šventės progai ir pritaikytą pamokslą, dr. M. Kavaliui už atliktą pamokslą lietuviams evangelikams ir pamokslą.

Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkui L. Simuliui ir Lietuvos Laisvės Komiteto e. p. Pirmininkui dr. A. Trimakui pagerbimus Lietuvių Dieną savo atsilankymu ir už pareiktus sveikinimus Kanados lietuviams, KLB Kraso Valdybos Pirmininkui J. Matulionui už sveikinimo kalbą gili padėka.

Didelė padėka priklauso Tėviškės Žiburio, Nepriklausomos Lietuvos, Naujienų, Draugo, Dirvos ir Darbininko Redakcijoms už tolimąjį pranešimą ir garsinimo Lietuvių Dienos Kanadoje. Atskira padėka The Hamilton Spectator, The Hamilton News, The Hamilton Review, The Hamilton Radio Station CKOC 1150, ir Radio Station CHML 900 už paskelbtą angli visumenei apie šią lietuvių šventę.

Gili padėka dr. A. Sapokai parausiam Lietuvių Dienos Kanadoje leidiniui įžangą apie Lietuvą, St. Prapoleietyt išvertus į anglų kalbą, E. Norikuienai dariausią įvairių raštų vertimus į anglų kalbą, E. Sudikui parausiam rezoliucijų tekstus, O. Čerkutei talkininkavusiai darant vertimus.

Kun. dr. J. Tadarasui už paramą ir rūpestį rengiant šią šventę, KLB Fort William, Winnipeg ir Montreal Apylinkių Valdyboms už prisistatus sveikinimus, Labbot Prezidentui už sveikinimo telegramą, E. Hyder už didžiulį buketą gėlių, Elliot Construction Co. už nemokamą scenos pastatymą salėje, T. Eaton Co. už nemokamą sales dekoravimą nuosirdi padėka, KLB Windsor Apylinkės Valdybai ir jos pirm. P. Januškiui už skelbimus per Detroito radio Amerikos prisistatus auką \$75, savo iniciatyva patalpiams apie įvykstančią šventę ir skelbimą Detroito žiniose priklauso gili padėka.

Muz. St. Gailevičiui pravedusiam tvarkiusiam visą šventės meninę dalį, Liet. Operos solistei E. Kardešienei, solistui V. Verickaičiui, Toronto Lietuvių Choriui Varpos, ved. muz. St. Gailevičiui.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBOS RENGTO PIRMOS LIETUVIŲ DIENOS KANADOJE, HAMILTONE 1953 m. RUGSĖJO mėn. 5-6 DIENOMIS

Pajamos:

1. Gauta iš KLB Windsor Apylinkės Valdybos aukos	\$75.00
2. Už įėjimą bilietus rugsėjo 5 d. pobūviui 1020 bil. po \$1	1020.00
3. Už parduotus programas - leidinėlį rugsėjo 6 d. 1023 po \$1.25 + \$1.11 aukomis	1504.86
4. Už parduotus alkoholinius gėrimus	104.60
5. Už parduotus vaisvandenius	190.10
6. Už parduotus užkandžius	44.00
7. Gauta už skelbimus programoje - leidinyje	120.50
8. Rengtos loterijos pajamos	155.85
9. Gauta dalis pelno už leidimą pardavinėti cigaretes	7.00
10. Gauta už grąžintą alyvą ir tuščius bonkas	179.40
Viso pajamų	\$4401.31

Išlaidos:

1. Atsposdinta 2000 egz. leidinio	\$440.13
2. Salės nuoma ir patarnavimai salėje	287.50
3. Išnuomavimas kėdžių ir stalų	143.75
4. Honoraras Liet. Operos solistei E. Kardešienei	100.00
5. Honoraras solistui V. Verickaičiui	55.00
6. Išmokėta jungtinio choro dirigentui muz. St. Gailevičiui	110.00
7. Išmokėta V. Panavaičiui už dainavimą šokių metu	20.00
8. Lietuvių Orkestrui "Trimitas"	98.00
9. Montrealo taut. šokių gr. ir sport. už kelionę	240.00
10. Apmokėta už autobusą Toronto programoms dalyviams	65.00
11. Garsiauklbių įrengimas ir naudojimas dvi dienas	60.00
12. Nupirktos dovanos sportininkams	52.40
13. Išmokėta už alkoholinius gėrimus	776.25
14. Išmokėta už vaisvandenius	130.04
15. Išmokėta už maistą bufetui	65.01
16. Vakariene "Dainavos" salėje ir garbės svečių priėmimas	77.45
17. Indų ir stalo nuoma vakarienei	38.58
18. Nupirkti rūbai programoje dalyvavusiems vaikams	42.93
19. Plakaty padarymas, vėliavėlės, dažai, teptukai ir kt.	55.33
20. Pašto ir raštinės išlaidos	37.30
21. Loterijai fantų nupirkimas	93.34
22. Garbės pakvietimų anglams atsposdinimas	18.70
23. Išmokėta už geležį	7.50
24. Susisiekimo priemonės važinėjant į Torontą ir Montrealį	90.24
25. Krepšinio lentų padarymas, laipteliai chorui sustoti	20.75
26. Lietuvių Dienos skelbimai per radiją	19.50
Viso išlaidų	\$3248.70

Viso pajamų \$4401.31
Viso išlaidų 3248.70

Grynas pelnas \$1152.61

Gautas pelnas Valdybos paskirstytas sekančiai:
Hamiltono Septyniolikos metų gimnazijai \$125; Salpos Fondo Komitetui \$100; Lietuvių Choriui \$100; Hamiltono liet. bažnyčios statybai \$100; Tautos Fondui \$50; Hamiltono Skautų Tuntui \$50; Nepriklausomai Lietuvai \$50; Tėviškės Žiburiams \$50; Skautų Aidui \$25; Hamiltono lietuvių Evangelikų parapijai \$25. Likutis įneštas į Valdybos kasą \$352.61.

J. Kšivickis, pirmininkas.
V. Antonaitis, išdėdinkas.

Alena Devenienė, BALFo vicepirm. išvyko dalyvauti spalio 8-11 d.d. Haagoje vykstančioje Europinio sąjūdžio kongrese, kaip Tarptautinės Valstiečių Sąj. atstovė.

A. Devenienė, būdama Europoje, dar nuykys į Angliją ir Vokietiją, aplankys BALFo įstaigas ir kitas šalpos organizacijas. Taip pat susipažins ir su tremtinių gyvenimu bei padėtimi ir dabartinėmis jų problemomis.

Į Ameriką A. Devenienė nuotom grįžti spalio mėn. pabaigoje.

čiaus, Toronto Taut. Šokių Grupei, ved. A. Sadeikiene, Montrealio Taut. Šokių Gr. ved. J. Kibirskio, Hamiltono Liet. Choriui Rūta ved. V. Untulio, Hamiltono Taut. Šokių Grupei ved. V. Panavaites, Hamiltono šeštad. vysk. M. Valančiaus vardo mokyklos mokinims, ved. Ant. Grajauskaites reikiama gili padėka.

Sporto Klubu Kovas pirm. K. Stanciūnį ir visi Valdybai pravedusius šventės sporto programą, Toronto, Montrealio ir Hamiltono sportininkams dalyvavusiems žaidynėse, Hamiltono Skautų Tunto tūntininkui E. Mickūnui ir visiems skautams už aktyvią paramą šventės metu, maloniems talkininkams O. Čerkutei, P. Prokui, sveičiui St. Catharines J. Vyšniauskui, M. Tumaitienei, Vilimienai, M. Lazdačiui, V. Juzokui, M. Juozaičiui, B. Griniui, K. Mikšui, J. Kozlauskai, V. Stabingui, V. Bartininkui, P. Siliui, St. Kozickiui, J. Poškevičiui, K. Lukoševičiui, K. Jurgeliui, L. Polišiauskiui, Z. Laugaliui, A. Luagaliui, V. Lančiūskui, K. Priegauskiui, P. Celkui, T. Verickaičiui, J. Juozopavičiui, J. Pleiniui, J. Bajoriūniui, ponions Giedraitienei, Grienienei, Antanaitienei, Sukaitienei, O. Mikšytei, A. Sukaičiui, S. Verickui, Z. Stanciūnui, E. Petrušaičiui, Šimkevičiui ir visiems kitiems širdingai očiū! Pagaliau nuosirdi padėka priklauso visiems svečiams, kad gausiai atsilankiusiems šioje šventėje, kad visos rengėjės viltis toli pranešė. Ačiū, ačiū visiems!

KLB Hamiltono Apylinkės V-ba.

Am. liet. legiono postai Nr. 1 ir 1763 bei Am. l. ramovės nutarė lapkričio 22 d. Brooklyno Apreiškimo parapijos salėje surengti iškilmes kelioms sukačioms paminėti: Liet. kariuomenės šventę, Lituanikos skridimo 20 metų sukaktį ir I Pas. Karo paliaubų dieną. Jungtinei kom. vadovauja pulk. Iz. Kriaunaitis, adv. Pr. Aleksis, kpt. A. Vakselis, adv. K. Jurgėla ir inž. J. Labanaukas. Iškilnių kalbėtoju pakviestas pirmasis Lietuvos kariuomenės savanoris pulk. K. Skirpa.

Išleidžiama M. K. Čiurlionio žymensinių piano kūrinių plokštelė. Plokštelėje yra žinomo mūsų pianisto A. Kuprevičiaus įskambinti šie M. K. Čiurlionio kūrinių: Muzikos brožuai. Trys preludai, Noktiurnas ir liaudies dainos "Bėkit bareliai" variacijos. Plokštelę gamina žinoma RCA "Victor" firma, (long playing 33 1/3 RPM). Kaina su pašto išlaidomis \$5. Amerikoje ir Kanadoje — 5 dol.

Plokštelė idėta į atitinkamą voka, papuošta iš vienos pusės M. K. Čiurlionio grafika, iš kitos — pianisto Kuprevičiaus nuotrauka. Taip pat yra ir abiejų menininkų trumpos biografijos. Dalis plokštelių ir vokų turi tekstą lietuvių kalba, kita dalis — anglų.

Visos informacijos platintojams suteikiamos šiuo adresu: Lithuanian-American Community of USA — Cleveland branch c/o Mr. J. Nasvytis, 771 East 91 st. Cleveland, 8 Ohio.

VOKIETIJA

Vasario 16 Gimnazijos išlaidų sąmata trečiam šių metų ketvirčiui (liepos-rugsėjo mėn.) patvirtinta DM45.860. Tam pačiam laikotarpiui vargo mokyklų išlaikymo sąmata patvirtinta DM 5.800.

Vasario 16 gimnazijos kūno kultūros mokytojai ir bendrabučio vedėjai O. Gešventiui iš-emigravus Kanadon, jo vieton pakviestas T. Gailius, Viktoro G. sūnus.

Wehnen lietuvių visuotinis susirinkimas, nutarė įsteigti LRKR. skyrį. Steigiamasis susirinkimas rugpjūčio 18 d. slaptu balsavimu išrinko Valdybą: pirm. J. Breivė, vice pirm. S. Valutis, sekr. J. Sedaitis, išd. G. Lingeritaitis, sandėlin. J. Gustainis.

LRKR. skyrįs yra gyvybinis visų reikalas, nes dauguma gyv. emigracijų atrankos, tbc ir chroniški ligonys, karo invalidai, seneliai našlaičiai, vadinami kieto bendroly DP, palikti likimui Dievo ir vokiečių ūkiui.

Wehnen kolonijoj yra katalikų ir evangelikų parapijos, kaip vienos, taip antros parapijos klebonai nerado laiko laikyti pamaldas, abiejų parapijų parapijonyjs liko su dideliu nepasitenkinimu.

Tautos šventės minėjimas rugsėjo 8 d. pradėtas vėliau pakėlimu, o vakare įvyko kolonijos salėje minėjimas. Švėtimo inspektorius p. Venclauskas pasakė plačią istorinę kalbą. Vargu mokykloms mokytoja p. Atienė su mokiniais atliko meninę dalį, po to įvyko vėliau nuleidimas.

Amerikos armijos literatūrinio skryiaus du kariai aplankė koloniją, norėdami susipažinti su benamių gyvenimo sąlygomis.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

JAV liet. ekonominė konferencija numatoma suaukoti kartu su ALTO šaukiamu Amer. liet. kongresu lapkričio 27-29 d. Konferencijos uždavinys verslininkams susiorganizuoti ir suaktyvinti ūkinę veiklą.

Kunigij Vienybės suvažiavimas išrinko naują valdybą: pirm. kun. P. Katauskas, vicepirm. kun. J. Kuprevičius, rašt. kun. dr. A. Juška, išd. kun. J. Makaras, vald. narys kun. J. Malinauskas.

B. Blazas paskirtas lietuvių v. liaudininkų atstovu į Tarptautinės Valstiečių Sąjungos biuletenio redakciją.

V. Andriulis visidėlo nebus deportuotas, nors toks sprendimas jau padarytas, nors jau praėjo 6 mėn. po sprendimo, per kuriuos deportuojamasis turi susirasti kraštą, į kurį jis išvyks. Tas pusmetis pasibaigė rugpjūčio 27 d. Andriulis pareiškė nerandąs krašto, kuris jį priimtų, tad ir paliktas gyventi JAV valdžios organų priežiūroje. Pagal įstatymą jis turėtų kas mėnesį registruotis ir neišvykti toliau kaip 50 mylių nuo gyvenamosios vietos. Andriulis tačiau raštą, kuriuo įsipareigojęs tą daryti, atsiskaitė pasirašyti, nes jam, kaip redaktoriui, neretai tenka gauti toli nuo Čikagos išvykti.

Vadinasi jau beveik 4 metai byla vyksta ir valdžia nepajėgia Andriulio sutvarkyti. Įdomu kiek laiko būtų trukusi tokia byla Sovietų Sąjungoje?

Am. liet. legiono postai Nr. 1 ir 1763 bei Am. l. ramovės nutarė lapkričio 22 d. Brooklyno Apreiškimo parapijos salėje surengti iškilmes kelioms sukačioms paminėti: Liet. kariuomenės šventę, Lituanikos skridimo 20 metų sukaktį ir I Pas. Karo paliaubų dieną. Jungtinei kom. vadovauja pulk. Iz. Kriaunaitis, adv. Pr. Aleksis, kpt. A. Vakselis, adv. K. Jurgėla ir inž. J. Labanaukas. Iškilnių kalbėtoju pakviestas pirmasis Lietuvos kariuomenės savanoris pulk. K. Skirpa.

Išleidžiama M. K. Čiurlionio žymensinių piano kūrinių plokštelė. Plokštelėje yra žinomo mūsų pianisto A. Kuprevičiaus įskambinti šie M. K. Čiurlionio kūrinių: Muzikos brožuai. Trys preludai, Noktiurnas ir liaudies dainos "Bėkit bareliai" variacijos. Plokštelę gamina žinoma RCA "Victor" firma, (long playing 33 1/3 RPM). Kaina su pašto išlaidomis \$5. Amerikoje ir Kanadoje — 5 dol.

Plokštelė idėta į atitinkamą voka, papuošta iš vienos pusės M. K. Čiurlionio grafika, iš kitos — pianisto Kuprevičiaus nuotrauka. Taip pat yra ir abiejų menininkų trumpos biografijos. Dalis plokštelių ir vokų turi tekstą lietuvių kalba, kita dalis — anglų.

Visos informacijos platintojams suteikiamos šiuo adresu: Lithuanian-American Community of USA — Cleveland branch c/o Mr. J. Nasvytis, 771 East 91 st. Cleveland, 8 Ohio.

VOKIETIJA

Vasario 16 Gimnazijos išlaidų sąmata trečiam šių metų ketvirčiui (liepos-rugsėjo mėn.) patvirtinta DM45.860. Tam pačiam laikotarpiui vargo mokyklų išlaikymo sąmata patvirtinta DM 5.800.

Vasario 16 gimnazijos kūno kultūros mokytojai ir bendrabučio vedėjai O. Gešventiui iš-emigravus Kanadon, jo vieton pakviestas T. Gailius, Viktoro G. sūnus.

Wehnen lietuvių visuotinis susirinkimas, nutarė įsteigti LRKR. skyrį. Steigiamasis susirinkimas rugpjūčio 18 d. slaptu balsavimu išrinko Valdybą: pirm. J. Breivė, vice pirm. S. Valutis, sekr. J. Sedaitis, išd. G. Lingeritaitis, sandėlin. J. Gustainis.

LRKR. skyrįs yra gyvybinis visų reikalas, nes dauguma gyv. emigracijų atrankos, tbc ir chroniški ligonys, karo invalid

MOTERŲ ŽODIS

VEDA Nora Kulpavičienė. Visą medžiagą prašoma siųsti šiuo adresu: 2 Bellwoods Park, Toronto 3. Telef. LO. 6303.

Išėvė motina

Išėvė motina jaunose dienose paliko savo motiną, savo gimtinę ir išvažiavo iš tėvynės sukurė namus svetimame krašte. Visos vyresniosios kartos lietuvių moterys (išimčių beveik nėra) ištėkėjo už lietuvių vyrų ir tokiu būdu susikūrė didokas skaičius lietuviškų šeimų Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Kanadoje ir kitur.

Pagalvokim, kiek vargo buvo motinai ligi ji įsikūrė svetimame krašte. Įsivaizduokim, kad reikia mums palikt savo kraštą, gimines, draugus ir su labai mažais ištekliais išvažiuoti į svetimą kraštą laimės ieškoti. Kiekviena iš mūsų lietuvių motinų gali papasakoti, ką ji ištėkėjo, kiek privargo. Ir kiekviena turi savo istoriją, kuri geroje knygoje nesutiltų.

Garbė lietuviams motinoms, kad jos svetimuose kraštuose ir sunkiose sąlygose augino gausias, sveikas lietuviškas šeimas. Pradėjus augti vaikams, atsirado naujos bėdos. Reikėjo, kad vaikai mokėtų ir krašto kalbą ir lietuviškai. Pirmą, kad su-
prastų savo draugus ir tą kraštą, kurio globojau, antrą, kad suprastų savo tėvus. Namie kol buvo tai tiek, kai išėjo į mokyklą, ne vienas vaikas sugrižęs mamos kalbos nesuprato. Ir jautėsi ji lyg višta išperėjusi ančiuką. Tas sau plaukia plačioj

Kanados drąsioji ketveriukė

Kanados Parašiutininkų Gelbėjimo ir Iškojimo Tarnybai priklausau 4 gailėtosios seserys. Jos yra pirmosios ir vienintelės pasaulyje dirbančios tokį darbą.

Visa parašiutininkų komanda susideda iš 33 žmonių. Jiems yra statomi labai dideli ir sunkūs reikalavimai, kuriuos ir ne visi vyrai išlaiko. Tom 4 mergaitėms jokių išimčių nedaroma. Jos turi mokėti ištikti nelaimės kalnų kopėjams padėti nusišalti žemyn, atlikti įvairius sudėtingus medicinius patarnavimus; prisikurtus medžių pasigaminti plaustą be vinių ir virvių, mokėti gerai šaudyti ir plaukti, patatyti pinkles žvėrim, savaitėmis maitintis miške tik žolelėmis.

Ir dar daug sudėtingų dalykų, reikalingų nelaimės atvejui. Pagaliau reikia "turėti ir širdį", kad šokinėti iš 360 metrų aukščio. Visus šiuos reikalavimus tos mergaitės puikiai išpildo ir, beto, dar neužmiršta "make-up" ir "keep smiling".

Paskutiniaisiais metais buvo su-
rasta ir pagalba suteikta 40 lėk-
tuvų, daugeliui pakylusių ke-
liautojų, medžiotojų ir misijonierių; per 8042 skridimo valandų buvo suteikta pirmą pagalbą ir pervežta į ligonines 200 žmonių, kurie gyvena laukinėse ir retai apgyventose vietose.

"Tai drąsiausios mūsų Kanados mergaitės!" — didžiuojasi jomis kanadiečiai.

H. BOELL

Elzos Baskoleit mirtis

Rūsūs, kuriame mes anksčiau gyvenome, buvo išnuomotas krautuviniui, vardu Baskoleit. Priešingai visuomet mėtėdavosi apelsinų dėžės, kvepdavosi puvančiais obuoliais, kuriuos Baskoleit sukraudavo išvežti, ir už apdūlėjusio stiklo girdėdavome dažnai jo stiprų rytprūsišką balsą, besikundžiantį blogais laikais. Tačiau, širdies gilumoje Baskoleit buvo linksmas: mes tai žinojome taip gerai, kaip tik vaikai tai gali žinoti, kad jo barimasis buvo nerimtas, net su mumis; dažnai jis užlipdavo kelis laiptus augstyn, kurie vedė iš rūsių į gatvę, pilnomis kišenėmis obuolių arba apelsinų, ir svaigydavo juos mums, kaip sviedinius. Įdomus, tačiau, jis buvo dėl savo dukters Elzos, apie kurią mes žinojome, kad ji norėjo būti šokėja. Gal ji jau ir buvo. Kiekvieną atvejų, ji dažnai mąkstindavosi ten, apacioje, geltonai nudažytoje patalpoje, rūsyje, šalia Baskoleit virtuvės. Šviesiaplaukė, liekna mergaitė stovėjo ant pirštų galų, apsiėngusi žaliu tricot, išblyškusi, minutėmis plaukdama kaip gulbė, sukdamosi arba pašokdama suoliais. Iš savo miegamojo kambario lango aš ją galėjau matyti kai sutemdavo geltoname lango keturkampyje jos ryškiai žaliai aprenktą lietaus kūną, išblyškusi ir įsitempusi veida ir jos šviesiaplaukė galva, kuri kartais šuoliu metu paliesdavo nuoga elektros lempučių; lempučių pradėdavo siūbuoti ir geltonos šviesos ratas akimirsnį išsiplešdavo kieme. Buvo tokių žmonių, kurie sušukdavo per kiemą: "Pasileidėle!" ir aš nežinojau, ką tai reiškia "pasileidėle", buvo kitų, kurie šaukė "Kiaulystė!", ir nors aš buvau tikras, kad žinojau kas tai yra "kiaulystė" — negalėjau patikėti, kad Elza ką nors bendro su ja galėjo turėti. Tada, Baskoleit virtuvės langas būdavo atplėšiamas ir kepsnių duomuo išnirdavo jo sunki ir praplikusi galva, ir šviesioje, kuri krito iš atidaryto lango, jis nusileisdavo į tamsų kiemą srovę keiksmų, iš kurių aš nė vieno nesusipratau. Netrukus Elzos kambarys buvo apūpinamas stora, aksomine, žalia užuolaida, taip, kad tik vos vos prisiverždavo šviesa; aš gi žiūrėjau kiekvieną vakarą į blankiai šviečiantį keturkampį ir ją regėjau, nors negalėjau jos matyti: ją, Elzą Baskoleit, ryškiai žaliame tricot, lietaus ir šviesiaplaukė, sekundėmis pakilusią ore po nuoga elektros lempučių.

Neužilgo mes išsikėlėme. Aš paaukau, sužinojau, kas yra "pasileidėle", maniau, kad žinau, kas yra "kiaulystė", tačiau šokėjai, bet nė viena man taip nepatiko, kaip Elza Baskoleit, apie kurią aš nieko daugiau nebegirdėjau. Mes išsikėlėme į kitą miestą, užėjo karas, ilgas karas, ir aš negalvojau apie Elzą Baskoleit, taip pat negalvojau apie ją, kai mes sugrižom į senąjį miestą atgal. Aš bandžiau įvairiausių užsiėmimų, kol pasidariau išvežtojo pas didelį vaisių urmininką: apsiėiti su sunkvežimiu buvo vienintelis mano darbas, kurį aš tikrai gerai sugebėjau. Kiekvieną rytą aš gaudavau sarašą, gaudavau dešimt su obuoliais, apelsinais, kriaušėmis, krepšius su slyvomis, ir važiuodavau per miestą. Vieną dieną, kai aš stovėjau ties savo pakraumu sunkvežimiu, ir sandėlio vedėjas tikrino krovinį pagal sarašą, atėjo buhalteris iš apkljuotos bananų reklamomos būdelės, ir paklausė: vedėjo: "Galime aptarnauti Baskoleit?"

"Ar jis užsakė melynųjų vynuogių?"
"Taip" — atsakė nustebe buhalteris, nuėmęs piestuką iš užausio ir žiūrėjo į vedėją. — "Karts nuo karto", — kalbėjo vedėjas, "jis užsako melynųjų vynuogių, aš nežinau kodėl; bet mes neturime jų ir negalime jo aptarnauti. Pajudėkit!", sušuko jis krovėjams (Nukelta į 8 psl.)

Du suvažiavimai

Š. m. rugpjūčio mėn. įvyko du lietuvių katalikų moterų suvažiavimai Čikagoje — Liet. Kat. Moterų D-jos Konferencija rugpjūčio 16 d. gvilendusi moterims rūpimus klausimus ir ALRK Moterų Sąjungos Seimas rugpj. 17, 18, 19 ir 20 d., svarstęs grynai savo organizacijos reikalus.

LKMD-jos konferencija išklausė J. E. vysk. V. Brizgio paskaitas — Religijos dorinis auklėjimas; M. Galdikienės — Lietuvos tautiniai uždaviniai bendruomenėje; dr. O. Labanuskaitės — Lietuvių išlaikymas šeimose; J. Daužvardienės — Lietuvių menas; ir J. Mack informaciją apie ALRK Mot. S-gą.

Po paskaitų buvo priimtos lietuvių išlaikymo ir kitais klausimais rezoliucijos ir pasveikinimas Lietuvos moterims.

Konferencija turėjo ir meninę dalį, kurią išpildė solistė I. Motiekaitienė.

Ši konferencija buvo suaukta Liet. Kat. Mot. Konferencijos, įvyk. 1952 m. liepos 2 d. Putnam, Conn. iniciatyva. Putnamo konferencija konstantavo, kad Amerikos lietuvių nėra išjungusios platesniu mastu į kultūrą — visuomeninį darbą. Ypatinai buvo pasigesta naujų ateivių.

Čikagos konferencija, suaukta prisilaikant Lietuvos moterų visuomeninės veiklos tradicijų, sutraukė nemažą būrį (apie 200) moterų, daugumoje naujų ateivių. Konferencija stipriai paragino moteris atkreipti dėmesį į vaikų auklėjimą ir lietuvių išlaikymą.

Sąjungos Seimas, užtrukęs keturias dienas, praėjo pagal savo seną vagą. Abejoju ar jis galėjo ką duoti protui ir širdžiai. Apskaitos ir ilgai ginčai dėl smulkmenų išsėmė visą Seimo laiką; ir jei ne Rezoliucijų Komisija, kuri parengė kelias rezoliucijas, Seimas visai nebūtų turėjęs visuomeninės organizacijos suvažiavimo veido, nes nei vienas visuomeninis klausimas nebuvo nagrinėjamas, nors Sąjunga sakosi stovinti ant kultūros-svietimo pamatų.

Naujai pertvarkyti įstatai uždėjo antrajai vicepirmininkei pareigą rūpintis kultūros-svietimo darbu. Reikia tikėtis, kad šis reikalas neliks tik popieriuje, o pasireiks gražiais darbais. Toliau jau laukia visos švietimo skyriaus narės, kurių Sąjungoje yra beveik trečdalis. Lig šiol jos neturėjo Seime balsavimo teisės net švietimo klausimais, nors daugumoje tai Sąjungos elitas.

Jeigu Sąjunga nori gyvuoti ir nemirti kartu su savo senomis narėmis, turi išvystyti savo kultūros veiklą, apimti merginų ir jaunų motinų reikalus. Naujų ateivių nesudomins menkute pašalpa, kuri neišlaiko jokios konkurencijos su apdraudus įstaigomis. Savo švietimo-kultūros darbui Sąjunga gautų talkos iš vyresnio amžiaus moterų, pradedant 40 m. amžiumi, kurios pagal dabar veikiančius įstatus jau negali priklausyti į pašalpių skyrių, bet jos savo patyrimu ir žiniomis gali būti naudingos organizacijai.

Tenka palinkėti Sąjungai taip sutvarkyti savo Seimų, dieno-tvarkę, kad joje tilptų ir švietimo reikalai, kad šeimai lauitis būtų tik apyskaitų suvažiavimai; jie turėtų gyvu žodžiu, o ne apyskaitų lentelėmis apašta-

lauti. Gyvas žodis paskatintų nepakęsti kasdienio gyvenimo jūroje, bet kilti į Augstybės. Seimas labai gražiai galėtų įtartinį į savo dienotvarkę visą eilę naudingų paskaitų ir padisukuoti mūsų tautos reikalais, tuomet jis nedarytų tokio blankaus įspūdžio, kaip šis pastarasis, į kurį atvykęs ne vienas svečias pasijuto patekęs į privataus "biznio-kompaniją" ir skubinos išnykti.

ALKRK Moterų Sąjunga galėtų suvaidinti didelį vaidmenį mūsų bendruomenėje, jei plačiau ir viešiau pradėtų domėtis tautos reikalais.

Dalyvė.

Foto Luna

Tėvas Bernardas Grauslys, OFM

K. Liet. Kat. Mot. Draugijos Dvasios Vadas

KLK Mot. D-jos Centro Valdyba Draugijos Dvasios Vadu pakvietė Tėvą Bernardą Grauslį, OFM. Iki šiol buvęs Dv. Vadas Tėvas Juvenalis Liuba, OFM, dėl paskyrimo į Brooklyną TT. Pranciškonų vienuolio viršininku, iš pareigų atsisakė.

Tėvas Bernardas Grauslys gimė 1918 m. sausio 1 d. Lietuvoje, Sukaikių km., Vėvirėnų valsč., Kretingos aps. Baigęs pradžios mokyklą įstojo į Švėkšnos Saulės gimnaziją, iš kurios 1932 m. perėjo į naujai įsteigtą Kretingos Pranciškonų gimnaziją. Jau iš jaunų dienų turėdamas palinkimą dvasiniam gyvenimui, 1933 m. įstojo į pranciškonų Ordiną. 1937 m. baigė naujojo kūrto kurti gimnaziją. T. Augustinas Dirvelė, tuometinis pranciškonų provincijolas, matydamas jauno abituriento gabumus, pasiuntė jį į Romą tolimesnėm teologijos studijom ir pasirošimui profesūrai būsimai pranciškonų seminarijai Lietuvoje.

1941 m. sausio 26 d. T. Bernardas buvo įšventintas kunigu ir 1943 m. baigė Sv. Antano popiežišką universitetą, gaudamas teologijos daktarą, apgynęs tezę apie Augščiau-sią Malonę Kristuje pagal pranciškonų daktarą pal. Joną Skotą. Tais pačiais metais Ordino vadovybė išsiuntė T. Bernardą į Milano Svč. Sirdies Universitetą studijuoti literatūros-filosofijos fakultete. Sugriuvus karo mašinai ir pasipylus lietuviams šiaurės Italijoje, T. Bernardas savo studijų metu atkreipė didelį dėmesį į karo belaisvius ir tremtinius, kuriems paaukojo didesnę savo jėgą dalį. 1946 m. baigė universitetą, gaudamas filosofijos daktarą, apgynęs tezę apie Gėrio Problema pagal pal. Joną Skotą. Tada Ordino vadovybė pakvietė T. Bernardą Romon dėstyti pop. Sv. Antano Universitetą spek. dogmatiką, tačiau to darbo jau nepraėjo, nes besikuriant lietuvių pranciškonų provincijai Amerikoje pareikalavo jo jėgą. 1947 m. jis apėjo Italiją ir pradėjo darbą Amerikoje. Būdamas provincijos patarėju, jis ejo įvairius vienuolio pareigas, glaudžiai dalyvaudamas provincijos kūrime darbe. Jis padėjo kurti pranciškonų spaudos centrą Brooklyne, būdamas "Darbininko" administratorium ir vienuolio viršininku, kol pagaliau tapo paskirtas organizuoti lietuvių Priskelimo parapiją Toronto.

Naujam Dvasios Vadui linkime sėkmės naujame darbe!

SVEIKINIMAI LIETUVOS MOTERIMS

pasiųsti Lietuvių Moterų ir Mergaičių Konferencijos.

Mes Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių katalikės, susirinkusios į savo konferenciją Čikagoje rugpjūčio 16 d. apšvarstytį gyvųjų mūsų tautos reikalų, negalėdamos dėl žiauraus bolševikų smurto asmeniškai Jus, Mielosios Sesės, pasveikinti, prame Amerikos Balsą perduoti oro bangomis Jums mūsų pagarbos ir meilės pareiškimą ir linkėjimus išvertėms.

Mes užjaučiame Jūsų skausmą ir Jūsų vargus gyvenant žiaurioje bolševizmo priespaudoje.

Jūs, kurios stovite ant tėviškos krauju ir Jūsų ašaromis persunktos žemės, nesate tautos sągyba. Išverkit iki galo. Mes su Jumis. Mūsų darbai ir maldos lydi Jus.

Kada Kristaus kančios simbolis — kryžius ir mūsų vėliava iškils Vilniuje Trijų Kryžių kalne, kada laisva bus Lietuva, Jūsų vardas bus įrašytas į istorijos lapus aukso raidėmis, ir mes vėl, visos kartu susijungusios, dirbsime Dievo ir Tėvynės garbei.

A G U O N A

DIEVAITIS

Tartum regėjimas nežinomų pasaulių.

Elektros aureolėje artistas —

Zmogus, kuris neužkasė savo talentų —

Neša, pagavęs minią, ant sparnų harmonijos,

Kur edelveisų pavėsy sniduriuoja melodijos...

Vidunakčio tyloj, sekundėms tikslint,

Pažadina, dangop vilnįjančią, Sonata —

Audringai trankosi dramatiškais Etudais...

Tai vėlek, it fontanas, Arabeskos purlais byra...

Svytruoja rankos, šnekučiuojasi oktavos,

Lekia nubudę temos iš po burtininko pirštų:

Dabar džiugios upe teka per saulėtą pievą...

Dabar pilnu kentėjimo akmeniu iš lėto grimsta...

Plojimo griausmas perplėšia akimirkos tylą.

Jis lenkia laurams pašvęstą Apolo galvą...

Susirenka girliandas... ir — žvitriai dingsta.

IŠ MOTERŲ VEIKLOS

Sao Paulo LK Mot. D-ja, Bra-

ziliijoje, atšventė savo 15 m. su-

kaktį. D-jos ikūrėjas yra kun-

kleb. Ragazinskas, kuris atlaikė

iškilmingas mišias. Po to buvo

bendros vaišės, kurių metu pasa-

kyta daug sveikinimų ir priim-

tos protesto rezoliucijos prieš

bolševikus, kurios bus pasiūstos

Brazilijos ir JAV prezidentam.

Meninėje dalyje pasirodė pačios

narės su įvairia ir gražia prog-

rama. D-jos šventė, kuriai vado-

vavo I. Kutkienė, praėjo maloni-

oje nuotaikoje.

Toronto naujai susikūrusių

Priskelimo Bažnyčios Moterų

Rėmėjų Būrelio išrinkta valdy-

ba, susirinkusi pirmosios sesės,

aptarė einamus reikalus. Pirmas

is tokių skubių reikalų buvo pa-

galba išsikūrimui TT Pranciško-

nams naujose tuščiose patalpose.

Būrelio narės kreipėsi į visuo-

menę, prašydamos pagalbos. TT

Pranciškonų patalpos labai pa-

pilnėjo ir vis kasdien pilnėja.

Būrelio deda visas pastangas,

kad tos patalpos būtų dar pil-

nesnės, ko prašo ir visų toron-

tiečių neužmiršti.

Smuik. E. Kuprevičiūtė, ap-

lankiusi muzikos festivalį Aust-

rijoje, Salzburge, nuvyko į Pa-

ryžių, kur grieš radijone. Ar-

timiausiu laiku žada aplankyti

JAV-es.

Dail. A. Tamošaitienė kartu

su vyru dalyvavo liet. dailės

darbų parodoje Brocktono Liet.

Bakūžėje.

Op. sol. Kardelienė su pianis-

tu Smilgevičiu spalio 18 d. kon-

certavo Niujorke.

I. Pavilianienė, baigusi magis-

tro laipsnį filologijos skyrių

Montrealio universitete, ten pat

VYRAS AR KOJAŠLUOSTIS

ANGLO WALLACE REYBURN ŽYLGSNIS Į MOTERĮ.

Mūsų favoritė kanadietė

lyg jauna moteris, kuri gyvena

šalia mūsų ir yra visada kartu

su mumis, kur mes bebūtume.

Ji niekad nėra užimta. Ji visada

priekaitauja, kad anglai neturi

centrinio šildymo, nieko nežino

apie šaldytuvus ir viskas, ką tik

mes galime beišgalvoti, yra blo-

ga pas jus. Sutinkame, kad tai

yra negyvyjami pokalbių šaltini-

niai, daugiausiai pagrįsti faktais.

Anglai neturi centrinio šildymo,

lygiai kaip kanadiečiai turi juo-

dasias mases, ir čia nieko ne-

galima nei pas vienus pakeisti.

Vieną vakarą ji mums pasako-

jo, kiek kanadietė yra gražesnė

už anglę. Mėginimas su ja ši

klausimų diskutuoti yra lygus

mėginimui diskutuoti kvičių

kainas su kuleju, kuris yra pa-

čiame kūlimo įkarštyje. Aš ne-

gavau ištirti savo nuomonės, to-

dėl savo pažiūrų šiuo reikalu

mėginu išdėstyti čia.

Bendrai imant, kanadietės ge-

riau atrodo ir yra geriau pasi-

pošiusios už anglę. Paėmus po

tuziną ir vieny ir kitų ir susta-

ti ir gretimas eiles, aišku, ku-

rios laimės. Bet...

Visur Anglijoje, dabar ir se-

niau, jūs galite sutikti merginų,

kurioms bet kurio vyro kraują

privers vaikščioti stipriai. Tai

gali būti apsipirkinėjanti namų

šeimininkė, padavėja kavinėje

ar mergina, išvedusi į parką pa-

sivaikščioti savo sūnį. Ji turi gi

tylų grožį, kuris privers jus susi-

stoti. Ir nebūtinai ji juo rūpinasi

ar ką nors dėl jo daro. Jis pat

yra — tai tokia grožio rūšis,

kuri nenusiplauna po dušais.

Gal būtų, ji taip atrodo, kad

bendrai išsiskiria iš kitų, bet

kanadietės merginos patrauklu-

mas yra dirbtinis. Jos turi pana-

šumą į gerai nusisekusį masinės

produkcijos gaminį. Kai jūs su-

stinkate gražiai atrodančią anglę,

vis matote individą, kuris pa-

veržia pirmenybę iš savo pus-

sesės kanadietės.

O ką jūs randate pratręję pa-

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudamas nuosavybes.

BIURAI:

863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite telefonu: OL 7525

PARDUODAMA:

Indian Rd. — High Park Blvd., 12 did. kamb. (2 atskiri butai), per du augštus, mūrinis, atskiras, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu šildomas, didelis kiemas ir garažas. Įmokėti \$8.000, viso \$20.500.

Indian Rd. — Westminster Ave., 10 did. kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, 2 virtuvės, didelis kiemas, garažas, privatus įvažiavimas. Įmokėti \$8.500, kaina \$22.600.

Bloor — Indian Rd., 9 did. kamb., atskiras, gero mūro, vandeniu-alyva šildomas, 2 vonios, 2 virtuvės, vienas kamb. rūšy, gražus kiemas ir vieta garažui. Įmokėti \$6.000. Kaina \$18.000, geras pirkimas.

Bloor — Christie, 7 kamb., mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, moderni virtuvė, mas apynaujis, privatus įvažiavimas ir garažas. Įmokėti \$4.500. Kaina \$15.500.

Galio sudaryti paskolas. Veltui suteikti informaciją apie parduodamus namus, paskolas, būznis ir tt.
863 BLOOR STREET WEST

Indian Grove — Indian Trail, 13 did. ir graži kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu šildomas, 3 vonios, 2 virtuvės, 3 modernios virtuvės, 3 vonios, labai didelis kiemas, 2 mūriniai garažai, geras pajamų namas, įmokėti \$12.000, kaina 27.000 dol. Vieno skola balansui.

Delaware — College, 8 did. kamb., mūrinis, alyva šildomas, 2 virtuvės, gražus kiemas ir įvažiavimas. Įmokėti \$5.500, kaina \$15.500.

Pacific prie Bloor, 8 kamb. per 2 augštus, mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, labai didelis kiemas. Įmokėti \$6.000. Kaina \$15.900.

Dundas — Montrose, 6 kamb., mūrinis, didelis kiemas, vieta garažui. Įmokėti \$3.500. Kaina \$12.000.

Bloor — Crawford, 5 did. kamb., atskiras, vieta garažui, geras rūšis, švarus namas. Įmokėti \$3.000. Kaina \$7.500.

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais. Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

\$23.500. St. Clair — Dufferin, 10 kambarių, atskiras, mūrinis, trijų augštų namas, vandens-alyvos apšildymas, 2 virtuvės, 2 vonios, kietmedžio grindys, dideli kambariai, labai gerame rajone, patogus išnuomoti, arti prie susisiekimo, privatus įvažiavimas, garažas.

\$25.000. Dundas — Dufferin, 14 k. su krautuve, trijų augštų namas, vandens-alyvos apšildymas, trys virtuvės, 3 vonios, gerame prekybos rajone, labai geras pajamų, patogus išnuomoti.

\$25.000. Bloor — Ossington, naujas 10 kambarių mūrinis atskiras namas, 2 modernios virtuvės, dideli kambariai, kietmedžio grindys, statyba ir įrengimai atlikti sąžiningai ir patogus išnuomoti. Labai geras proga investuoti pinigų.

SKAMBINKITE:

A. Kiršonis
OL 7511

\$11.900. Eglinton — Nam. Grožus 5 kambarių mūrinis, bungalovas, 3 m. senumo. Rūsy įrengtas atskiras kambarys.

\$12.900. High Park. 6 kamb. mūrinis pusiau atskiras namas. Rūsy įrengtas dušas. Gražus sodas. Įvažiuojamas į garažą.

\$15.900. Dundas — Dufferin. Atskiras, 8 didelių kambarių mūrinis namas gerame stovyje. 2 virtuvės, garažas ir gražus kiemas.

\$16.900. Oakwood — St. Clair. Naujų plytų atskiras namas, 7 kamb. per du augštus. Moderni virtuvė ir garažas.

\$20.500. High Park. Atskiras mūrinis 6 didelių kamb. namas su atskiru įvažiavimu į garažą. Apšildomas alyva.

Be pamintų, dar turime daugybę namų įvairiose miesto dalyse ir su įvairiais įmokėjimais.

PRAŠAU SKAMBINTI

V. Morkis
OL 7511

\$8.800. Humber Blvd. atskiras mūrinis namas geram stovyje. Įmokėti \$2.000.

\$12.900. Bloor — Shaw, 7 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas. Didelis kiemas, garažas.

\$14.900. Bloor — Indian Road, 8 k., mūrinis namas, alyva šildomas. Dvigubas garažas. Savininkas nori greitai parduoti.

\$18.700. High Park — Annette, 10 kambarių atskiras mūro namas, geras stovys, vandeniu-alyva šildomas. Trys modernios virtuvės, Geras planas.

\$18.900. Bloor — High Park, 7 k., ant dviejų augštų, atskiras, gerų plytų namas, modernus vidaus įrengimas, dvi virtuvės. Vandeniu šildomas. Garažas.

SKAMBINKITE:

B. Sergautis
OL 7511

1460 Dundas St. West (prie Dufferin), Toronto

HAMILTONO LIETUVIAI. Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovą **Hamiltono J. Valevičius**. Visokeriopas informacijos suteiksiu bei patarsiu Jūsų namų problemose, nemokamai. Skambinkit ar užiekit į įstaigą.

913 MAIN ST. EAST, HAMILTON — PHONE 9-4121

ERNEST

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED
BRANCHES

TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

PARDUODAMI NAMAI, BIZNIAI

\$18.000 visa kaina, apie \$9.000 įmokėti, didžiulis mūrinis, pusiau atskiras 17 kambarių namas, lie tuvių centre. Alyva-oro šild., garažas. Nepaprastai geras pajamų.

\$13.000 — Annette — Keel St. — mūrinis, pusiau atskiras, 8 dideli kambariai, 3 virtuvės. Užpalkinė gatvė. Įmokėti \$4.000. Savininkas turi išvykti iš Toronto. Todėl namas pagal gerumą pigus.

\$23.000 — Dundas — Bathurst — 16 kamb. geram stovyje namas; vandeniu-anglim šild.; dvigubas garažas, namas neturi molių, 12 kambarių duoda virš \$300 į mėnesį pajamų. Visas namas galingi užimtas tuojau.

\$17.000 — Glenlake Ave. — 10 k., dvi virtuvės, dvi vonios, rūsy svetainė, vand. alyva šild. Namas atskiras, didelis sodas; nepa skolintas — be molių. Įmokėjimas mažesnis tik \$5.000.

\$17.000 — Crawford — netoli Dundas — namas beveik pilnate. 10 dideli ir šviesūs kamb. Nepaprastai švarus. Vand. alyva šildomas. Dvigubas garažas. Įmokėti tik \$5-6.000.

\$18.000. Atskiras, Parkdale rajone, iki langų akmeninis, plytų, geram stovyje, 9 did. kambarių namas. 3 virtuvės; grindys kietmedžio. Didelis sodas. 5 automašinoms vieta. Įmokėti \$5.000.

\$2.500 įmokėti. Visa kaina apie 10 tūkst. dol. Naujai ir moderniai įrengta maisto krautuve — mėsinė. Savaitinė apyvarta \$1.500. Rūsy rūkykla ir mesų perdirbimo — dešrų skyrius. Kartu su krautuve išnuomojamas visas namas iš 6 kamb. Vand. angl. — stocker apšild. Vokietų-vengrų-slavų žydų rajone. Žydi perka tik kiaušieną. Išnuomojama 10 metų.

\$13.000 įmokėti, Roncesvalles. Pukiai įrengta maisto krautuve — mėsinė ir geram stovyje visas namas iš 6 kamb. Vand. alyva šildomas; kietm. grindys, dvigubas garažas. Kaina apie \$29.000.

Gazolino stotis ir garažas \$3.000 įmokėti. Visa kaina \$5.000. Parduodama 5 metams. Miesto centre — Harbord gatvėje.

Žemės ūkis. Netoli Simcoe ežero, virš 100 akrų; plytų gyvenamas namas. Nedorbingas, per anksti pasėnes anglias, parduoda už \$5.000.

J. KASKELIS

Telef. EM. 8-2646; EM. 8-2647
EM. 8-2648
575 Queen St. W. (prie Bathurst)
Namų telef.: KE. 7536

NAUJI NAMŲ PASIŪLYMAI —

SKAMBINKIT

Jonui Matulioniui

tel. ist. OL. 7525
namų tel. LA. 0248.

863 BLOOR STREET WEST
(netoli Ossington g.)

- 23 kambariai viename name! Galima juos įsigyti už \$10.000 grynais, kita suma lieka išimokėtinai patogiomis sąlygomis. Namas labai gerame stovyje, apynaujis. Dabartinis savininkas turi 4 kambarius sau ir \$600 pajamų į mėnesį. Įsigyti tokį namą ir nereikės vargti fabrike — čia uždirbsi daugiau!
- \$2.000 — grynais, \$9.000 — pilna kaina. 6 kambariai. Namas pats vidury kitų. Stovis taip sau. Gatvė irgi ne iš pirmųjų. Garažas yra, bet ir tas apgyrius. Shirley g. prie Lansdowne žemiau Bloor.
- Už \$3.500 — grynais namas su krautuve. Be krautuves dar 6 kambariai. Alyva šildomas. Garažas. Pilna kaina \$13.000. Dundas gatvė prie Annette.
- \$10.000 — už 6 kambarių namą. Nori gauti grynais \$3.500. Hickson gatvėje prie Dundas ir Brock.
- \$10.000 — grynais, \$28.500 — pilna kaina. 12 kambarių, 7 kambariai su baldais. \$80 į savaitę pajamų ir 5 kambariai savininkui. Walmer gt. virš Bloor.
- \$4.500 — grynais, \$15.000 — pilna kaina. 7 kambariai per 2 augštus. Dvigubas garažas. Didžiulis sklypas 45 iš 150.
- \$7.000 grynais už 13 kambarių su 3 voniomis, 3 virtuvėmis, 2 garažais, dideli mūrinį namą. Kaina \$22.000. Namas, kuris daro pinigą. Dovercourt gatvė žemiau Dundas.
- \$23.900 — pilna kaina už 6 kambarių atskira, naują, mūrinį namą. Vidus įrengtas lüksu. Sklypas 40 iš 160. Grynais reikia turėti \$12.000. Prie Kingsway, kur gyvena visa buržuazija.
- \$4.500 — grynais, \$14.500 — pilna kaina. 6 kambarių mūrinis naujas (20 metų) namas. Alyva ir vanduo šildymui. Garažas. Vidus idealiai švarus ir geram stovyje. Rains gatvė netoli Dovercourt.
- \$3.000 — grynais, \$12.800 — pilna kaina. 6 kambariai ir poilsio kambarys rūsy. Mūrinis, pusiau atskiras namas. Clinton — Bloor kampe.

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga
1052A BLOOR ST. W., TORONTO

Parduodame ir perkame namus, būznis visuose miesto rajonuose.

NAMAI — BIZNIAI PARDAVIMUI

\$13.000, įmokėti \$4.000, 6 kamb. namas, Syngington Ave., 2 virtuvės, labai švarus ir geras namas.

\$15.500, įmokėti \$5.500, Rusholme — College rajone, 8 kamb. mūrinis namas. Karšto avens-alyvos šildymas, 2 virtuvės, labai geras namas.

\$17.500, įmokėti \$5.000. Lansdowne — College, 9 kamb. atskiras namas, garažas, šoninis įvažiavimas.

\$17.500, įmokėti \$4.000. Parkdale rajone, 7 kamb. mūrinis, atskiras namas, alyvos šildymas, kambarys, rūsyje, dvigubas garažas.

\$22.000, įmokėti \$10.000. High Park — Bloor rajone, 8 kamb. per 2 augštus, mūrinis, atskiras namas, krašto vandens-alyvos šildymas, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas.

\$27.000, įmokėti grynais apie pusę, South Kingsway rajone, 9 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, karšto vandens-alyvos šildymas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas.

J. RUKŠA

Tel. OL. 1793, LO. 5176
Namų tel. MU. 0746

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM.4-9912

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas — Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.
Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Kanadoje didžiausia nuosavybių pardavimo įstaiga.

Be pamintų, dar turime daugybę namų įvairiose miesto dalyse ir su įvairiais įmokėjimais.

Be pamintų, dar turime daugybę namų įvairiose miesto dalyse ir su įvairiais įmokėjimais.

\$11.900. Eglinton — Nam. Grožus 5 kambarių mūrinis, bungalovas, 3 m. senumo. Rūsy įrengtas atskiras kambarys.

\$12.900. High Park. 6 kamb. mūrinis pusiau atskiras namas. Rūsy įrengtas dušas. Gražus sodas. Įvažiuojamas į garažą.

\$15.900. Dundas — Dufferin. Atskiras, 8 didelių kambarių mūrinis namas gerame stovyje. 2 virtuvės, garažas ir gražus kiemas.

\$16.900. Oakwood — St. Clair. Naujų plytų atskiras namas, 7 kamb. per du augštus. Moderni virtuvė ir garažas.

\$20.500. High Park. Atskiras mūrinis 6 didelių kamb. namas su atskiru įvažiavimu į garažą. Apšildomas alyva.

Be pamintų, dar turime daugybę namų įvairiose miesto dalyse ir su įvairiais įmokėjimais.

PRAŠAU SKAMBINTI

V. Morkis
OL 7511

SKAMBINKITE:

B. Sergautis
OL 7511

Mann & Martel

REALTORS

2336 BLOOR ST. West, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Gerai žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

- \$12.900.** Willard — Bloor. 6 kamb. geras namas, vandens šildymas, garažas. Įmokėti \$5.000.
- \$13.500.** Dufferin — St. Clair. 6 kamb. mūrinis namas, geri kambariai ir graži virtuvė, vieta garažui. Įmokėti \$4.000.
- \$14.500.** Indian Rd. — Annette. 7 dideli kamb., 2 geros virtuvės, didelis kiemas ir garažas, namas pats išimoka plus 3 kamb. savininkui.
- \$16.000.** High Park — Glenlake. 7 kamb. mūrinis, gražus, 2 didelės virtuvės, alyvos šildymas, garažas.
- \$16.500.** Dunn — King. 7 kamb., atskiras mūrinis, dideli kambariai, alyvos šildymas, garažas. Geras ir gražus namas.
- \$21.500.** Person — Roncesvalles. 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, dideli kambariai, vandens alyvos šildymas, 2 garažai. Įmokėti \$8.000.
- \$11.500.** Rytų Toronte, 6 labai gražių kambarių mūrinis namas apie 20 metų senumo, vieta garažui. Įmokėti \$2.900. Proga norintiems gyventi Rytų Toronte.

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais mielai patarnauju mūsų atstovais

J. TAMULIŌNIS

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

JOHN J. ELLIS

REALTOR

1072 BLOOR ST. W. — TEL. ME. 2471

Igyto pasitikėjimo dėlei mūsų firma išaugo sparčiausiai žingsniais. Kiekvieną laiką čia rasite didesni namų ir kitų nuosavybių pasirinkimą negu kur kitur. Kiekvieną metų šimtai namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų dėmesys skiriamas patarnauti klientams norintiems įsigyti namus High Parko ir kituose geriausiose rajonuose.

SAŽININGAS PATARNAVIMAS — MŪSŲ OBALIS

★

HIGH PARK RAJONE:

\$17.900. Visai atskiras, mūrinis, 7 kambarių per du augštus namas, vandens-alyvos šildymas, garažas. Augštas klases namas. Bloor — Jane.

\$17.300, įmokėti \$6.000. Visai atskiras, mūrinis 9 kambarių namas, dideli — erdvūs kambariai, dvi virtuvės, vandens-alyvos šildymas, garažas. Howard — Roncesvalles.

\$18.500, įmokėti \$7.000. Visai atskiras, mūrinis, 9 kambarių ir 1 suoles kamb., labai gražus namas. Erdvūs kambariai, 3 virtuvės, vandens šildymas, 2 garažai su privatu įvažiavimu. Vienas atviras molių kiemas.

\$18.900. Įmokėjimą dar reikia išsišikinti. Mūrinis, visai atskiras dviejų butų namas duplexas. 10 kambarių, vandens-alyvos šildymas, dvi virtuvės, dvigubas garažas. Pacific.

NETOLI BŪSMOSIOS LIETUVIŲ BAŽNYCIOS

\$12.500, įmokėti \$1.800. Mūrinis, pusiau atskiras, 6 kambarių namas.

\$14.500, įmokėti \$5.000. Visai atskiras, mūrinis 7 kambarių ir vieno vasaros kambario namas, moderni virtuvė, tik du augštai.

\$15.000, įmokėti \$5.000. Mūrinis, 8 kambarių namas, labai geras iš lauko, ypatingai gi viduje; garažas. Namas be molių.

\$18.900, įmokėti \$7.000. Visai atskiras, geros rūšies plytų, 11 kambarių per du augštus namas — duplexas, dvi virtuvės, du tualetai, geras planas, garažas. Balansui vienas atviras molių kiemas.

DUNDAS

\$11.500. Avalynės krautuve daranti apie \$15.000 metinės apyvartos. Trijų kambarių ir virtuvės butas prie krautuves. Kainą sudaro prekės ir įrengimai. Lietuviams, labai tinkamas rajonas.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

1072 BLOOR ST. W. TORONTO — TEL. ME. 2471 — Buto tel. EM. 3-6711

Jei norite PARDUOTI AR PIRKTI NAMĄ ir sunkiai Jums sekasi,

bandykite paskambinti mums. Stebuklų nežadame, bet...

1. **TURIME** namų pardavimui visuose Toronto miesto rajonuose.

2. **TURIME** įvairių tautybių pirkėjų su įvairiais įmokėjimais, kas rodo, kad pilnai esame įsitraukę į darbą ir dažnai tenka dirbti ilgą darbo valandą, kad patenkinti savo klientus.

3. **TURIME** didelį patyrimą namų pirkimo ir pardavimo srityje.

4. **TURIME** geriausius ryšius su Toronto miesto advokatais ir atsakingais pirkimo - pardavimo srityje asmenimis ir kiekvienu metu galime Jums duoti veltui informaciją dėl pirkimo, pardavimo, paskolų, dokumentų sudarymo ir tt.

5. **DIRBAME** savo darbą iš pamėgimo ir turime tikslą: Nesistengti parduoti daug namų, bet parduoti taip, kad kiekvienas mūsų klientas rekomenduotų mus savo draugams ar pažistamiems.

6. **MES SKOLINAME** pinigų įmokėjimui padidinti vien tik už Jūsų parašą. Galime paskolinti tiek, kiek Jūs turite savo pinigų įmokėjimui. Pvz. jei Jūs turite \$2.000, mes galime paskolinti Jums kitus \$2.000; jei Jūs turite \$3.000 mes galime paskolinti kitus \$3.000.

7. **Esame** nuomonės, kad namo pirkimo ir pardavimo momentas yra labai svarbus ir tikrai yra didelis dalykas, jei visa tai galite išsiaiškinti savoje kaboje.

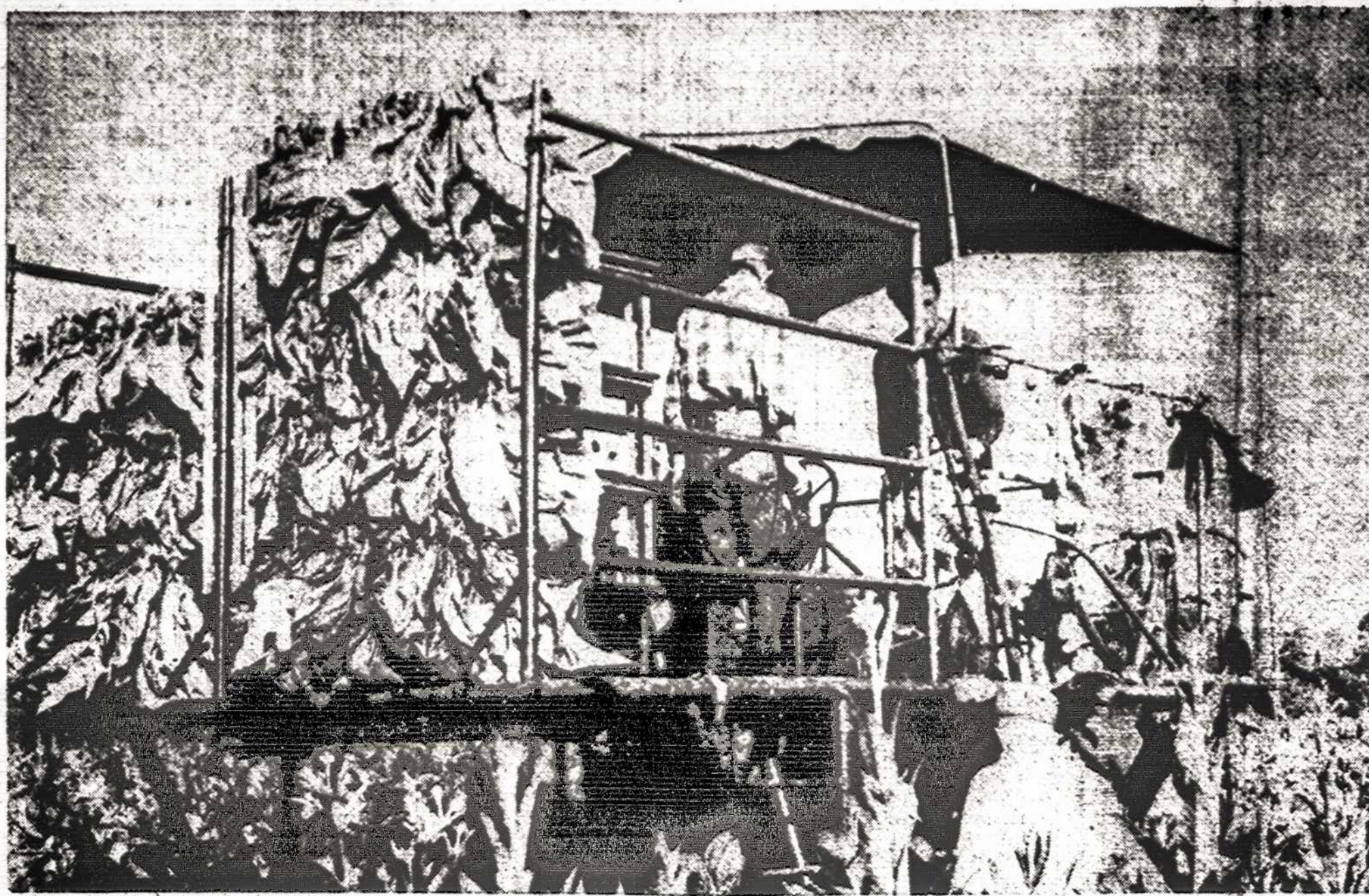
KAD PATIKRINTI, kiek mes turime tiesos mūsų skelbime, yra tik vienas kelias: skambinkite mums

TELEFONAI: OL. 7996, OL. 7997

arba užiekit į mūsų įstaigą.

S. KUZMAS

J. BALTAKYS

"Simcoe Reformer Photo and Engraving"

Išrasta tabako nuėmimo mašina

Kad tabako ūkis yra pelningas, jau daugelis žino, bet kad jo nuėmimas nuo lauko pareikalauja tokių didelių išlaidų, tą gal nekiekvienas įsivaizduoja.

Tabako auginimo jau nuo seniai pakušius krapštė, kodėl, girdi, niekas neateina jiems pagalbos, kaip tą tabako nuėmimą atpiginti. O jie visi nei nespavo, kad pietinėse JAV, North Carolina, the Long Manufacturing Co. of Torboro, jau kelinti metai kaip konstruktavo ir darė bandymus su tokia mašina.

Rugsėjo 23-24 d., tarpininkaujant Simcoe, Ont. Ross Sales Co., tarp Delhi ir Simcoe, Raimond Bulock ūkyje, ši mašina pademonstruota Kanadoje. Tai yra gana nesudėtingos konstrukcijos, trimis ratais važiuojanti mašina. Apačioje patogiai sėdi keturi lapų skinėjai, pro kuriuos eina

grandinė su "pirštais". Jie po tris lapus paduoda į "pirštus", kurie grandine keliauja ant viršutinio tilto "pro rišėjus. Rišėjams jokių lapų padavėjų nereikia. Vienas darbininkas paima iš rišėjų aprištus lazdeles su tabaku, o kitas vairuoja, tai ir iša "gengė". Rišėjos ir prie mašinos turi būti labai gerai patyrusios, o visi kiti darbininkai, neišskiriant lapų skynėjų, gali būti moterys ar paaugliai. Šis "New Tobacco Harvester" gali važiuoti nuo 4 iki 12 mylių per valandą. Kaina tik 1700 dol.

Pradžioje, aišku, atsirastų kritikos ir tam tikrų gal netobulumų, bet neabejotinai ji bus visu stropumu tobulinama ir neabejotai, kad ateinančių metų rudenį norinčiam tokia mašina pamatyti, ilgokai ieškoti nebereiks.

Koresp.

Mokslas Kanados universitetuose

Mažai tenka lietuviškojo spaudoje apie Kanados universitetus skaityti. Susidomėjimas augstųjų mokyklų lietuvių tarpe smarkiai kyla. Tai įrodo padidėjęs lietuvių studentų skaičius per paskutinius metus (apie 60-70 rytų Kanadoje). Šiais akademinių mokslo metais laukiama dar didesnio įsitemkuliavusių lietuvių studentų skaičiaus.

Kanados lietuvių Studentų Sąjunga numato supažindinti lietuvių visuomenę bei savo būsimus kolegas su akademiniu mokslo forma ir finansiniais įsipareigojimais atskiruose fakultetuose.

Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos informacinio skyriaus adresas: I. Goteitaitė, 91 Fern Ave., Toronto, Ont.

Inžinerijos Fakultetas

Inžinerijos fakultetas yra suskirstytas į sekančius skyrius: Civil engineering, mining engineering, mechanical engineering, engineering physics, chemical engineering, electrical engineering, metallurgical engineering, ceramic engineering, mining and geology, aeronautical engineering, engineering and business, naval engineering (dėl geresnio orientavimosi skyrių pavadinimai duodami anglų kalba). Kairie iš šių kursų dėstomi tik didesniuose universitetuose.

Pritaikomųjų mokslų bakalauro laipsniui įsigyti (B.A.Sc.) arba (B.Sc.) — kitaip sakant užbaigti inžinerijos fakultetą — reikalaujama keturių studijų metų. Vieni akademinių mokslo metų tęsiasi (apie 7 mėnesius ir susideda iš dviejų semestrų (terms). Per likusius 5 mėnesius duodama studentui progos praktiškai padirbėti ir tolimesnį studijų pinigų užsidirbti, kas užskaitoma į praktikos darbus (practical experience). Kiekvienas akademinių mokslo metų užbaigiamas raštiškai išlaikant kurso egzaminus, kurių datą nustato paties inžinerijos fakulteto vadovybė. Kiekvienas universitetas turi savo nuostatus pagal kuriuos įvertinamas studento pažangumas bei jo teisė matrikuliuotis į aukštesnį kursą.

Studento dienos darbas pasiūlyti laboratorinius darbus ir paskaitų lankymą. Atsilankymas laboratorijose būtinas, gi paskaitose nebūtinai. Paprastai studijų valandos universitetuose būna, su mažom išimtim, nuo 9-5 val.

Vakari paprastai skiriami įvairių terminuotų darbų paruošimams. Bet koks vakarinis ar naktinis darbas pinigų užsidirbti yra neįmanomas.

Per paskutinius du metus pastebimas anglų kalbos bei literatūros kurso sustiprinimas, ypač pirmuose metuose.

Apskaičiavus studijų išlaidas prieinama išvada kad \$300-800 yra reikalinga pridurti prie vasaros santaupų, kad studentas galėtų pilnas akademinius mokslus metus studijuoti. Detalės finansinės sąlytos.

— Vašingtonas — Pagarsėjęs senato priešamerikoniškos veiklos tyrimo komisijos pirmininkas, sen. Joseph R. McCarthy rugsėjo 29 d. vedė savo anksčiau buvusią sekretorę Jean Kerr. Jie abu yra katalikai ir jurgtūvės įvyko šv. Mato katedroje.

"Pabudimo" repeticijoje

Šitaip praėina gerasis pavasaris.

Virš Montrealo kalvos pakimba melsva vidurvasario kaitros migla.

Ir šitaip ateina rugsėjo rezignacija.

Ir aštuoniasdešimtoji "Pabudimo" repeticija.

Berri gatvė. Siauri namukėlių fasada, pretenzingi bokštai, dengti įvairiaspalviais gontais, puošni kėglavimo "Akademija", rūsti raudonų plytų mokykla. Mokyklos sargas kiekvieną vakarą atrakina salės duris penkiems vyrams ir moteriškai. Sargo veidas dar kvepia skutimosi muilu, jo marškiniai gerai išlaistyti — jo poilsio valandos prasidėjo. Ir juodu abu su Madame Mathieu vėl susęs supamos kėdėse po gelstanciais alksniais — vienas prieš kitą. Penkios smalsios mergaitės — penkios sargo dukterys mieliai pažvelgtų už stiklinių durų, kur iki nakties girdisi svetimos ir keistos kalbos garsai.

Bet stiklinės durys sandariai susisklendžia.

Dingsta rytinis Montrealis ir geltonos mokyklinės disciplinos lentos.

Viskas bus taip, kaip sutarsime: susiklausius nubaltintos sienos ir pavirs nusilupinęs Vilniaus barokas. Dviejų kėdžių vietoje išaugs kolona su šaltu Kariatidės veidu ir už lango ims snigti dideliais, minkštais kasniais.

Ir Kazys (L. Barauskas), įstumtas į kambarį, dar atsineš su savimi Vilniaus žiemos kvapą, atsineš paskutinį vakarą, matytą pro mašinos langą. Jo galvoje pimsis konspiracijos planai, draugų ir žmonos likimas — visos žmonijos.

Vartotos auto mašinos

Prieš pirkdamas kitur, užsikirk paskambink

Vyt. Pesekui

1638 BLOOR ST. W. Tel. OL 2371

CHURCH MOTORS

nansinė pusė taip atrodo:

Išlaidos:

Mokėstis (pav. Toronto univ.) \$491.

Knygos ir instrumentai 60.

Mokėstis ir butas (31 savaitė) 620.

Smulkmenos 124.

Išviso \$1295.

Pajamos:

Santaupos priklauso nuo vasaros uždarbio (500-1000 dolerių).

Suprantama, kad čia paduota samata yra reliatyvi. Kaikas sugebės keliais šimtais dolerių užlaids sumažinti, kitas turės prie mūsų numatytos sumos kelis šimtus pridurti.

Kiekvienas universitetas išleisda nemokamai metraščių (calendar), kuris informuoja visomis akademinių mokslo detalėmis. (Raštu kreiptis į University Registrar).

Baigiant reikia pabrėžti, kad Kanadoje jaučiamas žymus inžinerių trūkumas. Taip smarkiai kylančių ūkių, reikia manyti, kad dar visa eilė metų kiekvienas baigęs inžinerijos mokslus lengvai krašto pramonėje pritrūps.

— Vašingtonas. — JAV pasižadėjo paremti Belgijos atominio energijos gamybą.

giškosios baimės, visos praeities detalės — skaudžiai ryškios ir nebesugrąžinamos. Ir drauge — tikras pasiryžimas išsilaikyti. Gal todėl jis pirmą kartą matys tokias dideles ir šviesias žvaigždes — pro kameros langą.

Savo naujajame kabinete sėdės draugas Pijus Karnavičius (A. Dikinis) — proletarinėje eilutėje, su plačia kompetencija, nukramtytais nagais ir "smetoninio" likerio bonka stalčiuje. Jis vis tebekankins jaunystės prisiminimai, prarastos meilės ir prarasto tikėjimo kartėlis, slepiamas po sąžiningo tardytojo kauke.

Tikrai, viskas bus taip, kaip sutarsime: ant nešamo kriukio kabės nešami Pijaus kailiniai, duryse suspindės reljefinė liūto galva su grandimi nasruose, ir kai Rachel gatvėje ims skambėti didieji varpai, atrodys, kad tai Vilniaus bažnyčios šaukia vakariniams poteriems.

Ką jaus Elena (B. Pūkelevičiūtė), kai spiegdami ją praleis geležiniai vartai — paskui dury, duryr ir duryr — kol pagaliau atsiplys tos paskutiniosios — sunkios, masyvių duryr, už kurių tebus suakmenėjusios jos vyro akys.

O tuščiame bute kažkur tebekamba aukšinė laikrodžio švytuoklė, lyg beviltiški ir nereikalingi žingsniai.

Tokie pat žingsniai ataidės žilo Salmenų klebono kunigo Antano (J. Aktinas) smilkiniuose. Toli pasilikio mažą kleboniją suveriamomis langinėmis, geltono midžio klaupka su aptrinto aksomo atrama, parapijiečių meilė ir pagarba. Dvidešimt metų Salmenuose, išlydėjusiųjų ašaros ir paskutinis ryšulys, įbruktas stotyje.

Smėkštels Prano (K. Veselka) šešėlis. Ir jam — ištarmė tokia pat nepermaldausama, kaip ir kitiems "Pabudimo" žmonėms. Jis taip pat laisvas — o draugė nežinomų galių apspręstas. Jis taip pat — laimėtojas, o draugė ir nugalėtoja.

Naujoje premjeroje kiekvieno aktorius laukia bandymas. Nuo pat pirmojo lempuotės blyksnėlio NKVD rūmų rūsyje iki pabudimo mirčiai — finalinėje scenoje.

Ne vien tik aktoriskų jėgų, bet ir žmogiškojo subrendimo bandymas.

Todėl, kai iš lėto ims skleistis raudono aksomo uždrova, tepalink kiekvienas žiūrovas begimstanciam spektakliui tikrai geros kloties.

("Pabudimas" — A. Skėmos 3-jų veiksmų drama, premjera š.m. spalio 11 d., 3 val. pp., Montrealyje, Gesu Hall, 1200 Bleury St.) N. K.

PABUDIMAS

NAUJA PREMJEra MONTREALYJE

Su džiaugsmu ir dėkingumu žiūrime į visus tuos žmones, kurie palaiko kultūrinės gyvasties ugnį. Jie mus sustiprina, įprasmina mūsų žmogiškąsias pastangas atsiliekti prieš materialistinį susiniveliavimą, palengvina nešti brutalią kasdieninio gyvenimo naštą.

Spalio vienuoliktosios vakaras Montrealyje bus visiemis lietuviams tikrai šventadieniškos nuotaikos vakaras: mūsų pamėgto teatro kolektyvas vėl uždegės rampos šviesas. Mes, žiūrovai, būsim tie, kuriems jie kalbės. Mes būsim tie, kurie gyvens kartu su aktoriais scenoje jų sukurtą meninę tikrovę. Jų kūrybinis pakilimas mes džiaugsimės.

Gera žinoti, kad po ilgos pertraukos Lietuvių Dramos Teatras Montrealyje pasirodys mums duoti neeilinį spektaklį. Gera žinoti, kad mūsų teatras tiki jog lietuviškas žiūrovas dar nepamiršo šiam paviršutiniškame kontinento tikrojo gyvenimo platumos ir gėmės. Ši kartą teatro plakatai skelbia mums apie statomą dramą: "Pabudimas".

Veikalas vaizduoja labiausiai skaudančią mūsų epochos žaidimą. Aktualiausia problema ir baisiausia vergija: antižmoniškumo idėjos prievarta. Veikalas vaizduoja tos idėjos fanatiškiausių atstovų žlugimą, vaizduoja žmogaus norą apsisvalyti, siekiant galutinės tiesos, vaizduoja žmogų-herojų, išsilaikantį savam ištikinime, vaizduoja moterį, tampačią iš eilinio asmens — asmenybe.

Nežiūrint to, kad visa problematika taip tiesioginiai paliečia mūsų neseniai išgyventą praeitį, veikalo veikėjai ir sceninis visumos apipavidalinimas kartu simboliškai išreiškia visų laikų totalitaristines pastangas sunaikinti atskirą žmogų, sugriauti artimo meilės principą. Antano Skėmos "Pabudime" kalbama apie lietuvių rezistentų kovą, bet plačiai ir įspūdingai pro šią kovą regime kiekvieno asmens kovą

prieš įstatymo raide pagrindžiamą smurtą.

Todėl tenenustemba žiūrovas, jei neraz scenoje atitinkamų uniformų ir istorinė tikrovės charakteringų detalių. Tenenustemba žiūrovas, jei scenoje neraz paviršutiniško pokšto, lengvabūdiškumo.

Lietuvių Dramos Teatras Montrealyje, statdamas spalio 11 d. "Pabudimą", duoda ne tik takti vieną, pačių stipriausių lietuviškųjų scenos veiklų (drama buvo premijuota pirmąja premija Kultūros Fondo paskelbtajam konkurse), bet, pakviesdamas šį veiklą režisuoti patį autorių Antaną Skėmą, neabejotinai padaro savo rimtą ir gilų pasiryžimą tokiu uždaviniu.

"Pabudimo" premjera Montrealyje nėra vien tik takti Kanados lietuvių kultūrinis laimėjimas, tai didelės reikšmės įvykis visam mūsų tremties teatro kelyje. "Pabudimas" yra dramaturgo ir aktorių — o taip pat ir mūsų visų — duoklė, kurią atiduodame bendrai žmonijos pastangai kovoje su komunistine priespauda.

—

JAV moterų perpektivus

JAV statistikos biuras paskelbė vedybų amžiaus vyrų ir moterų santykio tyrimėjimus.

Biuras vedyboms tinkamų moterų amžių laiko 18-24 m., o vyrų 21-27 metus, t.y. 3 m. vyresnius. Atmetus karinę tarnybą atliekančius vyrus, 100 mergaičių 18-19 m. tenka vos 61 vyras 21-22 m. (karinės tarnybos amžiaus). 1950 m. tokių santykių buvo dar 100:89. Mergaitės tarp 20-24 m. ištėkėti šansų daugiau, nes 100 jų tenka 94 vyrai, kai 1950 m. buvo 105.

Dar geresni šansai yra moterims tarp 25-35 m., nes kiekvienam 100 tokių nevedusių moterų tenka 115 atitinkamo amžiaus vyrų. Daliai jų teks, vadinas, senberniuoti ar jaunesnių siekti. Bet ir šių šansai pasitaisys, kai jų vedyboms tinkamų amžiaus vyrai grįš iš kariuomenės.

SPORTAS

Čikaga — "Vytis"

Ši šeštadienį Toronto svečiuosis Čikagos krepšininkai. 3 val. p.p. 400 Bathurst St. susitiks su "Vyciu". Kviečiame lietuvių visuomenę atsilankyti ir pamatyti krepšinio meno pademonstravimą, nes, skaitome, susitiks stipriausios šio kontinento lietuvių komandos. Mūsų spalvąs gins: M. Duliūnas, M. Ignatavičius, O. Kulys, J. Preiksaitis, A. Supronas, P. Gvildys, S. Ažuolas — šie vyrai parvežė laimejimą ir taures iš Čikagos. Prie jų prisidės ir žymiai pastiprins mūsų komandą — J. Zukas, Maskeiliūnas, S. Mackevičius ir neseniai atrasta nauja jėga ir didelė "Vycio" viltis Vaiciūlis, Kanadoje gimęs lietuvis. Šios pasipirties mes neturėjome Čikagoje. Dalis iš jų prisidėjo prie laimėjimo Hamiltono Lietuvių Diena. Sujungus šias jėgas į vieną vietą, galima tikėtis gražaus žaidimo. Negalvokime, kad čikagiečiai atvažiuos dėmesio nevertu sąstatu; po Čikagos jų nelaukto nusivylimo, reikia laukti ryškiai stipresnio vieneto sudarymo ir dviejų metų turėto prestižo atitaissymo. Tikrai turės būti idomus susitikimas, kuris torontiešiams vertas pamatyti. Tad laukiame pasimatant šeštadienio popietę.

Paskutiniu momentu gauta žinių apie atvykstančios komandos sudėtį.

Kaip žinome, Čikagoje yra daug studijuojančių lietuvių, jie turi suorganizavę ir Akademinių

Sporto Klubą "Lituanica". Anksčiau šis klubas daugiau reikšdavosi lengvaatletika, tačiau šiemet yra sudaryta ir krepšinio komanda, kuri šį šeštadienį ir svečiuosis Toronto. Šio klubo žaidėjai visi yra studentai, ryškūs įvairių klubų krepšinio atstovai. Į Torontą atvyksta:

Rimantas Dirvinas, buvęs Hanau gimnazijos ir Čikagos "Perkūno" žaidėjas. Dabar studijuoja architektūrą Illinois universitete.

Remigijus Gaška, buvęs Muncheno gimnazijos, Čikagos "Gintaro" ir dabar Illinois universitete rinktinės žaidėjas; virš dviejų metų ūgio. Studijuoja cheminę inžineriją.

Kęstutis Vaiciūlis, buvęs lietuvių jaunių rinktinės, Kempteno gimnazijos ir Čikagos "Gintaro" žaidėjas. Studijuoja architektūrą.

Kęstutis Germantas, St. Charles gimnazijos krepšinio, rugy ir lengvosios atletikos rinktinės žaidėjas.

Sigitas Zupkus, Hanau gimnazijos ir Čikagos "Perkūno" žaidėjas. Studijuoja architektūrą.

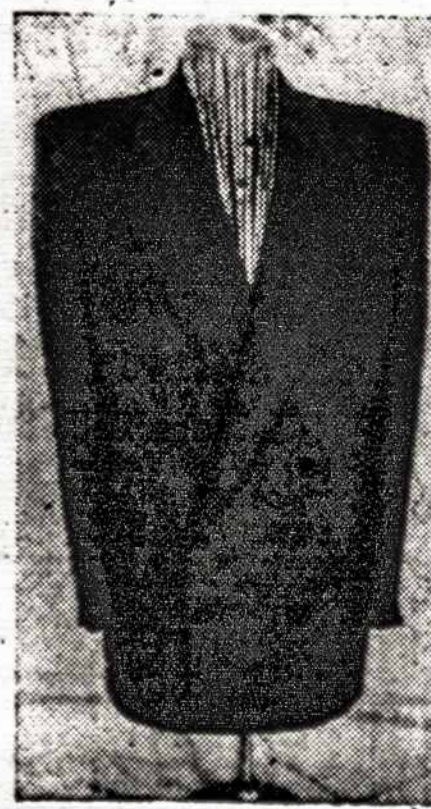
Atvažiuoja dar ir šeštas, tačiau kol kas nežinoma — katrais galės praleisti ketelį paskaitų.

K. Lukas.

Kanados šachmatų pirmenybių Winnipeg rezultatai: 1-2 vt. Janofsky ir Anderson — po 7 t. iš (8), 3 vt. Vaitonis — 6 t., 4.5 Filding ir Bernes — 4½ t., 6. Siemans — 4 t. 7. Taylor — 2 t.

Lietuvių Vyriškų Rūbų Krautuvė

Norint pasisiūdinėti iš geros medžiagos, gerai pritaikintą ir bet kurio stiliaus kostiumą arba palta, prašome atsilankyti ir peržiūrėti mūsų šimtus pavyzdžių ir jų kainas. Taip pat parduodami pasiūti rūbai, skrybėlės, įvairūs švarakai, megstukai, baltiniai ir kt.

LIETUVIAMS NUOLAIDA

10%

Sav. C. Salmonaitis

DERBY

Men's Shop

2576 YONGE ST., TORONTO

(arti Briar Hill Ave.)

Telefonas HU. 9-9624

TARP MŪSŲ KALBANT

Rašo LAIMA KUTVELIENE

Ankstyvą rudenį Kanadoje prasideda derliaus nuėmimas ir tuo pačiu spalio mėn. švenčiama Padėkos Diena. Mums, kaip ir daugeliui žmonių šiame krašte, ši diena yra šeimos šventė, kuri atžymima vakariene su kalakutu. Ta diena skirta, kad sustotume dirbė ir padėkumėme už suteiktas gėrybes ir gerą gyvenimą, kurį mes radome šiame krašte. Vasara prabėgo nepastebimai greitai, bet kartu su šalta oru grįžta energija ir mūsų kūną, tuo pačiu jaučiamas sustiprėjęs išsėdimiesi karštomis vasaros dienomis.

Viena moteris anądien sakė, kad nepaprastai sunku taupyti pinigais. Aš paklausiau jos, ar ji niekuomet nėra išbandžiusi KANADOS TAUPOJMO LAKSTŲ, kaip aš tau papasakosiu. Ši rudenį aš esiu į savo IMPERIAL BANK OF CANADA ir užsisakysiu šių lakštų naująją seriją. Bankas atskaitys po ketelį dolerių kas savaitę iš mano taupomosios sąskaitos ir taip užsokys mano laktus. Už laktus mokama 3½ procento ir juos galima iškeisti kiekvienu momentu pagal jų pilną vertę. Tauptymo Lakštų reikalau krepšitės ir IMPERIAL BANK OF CANADA, ir "banką, kuris išaugo iš darbo".

Rudens oras pakelia žmonoms apetitą, ypač jei turima galvoje vaikus. Ir tai yra viena iš daugelio priežasčių, kodėl aš džiaugiuosi užtikrus DEMPSTER'S duoną. Kiti vaikai parbėga iš mokyklos norėdami užkąsti, man nereikia daug laiko sumuštinį iš DEMPSTER'S duonos padaryti. Paimkite vieną kepalą iš savo parduotuvės ir pamatysite, kokie skanūs sumuštiniai naudojant šios rūšies duoną. DEMPSTER'S yra įsispicijavę europiejiškos duonos rūšys, todėl iš visad, kaip ir mano vaikai, užsigardysiu sumuštiniais, parengtais su šia duona.

Dėmesio!

(Tramvajaus stotis tarp Spadina ir Bathurst)
Informacijos telefonu KI. 0850, KI. 6319

Puiki prancūzų spalvota filmas, kurioje rodoma
FRANZ SCHUBERTO gyvenimas ir meilė

LA BELLE MEUNIERE

Graziusios Schuberto melodijos

su

TINO ROSSI

pasaulyje garsiu dainininku.

Puikios scenos, muzika ir meilė, juokai ir ašaros.

Marcel Pagnol produkcija

PRASIDEDA pirmadienį, spalio 5 dieną ir tęsis iki šeštadienio
spalio 10 d. 6.30 val. iki 8.30 val. vak.
Šeštadieniais nuo 2 val. p.p.

PUIKŲS PRIEDAI
VISUS MALONIAI KVICIAME

Elzas Baskoileit mirtis

(Atkelta iš 5 psl.)

pilkose rūbuose. Buhalteris grįžo į savo būdelę, o aš, aš jau nebe-žiūrėjau, ar jie tikrai viską pakrovė, kas buvo mano sąrašas su-žymėta. Aš mačiau apšviestą rūso langą keturkampį, mačiau Elzą Baskoileit šokant, liesą ir išblykusią, ryškiai žaliai apsiren-gusia, ir tą rytą aš važiuoju kitais keliais, negu man buvo nuro-dyta.

Iš žibintų, po kuriais mes žaisdavome, stovėjo tik vienas, ir tas pats buvo be galvos. Dauguma namų buvo sudaužyti, ir mano sunkvežimis atsimušinėjo į dideles duobes. Tik vienas vaikas buvo toje gatvėje, kur anksčiau jų knibždėte knibždėjo: išblykęs, tamsiaplaukis berniukas, kuris pavargęs kiurksojo ant mūro lie-kanos ir balsgane smėlyje paisė kažką. Jis žvilgtelėjo, kai aš pravažiavau, ir vėl tuojau nuleido galvą. Aš sustojau ties Bas-koileit namu ir išlipau. Jo mažos vitrinės buvo apdulkėjusios, kar-tono piramidės sukritusios ir žalsvas popierius buvo pajudęs nuo nešvarumo. Aš žvilgtelėjau į sulopytą namo sieną ir atidariau nedrąsiai duris į krautuvę: iš lėto leidausi žemyn: stipriai kve-pėjo sudrėkę sriubos milteliai, kurie, sulipę gabalais, gulėjo prie durų kartoninėje dėžėje, ir tada aš pamaniau Baskoileit nugarą, žilus plaukus iš po kepurės ir jutau kaip sunku jam buvo iš dideles statinės įpilti actą į butelį. Matėsi, kad jam nepasisekė gerai su-tvarkyti kimštuvą, rūgštusis skystis tekėjo jam per pirštus ir apacioje ant grindų pasidarė dėmė, išpuvusi, rūgščiai trenkianti vieta medyje, kuris gurgždėjo po jo kojomis. Prie stalo stovėjo liesa moteris rausvu paltu, abejingai žiūrėdama į jį. Galų gale, jis pripylė butelį, užkimo jį ir aš dar kartą pasakiau tai, ką ir prie durų, pasakiau tyliai "Labą rytą", bet nė vienas neatsakė. Baskoi-leit padėjo butelį ant stalo, jo veidas buvo pabalęs ir nenuskus-tas; jis pasižiūrėjo į moterį ir pasakė: "Mano duklė numirė. Elza".

"Žinau" — atsakė moteris užkimusi balsu, — "žinau jau penki metai. — Man dar reikia valymo miltelių".

"Mano duklė numirė", pasakė Baskoileit. Jis žiūrėjo į moterį, lyg tai būtų kažkas naujo, žiūrėjo į ją bejėgiškai, bet moteris pa-sakė: "Palaidų kilogramą". Baskoileit ištraukė pajudėjusią statinę iš po stalo, ir, pabėdęs su sementu, supylė drebančiom rankom gelsvus gabalus į pilko popieriaus maišelį.

"Mano duklė numirė" — pasakė jis. Moteris tylėjo, o aš žiūri-nėjau aplinkui, ir nieko kito nemaniau, kaip apdulkėjusias mako-ronų dėžutes, acto statinę, iš kurios krano dar truputį lašėjo, ir valymui miltelius, ir emaliuotą iškabą, ant kurios besisypsas, švie-siaplaukis berniukas valgė šokoladą, kurio jau daug metų nebuvo galima gauti.

Moteris išdėjo butelį į tinklą, greta miltelių, numetė keletą varinių ant stalo ir, kai apsisukusi žengė pro mane, bakstelėjo lengvai pirštu į kaktą, man nusišypsodama.

Aš galvoju apie daug ką, galvoju apie tai, kada aš buvau toks mažas, kad mano nosis dar po stalu tesiekė, — dabar gi be vargo žiūrėjau virš stiklinės dėžės su biskvitų fabriko įrašu; joje dabar gulėjo tik apdulkėję maišeliai ir sutrintas popierius; momentui atrodė man, kad aš susitraukiu — sumažėju, mano nosis aiškiai buvo žemiau purvinos stalo lentos ir jutau delne kelis centus saldiniams, mačiau Elzą Baskoileit šokant, girdėjau žmones kie-me šaukiant "pasileidėle" ir "kiaulystė", kol Baskoileit balsas mane pažadino.

"Mano duklė mirė" — pasakė jis. Jis kabėjo automatiškai, be-veik be jausmo; stovėjo dabar prie lango ir žiūrėjo į gatvę.

"Taip", — pasakiau.

"Ji numirė", — ištare jis.

"Taip".

Jis man atsuko nugarą, laikydamas rankas kišenėse savo pil-kojo dėmėto rūbo. "Vynuogės jį mieliai valgė, mėlynasias, bet da-bar jį mirusi". Jis nekalbėjo: "Ko Tamsta nori?" arba "Kuo galiu patarnauti?", jis stovėjo šalia varvančios acto statinės prie lango ir sakė "Mano duklė numirė" arba "Ji yra mirusi", nežiūrėdamas į mane.

Man atrodė, kad aš taip stoviu nepaprastai ilgai, pasimetęs ir užmirštas, o laikas pro mane tekėjo. Aš atsispaikėjau tiksliai, kai į krautuvę vėl įėjo moteris. Ji buvo maža ir apvaloka, laikė ant pilvo pirkiniams sukruti maišą, ir Baskoileit pasisuko į ją. "Mano duklė numirė" — pasakė jis. "Taigi" — atsakė moteris, pradėjo staiga verkkti ir ištare: "Valymui miltelių, palaido prašau, kilogramą". Ir Baskoileit nuėjo už stalo, sementu knibinėjo statinėje. Moteris dar verkė, kai aš išėjau.

Išbalės ir tamsiaplaukis berniukas, kuris kiurksojo ant mūro liekanos, stovėjo dabar ant mano sunkvežimio laipto, žiūrėjo aty-džiai į vairą ir per atvertą langelį kilnojo tai kairę, tai dešinę rodyklę. Berniukas išsigandęs, kai aš staiga atsistoju už jo, bet aš jį sugriebiau, pažiūrėjau į jo baltą, išsigandusį veidą, pačiupau obuolį iš dėžės sunkvežimyje ir padaviau jam. Jis žiūrėjo į mane nustebęs, kai aš jį paleidau, taip nustebęs, kad aš išsigandau ir išėjau jam dar vieną obuolį, ir dar vieną, ir kišau juos į kišenes, kišau po palaidinukę, daug obuolių, kol išėjau ir nuvažiuoju.

Iš vokiečių kalbos išvertė H. N.

Nūdieniai paradoksai

Sių dienų pasaulinė politika — tikra keistenybių mozaika. Vieni politikai kalba vienaip, ki-ti kitaip, o tretieji — dar ir tre-čią kalbėjimo būdą sugalvoja...

Socializmo vadų šnekos Anglijos darbiečiai parlamente jau ne kartą puolė JAV už "per-griežtą" laikymąsi prieš raudo-nuosius. Raudonuosius kinas glostančių tonu neseniai prakal-bėjo ir Britų darbo partijos va-das Clement Atlee, kuris pa-norėjo išaiškinti, kodėl komunisti-nė Kinija privalėtų būti priimta į JT. Esą, Mao valdomos Kinijos priėmimas į JT nereikštų jokios privilegijos Kinijai, bet tik paties fakto pripažinimą. "Juk yra faktas, kad šiuo metu Kinija yra valdoma ne Čiangkai-še, bet dabartinės vyriausybės" — pabrėžė spaudos repor-teriams buvęs premjeras.

Deja, reporteriai netaip greitai patikėję išvedžiojimams, pasta-tė jam dar vieną klausimą: "O kaip Tamsta manytumėtė, Fran-co Ispanija ar nėra taigi fak-tas?" Atlee sutikęs, kad taip, tačiau jis "asmeniškai apgaile-s-tautų", jeigu Ispanija būtų pri-imta į JT... Taigi, raudonieji visvien arčiau širdies...

Rugsėjo 14 d. prabilo į pasau-lį ir dar vienas savo laiku bu-vęs Belgijos premjeras, Paul Henri Spaak. Kalbėdamas iš Su-Suvenytųjų Europos Valstybių "būdavojo būstinės" Stras-bourge, Prancūzijoje, pabrėžė, jog reikalinga paskubėti ir kaip greičiau sujungti Vakarų Euro-pą. Žinoma, šitokio reikalingu-mo joks vakarietiškas demokratas neturėtų užginčyti, bet Spaakas reikalauja siekti taikos ir su So-vietais, bazuojant taikos prin-cipus vienos "bendros šeimos" sugyvenimo pavyzdžiu... Žiūrė-

Sių dienų pasaulinė politika — tikra keistenybių mozaika. Vieni politikai kalba vienaip, ki-ti kitaip, o tretieji — dar ir tre-čią kalbėjimo būdą sugalvoja...

WELLAND, Ont.

Tėviškos Žiburijų Ponui Redaktoriui, Tamstos redaguojamame sa-vaitraštyje š.m. rugsėjo 17 d., Nr. 37 (194), buvo patalpintas K. Žu-kauskio atviras laiškas, kuriuo jis-mane bauriai užgauna. Todėl prašau Poną Redaktorių leisti ir man atvirai kai ko paklausti p. K. Žukauską.

Tamsta savo atvirame laiške rašai, kad aš, nežinia kokia in-tenzija — dar prie pavardės pri-segi titulus — leidžias gaudus ir tirtinas, kad Tamstos laiške pa-minėta korespondencija Tamstos rašyta. Taip pat ten rašai apie kokį tai, man nežinomą, pagalių kaisiojimą.

Iš savo pusės aš patikslinu p. Žukauską, kad gaudais, pletkais bei žinių rinkimu apie kitus as-menis nežsiemiau, neužsiimu ir neužsiimsiu, nes tam neturiu nei laiko nei noro. Tą palieku tam, kas tai mėgsta.

Tiesa, apie minėtą korespo-denciją, kaip neatitinkančią tie-sai, nes solidarumo mokesčio nerinkimo priežastis priklauso ne apyl. valdybai, KLB Welland-ne apyl. valdybos posėdy buvo kalbėta ir spėliota, kas ją galėjo parašyti ar inspiruoti. Nuomo-nės pareiškimas uždarame posė-dy nėra gandas ar pletka. O tu-rėti tokią nuomonę, yra pagrindo, nes Tamsta, panašias kores-pondencijas mėgstaa, nors ta-me pat atvirame laiške rašote, kad iš viso jokios korespondencijos niekada nesi rašęs.

Juokingai greitai pamirštą. Pasivartykit keletos metų "Nau-jienas" ir "Nepr. Lietuvą", ten rasite ne vieną ir ne dvi, bet daug savo korespondencijų, pa-liečiančių LOK bei pavienius Port Colborne ir Wellande gyve-nančius lietuvius.

Panašiais laiškais ir korespo-dencijomis tikrai daug pasiekia-ma. Ir buvusi veikli Wellando apylinkė dėl valdybos nesudary-mo jau stovėjo ant likvidacijos slenksčio, nes daugelis prašomų kandidatų ir valdybą atsisakė, nenorėdami būti šmeižiami per spaudą.

Atrodo, kad kilusiems nesu-sipratimams išaiškinti reikėtų su-rasti kitus kelius, o nenaudoti spaudos, ją paliekant savo pa-sirčiai. K. Stankevičius.

SVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!!
Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:
138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patirtimas

kime, marksistui Spaakui dar vis vaidenasi, kad su bolševikais galima sugyventi, tarytum vie-noj gražioj šeimoj...

Savo kalbos proga Spaakas Suvenytųjų Europos Valstybių Tarybai ir įteikęs naują, platų "taikos planą". Taryba pradėjo posėdžiui rugsėjo 15 d. Mini-mas Spaako "taikos planas" nu-mato ir rekomenduoja kuogrei-tesnį ir ypatingai platų pasita-rimą Rytų su Vakarais. Spaako teigimu, abi šalys turėtų atvykti į konferenciją "geros valios" ly-dimos, neturėdamos mintyse jo-kių užkulisų, kaip vienai pusei nugalėti kitą... Ir dar kartą klausykime: Spaakui norisi ti-kėti ir bolševikų "gera valia"...

Ta proga Spaakas pabrėžęs, jog tokiuose Rytų su Vakarais pasitarimuose vakariečiai turėtų nenusileisti dėl Suvenytųjų Euro-pos Valstybių įkūrimo. Girdi, jeigu Sovietai tam priešintųsi, reikėtų jiems išaiškinti, jog to-kią suvienytą Europą, įjungiant į ją ir Vokietiją, netik nebūtų pavojaus Sovietų Sąjungos sau-gumui, bet — priešingai — So-vietų saugumą garantuotų...

Pagrindiniai Spaako siūlymai: 1. Sovietų Rusiją turėtų būti pa-kiesta itin artimaj bendrauti su tokią Sujungta Europa ir bend-rauti, galbūt, daug daugiau, ne-gu dabar bendrauja ir rišasi D. Britanija su Schumano Plano (anglies ir plieno) bei numato-mo bendros Europos armijos partneriais, 2. Sovietų Sąjunga, esą, turėtų būti paprašyta pasi-rašyti taikos sutartį su Suvie-nyta Europa, kartu su Vokietija, vietoj pasirašius sutartį su viena Vokietija.

Idomu, ką Spaakas laiko Su-venytosios Europos šeimos na-riais? Ar tik tuos, kurie šandien laisvi?... Norėtųsi paklausti, o kaip Spaakas galvoja apie tas Europos valstybes, kurios bol-ševikų pavergtos, kenčia vergi-ją, laukia, išaustant laisvės ryto ir taigai norėtų prisidėti prie Suvenytųjų Europos? Ar tas val-sybes Spaakas jau nori nurašyti į "nuostolius" ir dėl to nebekelti balso? Ar jam svarbu tik, kad jo gimtoji Belgija išvaduota iš nacių okupacijos?...

"Žmonių teisių" ženklelis... Prieš kurį laiką Toronto dien-raštis "The Globe and Mail" bu-vo atsispausdinęs ženklelio pa-vyzdį, kuris būsiąs JT išleistas artėjančiais "Žmonių teisių die-nai", gruodžio 10 d.

Po keletos dienų tame pačiame

estų kalbomis. Tačiau šiais me-tais oficialiai prasidėjo pamaldos dar trim naujom kalbom: lietu-vių, švedų ir vengrų.

Be sakyto žinutės apie oficia-liai registuotas pamaldas, dar ži-nome, kad pamaldos lietuviams evangelikams faktiškai prasidė-jo dar prieš jų oficialų registra-vimą.

Katalikai ir liuteronys į mokyklas važiuoja kartu Tokiu užvardinimu savitraš-tis "The Lutheran" rugsėjo 9 d. paskelbė žinutę apie katalikų ir liuteronių parapijinių mokyklų mokinių kelionę.

Būtent, Elyra vietovė, šalia Cleveland, Ohio, yra parapij-nės katalikų ir liuteronių mo-kyklos. Jas lanko mokiniai iš apylinkių vietovių, jų tarpe iš East Carlisle. Bet šios vietovės savivaldybės švietimo įstaiga leidžia jos mokykliniais autobu-sais važiuoti tik viešųjų mokyklų mokiniams. Tuo remiantis di-desnioji katalikų Sv. Marijos pa-rapija įsigijo nuosavą mokyklinį autobusą, kuriuo kartu važiuoti pasikvietė mažesnius liutero-nių Sv. Jono parapijos moki-nius. Sakytų katalikų ir liutero-nių parapijų kunigams susita-rus, jų mokiniai ir parapijines mokyklas važiuoja kartu.

Kas daugiausia uždirba? Pagal pajamų mokesčių pa-reiškimus apskaičiuota, kad pe-rčiausias metais iš laisvų profesijų žmonių daugiausia uždirbo ad-vokatai, kurių pajamų vidurkis siekė \$10.214 per metus. Toliau seka gydytojai su \$9.975 vidur-kiu ir netoli nuo jų atsilieka inžinieriai bei architektai su \$9.628 vidurkiu. Tuo tarpu visų mokesčių mokesčių pajamų vi-durkis buvo \$3.149.

Iš kitų neblogai uždirbančių minėtini: dantų gydytojai su \$6.244 vidurkiu, kuriuos betgi prašoka viešieji saskaitininkai — buhalteriai — \$8.171. Osteopatų bei chiropraktorių uždarbio vi-durkis buvo \$4.700. O mažiausiai uždirbo žemės ūkio darbininkai, kurių uždarbio vidurkis tebuvo vos \$1.607, žinoma, skaitant vien jų gaunamus pinigus. Ūkininkų pajamų vidurkis — \$3.748. Iš miestų gyventojų mažiausiai už-dirbo slaugės — vidurkis \$1.817.

DŽIAUKIS

Player's

"MILD"

Svečiausiomis, geriausio skonio CIGARETĖS

NAVY CUT CIGARETTES "MILD"

NORRINGTON REAL ESTATE
1177 BLOOR ST. W., TORONTO, Tel. LL. 3102
(netoli Dufferin)

Parduodamos nekilnojamos nuosavybės visuose Toronto miesto ir priemiesių rajonuose.

\$9.000 įmokėti — College — Dovercourt — 12 kamb., gražus mūrinis namas arti naujos liet. bažnyčios, vertas dėmesio.

\$8.000 įmokėti — St. Clair — Oakwood — 10 kamb. plytinis namas, garažas, gražus rojnas, arti krautuvės, susisiekimas.

\$7.000 įmokėti — High — Park — 9 kamb. gerų plytų namas, dvigubas garažas, geras nuomavimo rajonas.

\$4.000 įmokėti — Dovercourt — Dupont — 7 kamb. gerų plytų namas, ne-brangus; džiaugsis, kas spės nupirkti.

\$3.500 įmokėti — Dundas — Ossington — 8 kamb. namas, alyvos šildymas, garažas, lengvos išimokėjimo sąlygos.

Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys

Ap. Sakevičius-Sakus

Daugelis namų, krautuvų, benzino stočių ir kt. turime nuotruokus, todėl prašome užteiti; prieš tai paskambinkit tel. LL. 3102.

TABAKO ŪKIAI PARDAVIMUI

Geriausia proga dabar išsirinkti ūkį. Galima apžiū-rėti laukus, podirvį ir tabako derlių. Didelis pasi-rinkimas ūkių, pradedant nuo \$3.000 įmokėjimo. Kreipdamiesi malonekit pažymėti įmokėjimo sumą.

CHARLES POCIUS REAL ESTATE

Tillsonburg, Ont. Tel. 829J

DĖMESIO!

VALGYKLOJE "BALTIC"
870 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos. Sav. V. ir J. Ivanauskas.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŠERKŠNYS ANTANAS
Teiso įvairių rūšių laikrodžius. Darbas garantuojamas 1 metus. Taip pat teiso auksinius žiedus ir kitus auksu išdirbinius.
256 CRAWFORD ST. TORONTO (Dundas St. W. kampas)

PRANEŠIMAS

Turint neaiškumų dėl įvairių draudimo rūšių pirmiausia išsiaiškinkite, ką geriausio galite gauti už tą pačią kainą. Pasiteiraukite prieš pradėdami ką nors veikti. Informa-cijas suteiksiu nemokamai be jokio įsipareigojimo. Prašom skambinti į mano įstaigą darbo valandomis. Men nesant palikti savo adresą

AL DUDA OR. 1517

GALAS KOSULIUI!

Išbandykite tuojau DIANA DROPS, europiškus vaistus, kuriuos jau daug metų vartoja kiekvienas europietis. Dabar šie vaistai yra pardavinėjami taip pat Jums arti-miausiose vaistinėse Kanadoje.

Pora DIANA lašelių su cukrumi ir truputį karšto vandens, geriant, keturis kartus į dieną, tuojau gali iš-gydyti kietą kosulį, kurį Jūs gavote nuo persisaldymo. Šie vaistai pagelbsti taip pat nuo nosies katara, skau-dančios gerklės, krūtinės persisaldymo, astmos, bron-chito, ausų ir dantų skausmų, o taip pat tinka garga-liavimui ir kitokiems naudojimui.

Jūs galite įsitikinti, kad europiškus DIANA DROPS galite rasti beveik kiekvienose namuose Kanadoje. Šie vaistai jums padės įgyti tiems, lygiai vasarą. Nėra Kanadoje geresnių vaistų, kaip DIANA.

Kaina \$1.50 butelis.

GERIAUSIOS ANGLYS — YRA PIGESNĖS!

VYT. AUSROTAS
priima Jūsų užsągyms
kasdien nuo 10 val. ryto iki
10 val. vakaro.
206 GILMOUR AVE., TORONTO Telefonas: LY. 0305

Lietuviškai kalbąs kailininkas
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai. Kailinių taisydas ir persiuvimas. Duodama lengvama išimokėjimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš ateidami skambinkite: EM 4-6509

TAUPLYK \$\$\$

Pirkdamas pas PHILLIPS pažius puikiausius minkštus baldus tikrai suteupys. PHILLIPS CHESTERFIELD MFG. parduoda tiesiai klientams. Pirkdamas tiesiai iš mūsų fabriko suteupys 50% kainos, nemokėdamas nei cento baldų patikrinin-koms. Mūsų ilgametė praktika — miegamųjų sofų srityje. Mes patarnaujame visiems visą 24 valandas.

PHILLIPS CHESTERFIELD MFG.
953 DUNDAS ST. W., TORONTO
(netoli lietuvių bažnyčios)
Telef. EM. 3-1611
Kalbame slavų kalbomis.

PHILLIPS CHESTERFIELD MFG.
953 DUNDAS ST. W., TORONTO
(netoli lietuvių bažnyčios)
Telef. EM. 3-1611
Kalbame slavų kalbomis.

SAUGU—PATIKIMA—SAŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta — patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujimuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$22.500 pilna kaina. High Park. Reitos vertės 11 k. namas, 2 virtuvės, 2 vonios, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai, puikus mūras, atskiras, labai brangiai įrengta žaidimų salė rūsyje su baru.**\$4.500 įmokėti.** Ossington — College. 11 k., mūrinis, atskiras, 3 virtuvės, vandens šildymas, 2 garažai, viena skola balansui.**\$3.000 įmokėti.** Dundas — Euclid. 10 k. mūrinis namas, 3 virtuvės, vandens-alyvos šildymas, mūrinis garažas, viena skola balansui.**\$2.000 įmokėti.** Dundas — Claremont. 7 k., atskiras, mūrinis, vandens šildymas, geras rūsys.**\$4.000 įmokėti.** St. Clair — Oakwood. 7 k., atskiras, mūrinis, vandens šildymas, geras rūsys.**\$14.500 pilna kaina.** High Park — Bloor. 11 k. mūrinis duplexas; vandens šildymas, 2 vonios ir 2 virtuvės, 2 garažai.**\$19.000 pilna kaina.** High Park — Roncesvalles. 11 k., 3 virtuvės, 2 vonios, mūrinis, atskiras, 2 garažai, šoninis įvažiavimas, gerai mūro.**\$2.500 įmokėti, \$9.700.** Gladstone — Bloor. Atskiras, per 2 augstus 7 k. namas.**\$3.000 įmokėti.** Dundas — Dovercourt. 9 k., mūrinis, atskiras, vandens-alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, dvigubas garažas mūrinis, viena skola balansui.**\$13.700 pilna kaina.** High Park — Mountview, prie Bloor; 7 kamb., kvadratinis planas, mūrinis, garažas, vandens šildymas.**\$16.000 pilna kaina.** High Park — Glenlake. 7 k. per 2 augstus, mūrinis, alyvos šildymas, atskiras, labai moderniai alyva dekoruotas. 2 modern. virtuvės, garažas, gražūs sodas.

Turime pasiūlymų įvairių žemųjų, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų. Parūpiname paskolas iš bankų be jokių įmokų 2 metams.

MUSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽUNAS
mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, opodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba
Telefonas įstaigos OL. 8481 — Namų ME. 0667

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUT!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai. Pakraunamos gazo-alyvos baterijos. Sureguliuojami ratai.

561 - 567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.TEL. Junction 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W. (prie Dovercourt) Telef. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.
Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsakyti iš anksto.
Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. 272½ QUEEN ST. W., Toronto

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel. JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausios kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.
Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirs nemažiau kaip už \$50

J. J. Ellis

Stambiausias Toronto Realtorius

383 Roncesvalles Ave. LA. 8000

Mūsų firma su keturiomis kontoromis Toronto ir virš 100 tarnautojų tikrai gali pasiūlyti patį didžiausį namų ar biznį pasisirinkimą.

Šios savaitės pavyzdžiai:

\$36.000 pilna kaina. Didelis, kampinis 3 kraiutinių namas Dundas gatvėje. Didelės pajamos, neugestas įmokėjimas.**Įmokėti \$10-15.000.** Tikrai gera proga nusipirkti gerą, 18 metų senumo, 2 butų namą ir self-service krautuve-grosernę. Savaitinė apyvarta apie \$3.000.**Churchill — Dovercourt,** \$14.000, įmokėti \$3.500-4.000, didelis, šviesus, mod. virtuvė, 9 kamb. namas. Atskiras įvažiavimas. Viet 5 garažams.**Havelock — Bloor,** \$12.600, įmokėti \$3-3.500, naujos pečius, garažas, didelis kiemas. Arti parko. Priedo apy-naujis šaldytuvas ir virt. krosnis.

Visus Jūsų nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir iškeičimo rūpesčius patikėkite kreipdamiesi į

Vytautas LUNYS

asmeniškai ar telef. LA. 8000
Buto tel. LY 2048.

.. ŠYPSĖNOS ..

Paaikšino

— Ar šis tramvajus sustoja ties Gori gatve?
— Taip. Tamsta sek mane. Aš turiu išlipti vienu sustojimu toliau.

Dvejopa baimė

— Tėveli, ką reiškia išdavikas politinė prasme?
— Tai toks žmogus, kuris iš mūsų partijos pereina į kitą partiją.— O kaip vadinamas toks žmogus, kuris iš kitos partijos pereina į mūsų?
— Na, žinoma, atsivertėliu.

Tikrai taupi

Neseniai vedęs vyras giria savo žmoną:
— O taupumas jos! Jūs neįsivaizdinat. Kai pakeičiamė aukso žuvelių vandenį, mes dvi dienas iš eilės valgėme žuvų sriubą.

Pas mus tik tokios

Iš kažkurių Sovietų Rusijos pasviečių kiles, raudonosios armijos karininkas, karo metu atsidūręs Čekoslovakijoje, pamatė nematytą jam gyvį, ežį.
— O čia kas? — klausia jis čeką.— Tai blusa, — atsakė klastingas čekas.
— Oho, kokia didelė! Pas mus tokių nėra. Pas mus tik tokios, — aiškino karininkas rodydamas savo nykščio galą...

Nežemiškas

— Tai sakai, mokytojas pasakė, kad tu dainuoji dieviškai.
— Taip, jis sakė, kad aš dainuoju nežemiškai...

Iš kur žinotų

Prahoje užsienietis žurnalistas užkalbina darbininką:
— Ar tamsta patenkintas dabartiniu gyvenimu?
— Aš tikrai laimingas dabar. Turiu didelį butą su atskira vonia, kambariai erdvūs, švarūs ir šilti, namu ruošu mes atliekame su elektriniais aparatais, turiu radiją.— Turi tamsta ir radiją?
— Žinoma, kad turiu! Iš kur aš kitaip žinočiau, kad esu laimingas, kad turiu didelį butą su vonia, kad mano bute šilta, kad mes naudojames elektrinio aparato?Vienas skotas plaukia pirmą kartą per Atlantą.
— Ką Tamsta galėtumėt patarti, kad jūros liga nesirgčiau? — klausia jis kapitoną.
— Skotams aš paprastai patariu įsikąsti šilingą...

Kodėl

Mergaitė su motina stebi išėinančius iš bažnyčios vestuvinius.

— Mamyt, kodėl nuotaka dėvi baltą suknelę?

— Šsš, mažyte, dėl to, kad baltas reiškia džiaugsmą ir nekaltybę.

— O! O kodėl vyras apsirengęs juodai?

— Šsš..., mažyte...

— Morkas valgyti labai sveika akims.

— O iš kur tu žinai?
— Na, ar matei kur triušį su akiniais?

KANADOS GELEŽINKELIAI

(C.Sc.) — Geležinkeliai daugiau prisidėjo prie kasto suartinimo ir civilizuotos tautos kūrimo negu koks nors kitas fizinis faktorius. Kada jie buvo statomi, atrodė, kad geležinkelių yra per daug Kanadoi su savo ribotą gyventojų skaičiumi. Be abejo tuo laiku taip ir buvo. Bet per paskutinį karą jie įrodė, kad yra vienas iš didžiausių kasto turtų ir net šios kadais per daug išsiplėtusios linijos buvo perkrautos žmonių ir prekių transportais.

Kanada turi dvi transkontinentales geležinkelių sistemas, t.y. The Canadian National Railways ir The Canadian Pacific Railway Company. Canadian National priklauso valstybei, Canadian Pacific yra privati kompanija. Abi šios kompanijos turi išplėtusios telegrafo sistemas, ekspreso ir prekių gabenimo aptarnavimą, viešbučius ir laivus. Be šių yra dar mažų kompanijų, kurios aptarnauja įvairius rajonus.

Kanados geležinkelių bėgių ilgumas 42.979 mylių, stovi trečioje vietose pasaulyje — po Sovietų Sąjungos ir Jungt Amerikos Valstybių. Geležinkelių bėgiai stotyse ir šalutiniuose linijose per 1950 metus pailgėjo 10.541 mylia.

Susisiekimo judėjimas, t.y. keleivių ir prekių, buvo 1951 m. dvigubai didesnis negu prieš karą; prekių judėjimas buvo trigubai didesnis negu 1933 metais. Vidutinė moderniški Kanados garvežių traukinio jėga yra trečdaliu augstesnė už tuos, kurie buvo naudojami 1920 metais ir prekių vagonų talpa padidėjo beveik trečdaliu. Prekių traukinių greitis padidėjo 60% nuo 1917 metų.

Kanados geležinkeliai 1950 m. pervežė 31 mil. keleivių ir 164 mil. tonų prekių.

Šios dvi geležinkelių bendrovės duoda maždaug 200.000 asmenų darbo ir išmoka kasmet 525 mil. dol. algų.

Canadian National Railways — CNR
The Canadian National Railways priklauso Kanados valdžiai.

CNR susikūrė 1919 metais, pasiėmusi vadovauti Canadian Northern, Canadian Government Railways, Intercolonial, the National Transcontinental ir kitiems geležinkeliams, kurie dėl finansinių sunkumų tapo vyriausybės nuosavybe. 1920 metais prisidėjo dar the Grand Trunk Pacific geležinkelis, kuris 1923 metais susijungė su CNR.

CNR turi 33.000 mylių geležinkelių bėgių. Montrealio stotyse turima 455 mylių bėgių, Toronto 405 ir Winnipeg 255 mylių. Kanadoje yra per 5.000 CNR stočių.

CNR žinioje yra daug didelių ir garsių viešbučių Kanadoje. Jų tarpe Chateau Laurier Otavoj, The Nova Scotian Halifaxe, The Fort Garry Winnipege, The Bessborough Saskatoone, The Masdonald Edmontone ir Jasper Park Lodge Jasperje, Alberta.

CNR žinioje yra laivynas iš dešimties laivų, kuris veikia tarp Kanados ir West Indies. Penki iš šių laivų gabena žmones ir prekes. Du kiti laivai per išitus me-

tus plaukioja Pacific tarp Vancouverio ir kitų Britų Kolumbijos uostų ir vasaros metu plaukia Aliaskon. Kompanijos žinioje irgi yra Newfoundlando pakraščio aptarnavimas garlaiviu.

CNR turi visame krašte veikiančių telegrafo ir ekspreso aptarnavimą. CNR pajamos siekia per metus daugiau kaip 500 mil. dolerių.

Canadian Pacific Railway Company — CPR

Kanados provincijų konfederacija buvo įvykdyta tik su sąlyga, kad vyriausybė pastatys transkontinentinį geležinkelį. 1870 m. Sir John A. Macdonald pageidavo, kad geležinkelio statyba būtų pagreitinata, ne tik dėl konfederacijos, bet ir dėl to, kad JAV negalėtų pagrobti vakarienių teritorijų. Sir John pasiūlė, kad šį reikalą atliktų privati iniciatyva.

The Canadian Pacific Railway Company buvo sudaryta 1881 m. vasario 16 d. ir darbas prasidėjo 1881 m. gegužės 2 d. Vyriausybė davė 10 metų laiko sutartį išpildyti, bet geležinkelis buvo pastatytas per keturis su puse metų. Transkontinentinis geležinkelio veikimas prasidėjo 1886 m. birželio 28 d.

CPR turi 17.000 mylių bėgių Kanadoje. Winnipegio stotyje turima 280 mylių bėgių, tai yra didžiausias mylių skaičius vienoje stotyje pasaulyje. Montrealio mylių skaičius yra 407, bet keletojų stočių ir 50 mylių Angus Shops dirbtuvės.

Ilgiausias tunelis Canadian Pacific geležinkelyje, vienas iš ilgiausių pasaulyje, yra Canaught Tunnel, Mount Macdonald kalne, kanadiškame Rockies kalnyne. Jis yra truputį daugiau kaip penkių mylių ilgumo.

CPR nuo jos įsikūrimo kasdien mokojo beveik 16.300 dol. mokesčių. Bendra suma 1951 metų gale sudarė 412.000.000 dol. Ši suma apėmė geležinkelio nuosavybių ir kitus mokesčius, kaip viešbučių, ekspreso, žemės bei susisiekimo. Ši kompanija yra didžiausia transporto kompanija pasaulyje.

Turima maždaug 3.000 CPR stočių Kanadoje ir maždaug 200 įstaigų užsienyje. Atstovų turima 28 Amerikos miestuose, Havajuose, Aliaskoje ir Australijoje, N. Zelandijoje, Fijio salose, Vakarų Indijoje ir be to, turima dar įstaigų D. Britanijoje, Airijoje ir Europos kontinente.

Kaip CNR taip ir CPR turi savo žinioje didelių viešbučių, kurių tarpe yra ir Royal York Toronto, Chateau Frontenac Quebec mieste, Royal Alexandra Winnipege, Saskatchewan Regi-

noje, Palliser Calgaryje, Banff Springs Banfe ir the Empress Viktorijoje, B.C. CNR ir CPR bendrai tvarko Hotel Vancouver Vancouverijoje, B.C.

CPR turi dar dešimtis laivų transatlantinėje tarnyboje tarp Kanados ir Šveicarijos Karalystės. Šiame laivynas yra trys keleiviniai laivai, du prekiniai, keturi nauji greitieji prekiniai ir vieškieji laivas Huascaren, kuris perkrikštytas į Beaverbrae ir gabena imigrantus iš Europos Kanadon. Vasaros metu šie laivai atvyksta į Quebec ir Montrealio uostus, žiemos metu į Saint John, N.B.

CPR turi savo žinioje taipogi valstybinę ekspreso ir telegrafo tarnybą ir the Canadian Pacific Airlines. Pajamų būna per 425 mil. dol. per metus.

Korektūros klaidų pataisymas

Pereitame "T2" Nr. A. Rinkimo straipsnyje apie kun. dr. J. Gutausko veikalą "Vaiko Dievas ir religija" išbrovė keletas korektūros klaidų, kurias atspausdinant atitaisome: atsp. 1 sk. 16 eil. išversta, turi būti — išvirsta; 1 sk. 49 eil. vienai — Vienos; 2 sk. 12 eil. nagrinėjamos — nagrinėjimas; 3 sk. 3 eil. kelti — kilti; 3 sk. 4 eil. pakelti — pakilti; 3 sk. 13 eil. kokiais — kokio; 3 sk. 41 eil. chorui — choru.

— Roma — Vienne užant-spauduotame vagono su čekų kristalo indais Italijos pasienio stotyje buvo atrastas pasislėpęs vyras. Šis Čekoslovakijos bėglys vagono išbuvo 10 dienų ir pirmoji žodžiai buvo: "Vandens, vandens".

MES TURIME VISKĄ, KAS VERTINGA IR GERA

BOEHNKE'S MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. — TORONTO, ONT.
Telefonas EM. 4-8080

Mes turime europiečių skonius: Krokvus, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. Didelis mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinkimas. Speciali kaita dešra kasdien. Importuoti europietiški delikatesai, oland. sūdytos silkės buteliuose, magi ir rolpopsai, Ementhaler ir šveicariškas sūris, aviečių sunka, marzipanai, romo pupos ir tt.

Mes dirbame 24 valandas THE VICTORY FLORIST

Mūsų krantuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.
Tel. RL 5804576 QUEEN ST. W.
t. 3-1618

Dr. RICHARDS ŠULTMANIS

GIMDYMO PAGALBA
PRIIMA IR LANKO LIGONIUS NAMUOSE
RAXLEN KLINIKA. TORONTO
500 PARLIAMENT STREETPirmadienis nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val.
Antradienis nuo 1-4 p.p.
Trečiadienis nuo 9-12 ir 1-4 val. p.p.
Ketvirtadienis nuo 9-12 val.
Penktadienis nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val. vak.
Šeštadienis nuo 9-2 val. p.p.
Telefonai: klinika PR. 4467, namų MI. 8880.

Dėmesio!

Statu naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuojų senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokių panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123
ANT. JUOZAPAITIS

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-5 val. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. N. Novošickis

LIETUVIS DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
Telefonas MI. 2003
Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 v.v. ir pagal susitarimą.

Dr. A. Ratinow

L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas: širdies, astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas
YARNEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696
Namų OL. 4778
RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHEIN

B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. p.p.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervimą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

DANIEL D. STOKAL

B.A.
TEISININKAS, ADVOKATAS, NOTARAS
Kalba slavų kalbomis
Room 204, 221 Victoria St.
Office EM. 6-1753. Res. tel. LY 579788 SPENCER AVE.
Toronto
Telefonas ME. 3809

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGE
430 Dundas Str. West
prie Huron gatvės
Toronto
Priėmamos val.: nuo 1-4 ir 5-8 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.
EM. 6-5798

Dr. JOHN REKAI

Chirurgas ir akušeris
Dr. PAUL REKAI
Vidaus ligų specialistas, buv. Budapešto bendrosios ligoninės vyv. gydytojas.
219 St. Clair Ave. W. Toronto, Ont.
Susitarti telefonu RA. 0237
Kalbama lenkiškai ir rusiškai

Dr. MICHAEL BALKANY

MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
Gimdyimo pagalba
202 St. Clair Ave., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
RA. 9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tackett

Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas M. STEFANUK

(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

ELEKTRIKAS J. VAITKUS

Instaliuoja namus, daro elektros srovės pakeitimus senuose namuose, prijungia elektr. vandens šildytuvus ir elektr. krosnis, bei kitus elektros instaliacijos darbus.
88 SPENCER AVE.
Toronto
Telefonas ME. 3809

DEMESIO!

Lietuvės Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatu: europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų pasirinkimų automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnom instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GYNNY AVE., TORONTO

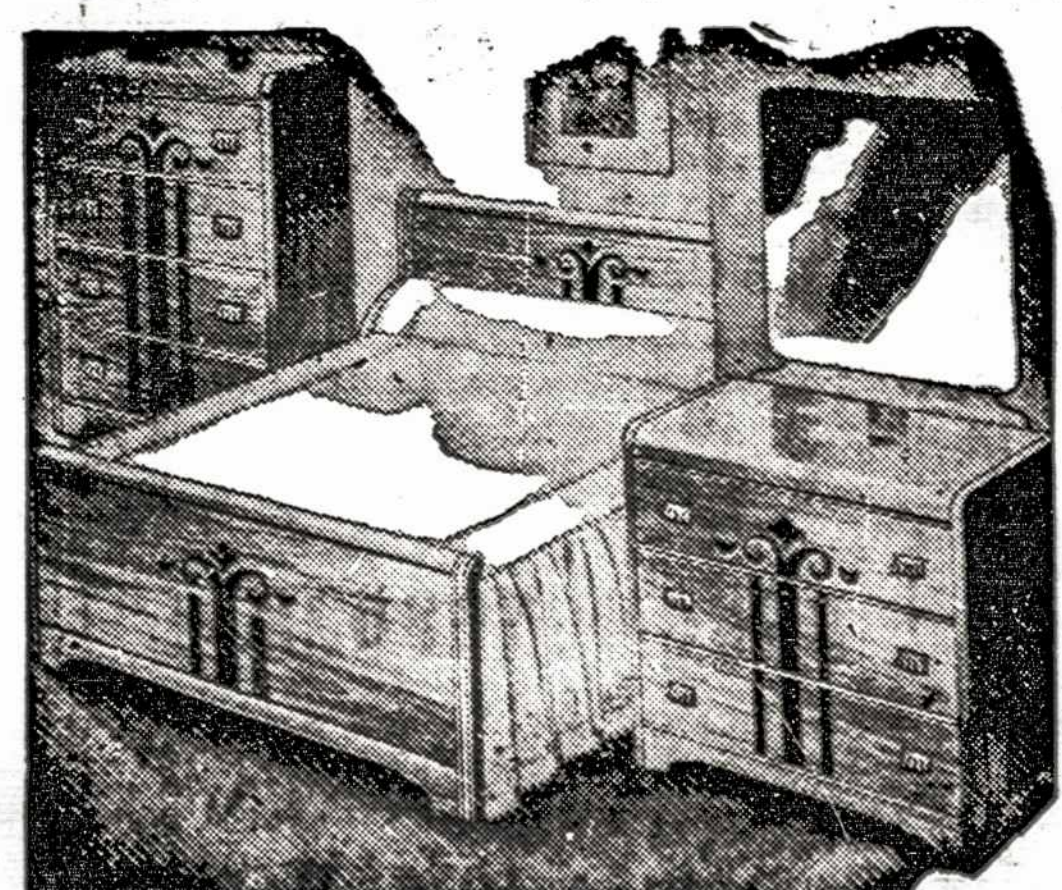
DEMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRASKO naujai atremontuota ir padvigubinta batų krantuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterių ir vyrų batų — normalaus dydžio.
Lietuviams nuolaidė! Prašom įsitikinti
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

STANLEY SHOE STORE

Augštesnės rūšies moterių, vaikų ir vyrų batus, normalaus dydžio ir platus EE-EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

DAŽAI IR SIENOMS PAPIERIS!

Vaškas, šepečiai, terpentinas, Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

TORONTO, Ont.

PLB Kanados Krašto Tarybos.
II-ji sesija
prasidės 1953 m. spalio 10 d., šeštadienį, 11 val. Posėdžiai vyks Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave. Posėdžiai vieši, kas nori gali juose dalyvauti. Svečiai neturi teisės kalbėti. Posėdžiai vyks ir sekmadienį.

Toronto apyl. Salpos Komiteto pranešimas

Prisikėlimo bažnyčioje spalio 11 d. Salpos Fondo Toronto Apl. K-tas rinkis aukas sušelpiti Vasario 16 d. Gimnaziją, todėl prašau Toronto lietuvių visuomenę dosniai paremti savo auką šią vienintelę lietuvišką gimnaziją. Toronto Salpos K-to vardas iš anksto dėkoja visiems būsimiesiems aukotojams ir visiems būsimiesiems talkininkams.

Šia proga pranešu, kad Toronto m. šiuo laiku vykdoma aukų rinkliava atsilankant į namus, sušelpiti Vokietijoje likusius tautiečius (senelius, ligonis pradžios mok. ir kit.) eina į pabėgimą ir jos smulki apyskaita bus paskelbta spaudoje visuomenės žiniui.

Kadangi tokiam dideliame mieste sunku surasti kiekvieno tautiečio namus, ar pakartotinai atsilankius rinkėjams nerandama namie, visus tokius tautiečius (o jų yra daug) prašau atnešti savo auką į Lietuvių Namus, valg. "Tulpė" ar į Beržinsko krautuvę, kur Jūs auką bus priimti ir išduotas kvitas.

V. Vaidotas.
KLB Salp. F. Toronto Apl. K-to Pirm.

Lietuvių šeštadienines mokyklos tėvų susirinkimas įvyks spalio 11 d. 12 val., tuoj po 11 val. pamaldų, kino salėje esančioje College ir Dovercourt gatvių kampe, kur vyks naujosios parapijos pamaldos. Tėvai prašomi būtinai dalyvauti. Susirinkimas bus trumpas.

Tėvų Komitetas.

Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjunga Toronto.

Lietuvių Namuose lapkričio 7 d. įdomiai ir architektų dekoruotoje aplinkoje rengia balių. Įėjimas su pakvietimais.

Liet. teisininkų d-jos

Toronto skyr. susirinkimas įvyks spalio 11 d., sekmadienį, 7 v.v. Lietuvių Namuose. Bus tiesiamos diskusijos apie Pabaltijo valstybių federacijos idėją. Kviečiame visus liet. teisininkus dalyvauti.

Skyr. Valdyba.

SLA 263 kuopos
mėnesinis susirinkimas, dėl įvykstančio KLB-nės Krašto Tarybos suvažiavimo, nukeliamas iš spalio 11 d. į spalio 18 d., 2 val. po pietų, Toronto Lietuvių Namuose.

P. Senkieni šv. Juozapo ligoninėje padaryta vidaus operacija.

Iš Vokietijos pereitą šeštadienį atvyko iš Memmingeno Vytautas ir Morte Vingevičiai ir Antanas Petkauskas (iš Hamburgo). I St. Catherine's nuvyko Adolfas Milleris su šeima iš Austrijos.

Kitą šeštadienį, spalio 17 d.
Visi kviečiami rezervuoti patalynę šiai sezonui KLB Kult. D-jos baliui UNF salėje, 297 College str.

Prisikėlimo par. pamaldos
pradedant spalio 11 d. bus laikomos "College" teatro salėje, kurioje įvyko sklypo pašventinimo pamaldos. College teatro salė randasi College ir Dovercourt gatvių kampe, netoli sklypo, skirto bažnyčiai statyti. Pamaldos bus įprasta tvarka: 9:30 ir 11 val.

Praeitą sekmadienį įvyko BSF mėnesinė rinkliava, per kurią suaukota \$557.41. BSF dabar siekia \$6.264.08.

Moksleivių pamaldos
Praėjusį sekmadienį 10 val. pamaldos Sv. Jono Kr. bažnyčioje buvo taikomos kolonijos moksleiviams. Pamaldos praėjo su pasisekimu. Pilnutėlė bažnyčia buvo moksleivių ir tėvų. Pamaldų metu giedojo mokyklos choras. Pamokslą pasakė kun. dr. J. Gutauskas. Pamokslininkas ragino lietuviškąjį jaunimą į uolų rožančius kalbėjimo pamaldumą. Moksleivių pamaldos vyks kas sekmadienį 10 val.

Sv. Pranciškaus Asyžiečio šventėje Toronto Sv. Jono Kr. parapijos tretininkai gražiai paminėjo didžiojo Trečiojo Ordino įsteigimo ir globėjo šventę. Konferencijos metu buvo išryškinta didžioji Sv. Pranciškaus asmenybė ir jo nuopelnai Katalikų Bažnyčiai. Kongregacijos nariai maldoje nuosirdžiai prisiminė tretininkų ilgametę pirmininkę p. Valaitienę, kuri šiuo metu po operacijos gydoma.

Augstesniųjų lituanistinių kursų reikalai

KLB Toronto Apylinkės Šv. Jono Komiteto rūpinasi tolimosios Augstesniųjų Lituanistinių kursų veikla. Todėl ji maloniai kreipiasi į lietuviškas šeimas, prašydama leisti savo besimokančią jaunimą lankyti šiuos kursus ir toliau tęsti gražiai pradėtą jau iš praėjusių metų gimnazijos kurso lituanistinių dalykų mokymąsi.

Kviečiame ir lietuvišką moksleiviją atlikti savo tautinę pareigą ir pagilinti gimtosios kalbos, lietuvių literatūros, Lietuvos istorijos, krašto pažinimo, muzikos ir lietuviško meno žinias.

Šiais metais numatoma turėti dvi klases. Lankiusieji praėjusiais metais galėtų išeiti lituanistinių dalykų gimnazijos kursą ir gauti kursų baigimo pažymėjimus.

Kursai pradedami spalio 24 d. 9 val. ryto Lietuvių Namuose. I kursas galima užsirašyti "Tulpės" svetainėje ir "Tėviškes Žiburių" patalpose darbo metu.

Visais kursų reikalais galima kreiptis į Toronto apylinkės šv. Jono parapijos sekretorių. Vytautas Sakali — 47 Glenlake Ave., tel. KE. 3791 ir Iz. Matusevičiūtė — 46 Delaware Ave., tel. OL. 5773 kasdien nuo 7-8 val. vak.

Toronto apyl. Sviet. K-ja.

PADEKOS DIENOS SVENTĖS PROGA, SPALIO 10 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ,

Kanados Liet. K. Moterų D-jos Toronto skyrius rengia

Tradicióni Kalakutu Baliu

Balius įvyks ukrainiečių UNF viršutinėje salėje, 297 College St. Pradžia 7 valandą vakaro.

Veiks turtingas bufetas su alučiu.

Visus maloniai kviečime atsilankyti. Įėjimas tik \$1.

RUDENS SEZONO ATIDARYMAS HAMILTONE!

Spalio 10 d., dalyvajant Dramos aktoriui HENRIKUI KACINSKUI iš Niujorko, rengiamas puikusias ir įdomias iki šiol buvusių

Literatūros vakaras,

kuris įvyks Rumunų salėje, 20 Murray Street West.

PROGRAMOJE su savo naujausia kūryba dalyvauja Pr. Kozulis, Vyta. Kastytis, Kralikauskas ir Kl. Prielgauskas. Henr. Kačinskas skaitys B. Brazdionio "vaidilą Valiūną" ir A. Gustaičio fejletoną "Skraidančios lėkštės".

Po neilgos programos — smagus šokiai, grojant Benni Ferri orkestrui.

Pradžia 7 v.v. Veiks įvairūs bufetas.

Visus tautiečius maloniai kviečiame skaitlingai dalyvauti! TFA Kanadoje Hamiltono sk.

Šeštadienį, spalio 10 d., 7.30 v. v. punkt.

EATON AUDITORIJOJE

ČIKAGOS LIETUVIŲ CHORAS "PIRMYN"

vadovaujamas muziko K. Steponavičiaus stato Strauss'o 3 veiksmų operetę

"CUKRINIS KAREIVĖLIS"

Režisierius - dirigentas muz. K. Steponavičius
Pastatyme dalyvauja: 70 choristų, Metropolitan operos sol. A. B. R. Z. Y. S.
Toronto simfoninis orkestras.

Bilietai gaunami p. Beržinsko krautuvėje 1212 Dundas st. W. ir prie įėjimo

K. L. M. B-nė.

Prisikėlimo parapijos žinios

Tėvai Pranciškonai persikėlė į naujas patalpas prie pat nupirkto sklypo statyti bažnyčiai: 32 Rusholme Park Cres., tel. KE. 0621. Namai buvo pirkti tuščiai, tačiau savaitės bėgyje jis buvo pilnai apstatytas ir paruoštas gyventi. Tai kruopštus darbas, kurį prisiėmė bažnyčiai Remti Moterų Būrelis. Ta proga norime pareikšti nuosirdžią padėką visiems Toronto lietuviams, prisidėjusiems savo aukomis ar daiktai prie Prisikėlimo parapijos klebonijos įrengimo. Ypačingą padėką reikiame PBRM Būreliui, Nekalto Pr. Seseleis, įrengusioms mūsų koplytelę, chorui "Varpas" už didžią brangią \$30 auką, Katalikų Moterų Draugijai, Kan. Liet. Mot. Bendruomenei ir visiems betkokių būdu prisidėjusiems aukomis ar darbu prie mūsų įsikūrimo. Tegū Dievas visiems atlygins šimteriopai.

Tėvai Pranciškonai.

Sporto klubo parengimai: UNF salėje — lapkričio 7d., Top Hat — gruodžio 5 d.

Parengimai UNF salėje įvyks spalio 17 ir 24 d.

REIKALINGI SIUVĖJAI. Prityrę vyriškų ir moteriškų rūbų bei potašius siuvėjų. Geras atlyginimas ir darbo sąlygos. Gali būti vyrai ir moterys. Informacijos tel. MA. 7741, prašyti Joseph.

Įsnuojamomi kambariai ir virtuvė. Be baldų. Kreiptis 144 Harrison St.

Įsnuojamomas 6 kambarių be baldų butas. Kreiptis telefonu KE. 2220.

Įsnuojamomas kambarys vienam asmeniui su baldais. Tel. LA. 9241, kreiptis po 6 val. vak.

Įsnuojamomas kambarys ir virtuvė III aukšte be baldų šeimai, 315 Brock Ave., tel. LO. 8835. Teirautis kiekvieną laiką.

Įsnuojamomi 3 kamb. ir virtuvė I-me aukšte. Galima užimti nuo lapkričio 2 d. Kreiptis EM. 3-8588.

Įsnuojamomas I-me aukšte frontinis kambarys viengungiu. Su baldais. 28 McKenzie Cres. Dundas-Dovercourt rajone. Tel. OL. 8791.

Įsnuojamomi 2 kambariai ir virtuvė be baldų II aukšte suaugusi šeimai High Park rajone. Skambinti nuo 4 iki 8 v.v. Tel. LA. 4793.

Įsnuojamomi 6 kambariai ir virtuvė. Be baldų. Užimti galima nuo spalio 17 d. Tel. LA. 5813.

PARUDODAMA tobako forma 100 akrų, 36 sodinimo teisė. Kreiptis R.R. 6, Tillsonburg, Ont. T. Normantas.

Talka parapijos salės remontui

Praėjusį sekmadienį įvykusiam Sv. Jono Kr. liet. parapijos Komiteto posėdyje su pasitenkinimu buvo konstatuota, kad bažnyčios išorės sienų perstatymo darbai eina į galą. Kartu aptarta bažnyčios vidaus įrengimo darbai. Šią savaitę pradedama remontuoti parapijos salę, ją pagilinant ir atnaujinant. Salės atnaujinimo darbams parapijos Komitetas kreipiasi talkos ir visuomenės, ypač lietuviškąsias jaunimo organizacijas, kurioms parapija visada salę be atlyginimo kultūrinei veiklai rezervuoja.

Tesiam tradicija

L. Kat. Moterų Draugijos Toronto skyrius kiekvienais metais šeštadienį prieš Padėkos Dieną ruošia kalakutų balių. Siemet tai išpuola šį šeštadienį. Šiam parengimui salė buvo paimta dar sausio 26 d. ir įmokėti rankpinigiai.

Paėmus salę parengimas buvo užregistruotas Toronto apylinkės valdyboje ir visoms organizacijoms tai buvo žinoma.

LKM D-jos parengimų pelnas visada yra skiriamas šalp. ir kultūriniam reikalams, ypač Kalėdų metu sušelpiant vargstančius Vokietijoje ir ligonius. Todėl D-ja kviečia Toronto lietuvius atsilankyti į šį tradicinį kalakutų balių.

LKM D-jos Toronto sk. V-ba.

Pagerbė ilgametę visuomenės veiklą

LK Moterų D-jos Toronto skyriaus narės savo visuotiniame susirinkime įvykusiam spalio 4 d. Liet. parapijos salėje, apsprendusios daug aktualių klausimų, nutarė pasveikinti ilgametę savo pirmininkę Oną Jonaitienę, pasisūdamas jai gėlių ir geriausių linkėjimų kuo veikliausiai pasveikti.

O. Jonaitienė ilgesni laiką dėl sveikatos turi pasitraukti iš visuomeninės veiklos.

Katalikės moterys linki jai kuo greičiau pasveikti ir vėl įsijungti į katalikišką kultūrinę veiklą.

Svečiai iš Winnipeg

Pereitą savaitę mus aplankė žinomas Winnipeg visuomenininkas Mykolas Januška su žmona ir sūneliu, Toronto viešėje pas brolių Winnipeg lietuvių gyvenime daug nusipelnusio M. Januškos dabartinis didysis rūpestis yra statomoji nauja bažnyčia. Pasiteiravus, kaip sekasi su darbais, p. Januška parodė net kelis nuotraukų iš darbų eigos. Pasirodo jau nemažai padaryta.

Ta proga p. Januška aplankė ir daugiau savo bičiulių Toronto.

Sporto klubas "Vytis" prašo torontiečius, kas galėtų, priimti nakvynę iš Čikagos atvykstančius svečius sportininkus. Gal atsirastų jų draugų bei pažįstamų. Svečių sąrašą žiūr. Sporto žiniose, 7 psl. Kas galėtų prašomi pranešti A. Supronui telef. OL. 8266.

BALTIC CARTAGE & MOVERS pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. 30 DEWSON ST., Toronto, Ont. Informacijų kreiptis OL. 1403 24 valandų tarnyba.

MONTREAL, Que.

AV Parapijos Komitetas yra nutaręs ruošti bažnyčios statybą pin. sukelti didžiulę parodą, loteriją, vaives lapkričio mėn. gale. Parengimas tęsiamas visą savaitę. Kviečiami bus prancūzai ir anglai. Todėl labai svarbu, kad visos draugijos prie jos prisidėtų. Taip pat ir atskiri žmonės: dailininkai, menininkai, au-dėjos, drožėjai yra prašomi ne-laukiant susitarti dėl kiekvieno dalyvavimo: išstatant savo dar-bus, paaugojant daiktų loterijai, paruošiant valgius, prisidedant geras sumanymais, kaip pratur-tinti ir pajavrinti tą parengimą, pasiūlydami savo patarnavimu. Taip pat darant sveltisalių tarpe-propagandą, kad šį parapijos parengimą aplankyti. Įėjimas bus veltui ir dar galės gauti kalakutą loterijos būdu irgi veltui.

Prašomi visi padėti. Visais reikalais ir klausimais prašoma kreiptis į kleboną.

III šest. Liet. Mokykla atidaryta praeitą sekmadienį Long-neil-Anne Pranciškonų mokyklos patalpose ant Chambylio kelio. Mokytoja I. Ivaškevičiūtė.

Rosemount šest. Liet. Mokyklą mokinių skaičius pasiekė 40. Mokyklą iki šiol dėstė I. Rimkevičienė ir kun. Stankūnas.

Pamaldos lietu. evangelikams Montrealyje, Sv. Jono liuterio-nių bažnyčioje, Jeanne Mance & Prince Arthur gt. kampe, spalio 11 d. 12 val. Pamokslas taikomas Padėkos šventei. Pamaldos įvyks su išpažintim ir šv. Vakariene.

Kun. dr. M. Kavolis.

Evangelikų moterų susirinki-mas Montrealyje, 3885 St. Ur-bain gt., spalio 10 d. šeštadienį, 6 val. vak.

Anglų ir Prancūzų k. kursai prasidėjo pirmą 8 val. Notre Dame de Lourdes mokykloje, 5e Ave. ir Verdun Ave. kampe Verdune. Mokslas nemokamas.

Gyv. Rož. Draugijo vakariene bus šį šeštadienį, spalio 10 d. 7 val. v. AV parapijos salėje. Bus skanūs valgiai ir gera loterija.

I premjerą "Pabudimas" bilie-tai gaunami p. Mačionio krautu-vėjų Verdune, Gaurio krautuvėje Ville Lasalle, "NL" redakcijoje, sekmadienį po pamaldų AV pa-rapijos spaudo kioske ir teatre prie įėjimo.

— Montreal — Kanados CNR geležinkeliai atleidžia 300 garve-zių remonto darbininkų. Esą su-mažėjęs traukinių judėjimas, ypač dėl sustojusio kviečių per-vežimo į uostus.

1953 m. spalio mėn. 11 d. 3 val. po pietų

1200 Bleury St., Gesu Hall, Montreal

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRO

PREMJERA

"PABUDIMAS"

Autorius ir režisierius A. Škema

Dailininkas J. Akstinas

Vaidina: B. Pukelevičiūtė, J. Akstinas, L. Barauskas, A. Dikinis, K. Veselka

Spektaklis tik suaugusiems.

Bilietų kaina \$1.

Jūrų skaučių metinės

Toronto Jūrų skaučių laivas "Vandene", atšvėsdamas savo trijų metų veikimo sukaktį, rengia vakarą (arbatėlę su progra-ma ir šokiais). Vakaras įvyks š. m. spalio mėn. 18 d., sekmadienį, Liet. Namuose, didžiojoje sa-lėje. Programos pradžia punkt. 6 val. pp. Visi skautai-ės, jų tė-vai ir bičiuliai maloniai kviečia-mi atsilankyti.

T. J. Sk. laivas "Vandene".

Jonas Pikšilingis, buvęs KLB Salpos Fondo Toronto Apyl. K-to sekretorius iš pareigų pasitraukė. Palyginti per trumpą laiką p. P. tikrai daug padarė: surinko visų Toronte gyvenančių lietu-vių adresus ir tuo įgalino sek-mingai pradėti šalpos darbą.

Sv. Jono Krikštytojo bažnyčioje pakrikštyta: Zigmantas Vainys Povilas Ceponis ir Birutė Irena Miniotaitė.

Prisikėlimo parap. sutuokta: Romanas Vaitkevičius ir Julija Žalauškaitė.

Pakrikštyta: Antanas Edvardas Šileika, Raimundas Tomas Pogozelskis, Kristina Asta Senzevičiūtė, Vladas Mykolas Dundzys, Petronėlė Judita Greigs-bytė.

Padėkos arbatėlė

TT Pranciškonų naujojoje kle-bonijoje Sv. Pranciškaus dienos išvakarėse, spalio 3 d., šeštadienį, PBRMB suruošė padėkos ar-batėlę visiems parapijos rėme-jams ir bičiuliams. Buvo sulauk-ta apie porą šimtų svečių, daug dovanų ir piniginių aukų. Nuo-širdume praleistos valandos pa-liko malonius ir ryžtingus pris-iminimus.

"Liandies Balsas" pataisė "TZ" Nr. 35 J.J. straips-nyje paminėjimą, kad Kanados lietuviai komunistai Lietuvos paverėjimas surinko \$21.000. Esą buvę surinkta netoli \$45.000.

Anglų kalbos kursai numatomi atidaryti, jei susire-gistruos pakankamas skaičius lankytojų, dar šiose mokyklose: Islington Public School, Cordo-va Ave., Queensway Public School, Queen St. W., Franklin Horner Public School, Horner Ave.

Atsipašymas "Tėviškes Žiburių" redakto-rius, savininkai ir leidėjai atsi-prošo p. Joną J. Juškaitį už ne-malonus, kuriuos p. Juškaitis turėjo sąsąryšje su apmokė-tu skelbimo atspausdinimu mūsų 1953 metų liepos 2 dienos laido-je. Mes iš savo pusės neturėjome jokios intencijos, kad būtų iži-urimas kriminalinis ar civilinis netikslumas p. Juškaičio atžvil-giu ir į joje iš jo skelbimo kas nors tokias išvadas būtų galėjęs susidaryti, mes p. Juškaitį nuo-širdžiai atsiprašome.

(pas.) Dr. Adolfas Šapoka, redaktorius

(pas.) Silvestras Čepas, Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Dr-jos pirmininkas.

LAso Montr. Skyrius rengia

idomų mišrų koncertą š.m. spa-lio 17 d. Montr. Policijos salėje 1474 St. Catherine St. E.

Koncertas vyks publikai sė-dint prie staliukų. Programoje: solo — J. Pauliūtė, akordeonu-palydės R. Lapinas ir orkestras "Lituanica", ir L. Morkūnas, pa-lydimas orkestro "Lituanika"; pianinas — M. Bilevičiūtė ir R. Lapinas; akordeonu — A. Vičas ir A. Baltonis; orkestras — "Li-tuanika" vedamas Z. Lapino

duos koncertinę muziką ir cha-rakteringą šokiai — E. Gailevi-čiūtė, J. Rimkevičiūtė ir J. Cip-lijauskaitė, vadovė E. Gailevi-čiūtė. Po koncerto šokiai. Grieš-kestrai "Lituanica".

Veiks bufetas su įvairiais geri-mais ir užkandžiais.

Rezervuoti staliuką galima įsigyjant iš anksto bilietus pas šiuos asmenis: J. Lukoševičius 6951 Mazarin St., tel. HE 7877, V. Zilinskis 991 St. Elizabeth Str., tel. BE 4082, P. Baltonis 1834 Sicard St. tel. CL 2232.

Bilietų kaina 1.25 dol.; moki-niams 1.00 dol.

LAso visus maloniai kviečia atsilankyti.

Rastas žiebtuvėlis

Prieš kurį laiką sporto klubo šokiuose UNF, buvo rastas žiebtuvėlis Ranson firmos su inica-liais. Iki šio laiko neatšaukus, skelbiame per dvi savaites at-siimti pas K. Lukošį, tel. KE-8406. Niekam neatšaukus, žiebtuvėlis pereis klubo nuosavybėn.

Klubo Valdyba.

Puikus pobūvis ir staigmena.

Panelės Konstantijos Merkevi-čiūtės teta ir tetėnas (kartu ir krikštėnė) Juozas ir Katari-na Ambraši, spalio 1 d. Vytauto D. Klube, suruošė puikų "shower party", kuriame daly-vavo apie 200 žmonių — atrėdė kaip tikros vestuvės. Vos pasiro-džius p-lei K. Merkevičiūtei su Juozu Vaitėkūnu, juodu pasitiko J. K. Ambraši ir visų susirin-kusių vardu jiems įteikė labai brangias dovanas. Po "Ilgiausių metų!" prasidėjo vaišės. Toliau sekė sveikinimai. Abu jauniejai dėkojo visiems, ypač tetai ir tetėnai, už tokią staigmeną ir do-vanas. Gražu, kad giminės paro-dė atjauciajį šiuos du jaunuolius, netekusius savo mylimą motinė-lį. Jie šito niekad nepamirs. Šis įvykis įvykis, tikrai pasiliko įspausas širdyse ir mes, dalyva-vusieji, neužmiršime šito "kil-naus darbo".

Jų vestuvės įvyks spalio 10 d. 9 val. ryto, Sv. Kazimiero bažny-čioje.

Dalyvavusi.

Grindinys, kuris neapšala (C. Sc.) New Brunswick'o Viešųjų Darbų Departamentas pradėjo statyti juostą "neapša-lancio" grindinio. Tai specialus Europoje išrastas asfalto mišinys, nuo grindinys, taip paruoštas, kad neapšaltų žiemos metu.

Bandymo juostos bus 80 jardų ilgio nuo Trans-Canada Highway plentė tarp Jemseg ir Young's Cove.

Rastas žiebtuvėlis

Prieš kurį laiką sporto klubo šokiuose UNF, buvo rastas žiebtuvėlis Ranson firmos su inica-liais. Iki šio laiko neatšaukus, skelbiame per dvi savaites at-siimti pas K. Lukošį, tel. KE-8406. Niekam neatšaukus, žiebtuvėlis pereis klubo nuosavybėn.

Klubo Valdyba.